

An Bord Um Chúnaimh Dlíthiúil Tuarascáil Bhliantúil 2010

Seirbhís chúnaimh agus chomhairle dhlíthiúil a sholáthar atá gairmiúil,
éifeachtúil, costéifeachtach agus inrochtana.

Rochtain ar Cheartas
www.legalaidboard.ie

Misean

Seirbhís chúnaimh agus chomhairle dhlíthiúil a sholáthar atá gairmiúil, éifeachtúil, costéifeachtach agus inrochtana.

Fís

Rochtain a éascú ar cheartas trí seirbhís chúnaimh dhlíthiúil agus chomhairle shibhialta a sholáthar ar féidir comparáid dhearfach a dhéanamh idir í agus dea-chleachtas ar fud an domhain.

Spriocanna

- Seirbhís: Seirbhís ghairmiúil inrochtana ar ardchaighdeán a sholáthar.
- Cumarsáid: Próiseas faisnéise, oideachais agus cumarsáide poiblí éifeachtach a chur i bhfeidhm.
- Bainistíocht Acmhainní: An úsáid is fearr a bhaint as na hacmhainní airgeadais agus oibriúcháin a leithdháiltear don Bhord agus luach ar airgead a chinntiú.
- Nuálaíocht: Cinntiú go bhfuil an Bord nuálaíoch, solúbtha agus freagrúil ina chur chuige maidir le seirbhísí a chur ar fáil go héifeachtach.
- Forbairt Cumais: Forbairt a dhéanamh ar chumas an Bhoird seirbhís ghairmiúil ar ardchaighdeán a chur ar fáil.

Clár Ábhar

Leathanach

Forbhreathnú	3
Brollach ón gCathaoirleach	6
An Bord	10
Foireann agus Struchtúr	11-12
Réamhrá ón bPríomhfheidmeannach	13
Príomhghnóthachtálacha agus Forbairtí in 2010	16
An tSeirbhís a Soláthraíodh in 2010	17
An tSeirbhís a Fhorbairt	35
Tacú le Seachadadh Seirbhíse	38
Airgeadas	45
Aguisín 1 - Ráitis Airgeadais	50
Aguisín 2 - Úsáid Fuinnimh	71
Aguisín 3 - Liosta d'Ionaid Dí	72

Forbhreathnú

1. Feidhm agus cuspóir

Is é an Bord um Chúnadh Dlíthiúil an comhlacht reachtúil, neamhspleách atá freagrach as cúnadh dlíthiúil agus comhairle dlí shibhialta a sholáthar do dhaoine ar bheagán acmhainní, faoi réir ag forálacha an Achta um Chúnadh Dlíthiúil Sibhialta, 1995.

Is éard is comhairle dlí ann ná comhairle ar bith ó bhéal nó i scríbhinn a thugann aturnae nó abhcóide, lena n-áirítear litreacha a scríobh agus idirbheartaíochtaí a dhéanamh.

Is éard is cúnadh dlíthiúil ann ná nuair a dhéanann aturnae nó abhcóide ionadaíocht thar ceann duine in imeachtaí cúirte. Caithfidh duine deimhniú um chúnadh dlíthiúil a fháil ar dtús, a shonraíonn na seirbhísí dlí atá á ndeónú, agus an ranníocaíocht um chúnadh dlíthiúil a shonraítear ar an deimhniú a íoc.

Déantar seirbhísí dlí a sholáthar thar raon leathan cúrsaí dlí sibhialta.

2. Soláthar seirbhíse

Den chuid is mó, cuireann aturnaetha atá fostaithe ag an mBord cúnadh agus comhairle dlíthiúil ar fáil trí líonra d'ionaid dlí. Cuireann aturnaetha atá i mbun cleachtas príobháideach seirbhís chomhlántach ar fáil. Fostaíonn an Bord iad ar bhonn cás ar chás.

Cuirtear an tseirbhís ar fáil ar fud na tíre trí 33 ionad dlí lánaimseartha agus 12 ionad dlí pháirtaimseartha, lena n-áirítear 3 ionad dlí lánaimseartha ina bhfuil an tSeirbhís Dlí do Dhídeanaithe (SDD).

Oibríonn an Bord Ionad speisialaithe Doiciméadúcháin do Dhídeanaithe freisin, a chuireann seirbhís ghairmiúil neamhspleách taighde agus leabharlainne ar fáil do na príomhchomhlachtaí ar fad a bhfuil baint acu leis an bpróiseas tearmainn.

3. Seirbhísí dlí a fháil

Caithfidh duine atá ag lorg seirbhísí dlí iarratas a dhéanamh ar cheann ar bith de na hionaid dlí a leagtar amach in Aguisín 3 agus foirm iarratais a chomhlánú, ag sonrú an t-ábhar lena mbaineann an t-iarratas ar chomhairle agus/nó ar chúnadh dlí agus ag tabhairt sonraí faoi ioncam agus acmhainní caipitil ar bith.

Tá sé mar aidhm ag an mBord a chinntiú go ndéanfar coinne le haturnae a thairiscint do dhuine atá incháilithe i gcomhair seirbhísí dlí taobh istigh de thréimhse uasta 4 mhí ón uair a dhéantar an t-iarratas a chur i gcrích. I gcásanna áirithe, cuirtear seirbhís tosaíochta ar fáil. Féadfar cásanna foréigean teaghlaigh, fuadach leanaí, cásanna a bhain le hiarratais ón Stát chun leanaí a thógáil i gcúram nó cásanna a raibh teorainneacha ama a bhí ar tí dul in éag, a bheith ar áireamh sna cásanna sin.

4. Íoc as seirbhísí dlí

Ceanglaítear ar dhuine ar bith a ndeonaítear comhairle agus/nó cúnadh dlíthiúil dó/di ranníocaíocht a dhéanamh leis an mBord. Déantar an ranníocaíocht do chomhairle dlí a mheas ar ioncam indiúscartha an iarratasóra, .i. ioncam tar éis asbhaintí áirithe. Déantar an ranníocaíocht um chúnadh dlíthiúil a mheas ar ioncam indiúscartha agus ar chaipiteal indiúscartha an iarratasóra. Is é an ranníocaíocht is lú ná €10 ar chomhairle dlí agus €50 ar chúnadh dlíthiúil. Tugann an t-ionad dlí comhairle do dhuine faoin ranníocaíocht iarbhír i ngach cás aonair. Más rud é go ndéanann duine airgead nó réadmhaoin a aisghabháil ag eascairt ón gcás, is féidir go ndéanfaidh an Bord iarratas chun an costas a bhí ar an mBord as na seirbhísí dlí a sholáthar don chliant a aisghabháil.

5. Ceannoifig

Tá ceannoifig an Bhoird suite i gCathair Saidhbhín, Contae Chiarraí áit a bhfuil 45 ball foirne lonnaithe. Tá roinnt d'fheidhmeanna na ceannoifige lonnaithe i mBaile Átha Cliath freisin.

6. Socruithe rialachais

Is é an tAire Dlí agus Cirt agus Comhionannais a cheapann an Bord reachtúil agus tá sé freagrach as:

- treo straitéiseach na heagraíochta
- beartas a shocrú agus monatóireacht a dhéanamh ar a chur i bhfeidhm
- maoirseacht a dhéanamh ar bhainistíocht cheart éifeachtach na heagraíochta
- monatóireacht a dhéanamh ar nósanna imeachta éifeachtacha a chur i bhfeidhm agus cuntasacht a sholáthar
- buiséid a fhaomhadh agus monatóireacht a dhéanamh orthu, agus
- roinnt cinní forchoimeáda a dhéanamh.

Go hiondúil is cathaoirleach agus 12 ghnáthchomhalta a bhíonn ar an mBord. Ceapadh an Bord reatha i mí na Nollag 2006.

Cloíonn an Bord i gcónaí leis na caighdeáin de rialachas corparáideach a leagtar amach sa leagan nuashonraithe den *Chód Cleachtais um Rialachas Comhlachtaí Stáit*. Cuimsíonn sé seo:

- ag leibhéal an Bhoird, úsáid a bhaint as sé choiste chun cúnamh a thabhairt dó a chuspóirí a bhaint amach agus a chuid freagrachtaí a chur i gcrích go héifeachtach (féach thíos)
- deighilt sainmhínithe ar ról idir an Bord, an Cathaoirleach agus an Príomhfheidhmeannach

- tuarascáil bhliantúil a chur faoi bhráid an Aire a chomhlíonann ceanglais an Chóid
- feidhm iniúchta inmheánaigh a oibríonn go héifeachtach agus de réir mar is gá, agus
- cód iompair, a bhfuil nósanna imeachta chun déileáil le ceist coinbhleachta leasa ar bith mar chuid de.

D'eagraigh an Bord 11 chruinniú in 2010 – 6 chinn acu i gCathair Saidhbhín agus 5 chinn i mBaile Átha Cliath. Is é seo a leanas líon na gcruinnithe Boird ar fhreastail na baill éagsúla orthu in 2010:

Ball	Líon na gcruinnithe
Anne Colley (Cathaoirleach)	11
Bob Browne	10
An Dr Michael Buckley	9
Dara Foynes	7
Kate Hayes	9
Elizabeth Murphy*	4
Seamus Keelan	10
Breege Leonard	10
Niamh Moran	11
Jerry O'Connor	7
Jim O'Farrell	10
Eamonn Purcell	10
Fergal Rooney	11

* Ceapadh Elizabeth Murphy ina ball den Bhord ar 01 Meán Fómhair 2010. D'éirigh Margaret Heneghan SC as a bheith ina ball den Bhord le héifeacht ón 18 Eanáir 2010.

In 2010, íocadh táillí leis na baill den Bhord de réir na dtreoirínte ábhartha a d'éisigh an Roinn Airgeadais.

Tháinig coistí an Bhoird le chéile mar seo a leanas in 2010:

Coiste	Líon na gcruinnithe a tionóladh
Coiste na nAchomharc	16
An Coiste Airgeadais	7
An Coiste Iniúchta agus Bainistíochta Riosca	6
Coiste na nDlíodóirí	10
An Coiste Acmhainní Daonna	3
An Coiste Feidhmíochta	1

Baineann an Bord leas as lámhleabhar um rialachas corparáideach inmheánach chun achoimre shoiléir chuimsitheach a chur ar fáil maidir leis na príomhghnéithe a bhaineann le rialachas corparáideach de réir mar a théann sé i bhfeidhm ar an mbord agus ar an ardbhainistíocht. Tá sé ann freisin lena chinntiú go mbeidh baill an Bhoird ar an eolas go hiomlán faoina gcuid freagrachtaí dlíthiúla agus go mbeidh cur amach acu ar na forálacha reachtúla a bhaineann lena bpost agus na ceisteanna, beartais agus straitéisí eagraíochtúla príomhúla a threoraíonn a ról.

Tá ball neamhspleách, seachtrach amháin, an tUasal Conan McKenna, ar an gCoiste Iniúchta agus Bainistíochta Riosca an Bhoird i gcomhréir le ceanglais an Chóid Chleachtais um Rialachas Comhlachtaí Stáit. Is Rúnaí Cúnta é an tUasal McKenna i dTithe an Oireachtais.

Brollach ón gCathaoirleach

Is í seo an cúigiú tuarascáil bhliantúil agus an tuarascáil deiridh a chuirfidh mé i láthair thar cheann an Bhoird reatha óir beidh deireadh le mo théarma cúig bliana mar Chathaoirleach i mí Dheireadh Fómhair 2011. Measaim ar an ábhar sin gur fiú machnamh a dhéanamh ar na héachtaí suntasacha, agus go deimhin na dúshláin, ar thugamar aghaidh orthu le linn ár dtéarma cúig bliana agus ar na dúshláin reatha agus na dúshláin amach anseo atá le sárú ag an eagraíocht.

Faoi mar a deir an Príomhfheidhmeannach ina réamhrá leis an tuarascáil seo, is é an borradh mór leanúnach atá ag teacht ar an éileamh ar sheirbhísí dlí ar fud ár líonra ionad dlí an gné is suntasaí den obair a dhéanaimid. Is é an drochthionchar atá ag na cúrsaí eacnamaíochta reatha ar ioncaim líonta tí is cúis leis an méadú seo den chuid is mó, le méadú ag teacht ar líon na ndaoine atá incháilithe chun ár seirbhísí a fháil. Tá sé tugtha faoi deara ar fud an domhain go dtagann méadú ar fhadhbanna de cineálacha áirithe nuair a tharlaíonn cor chun donais eacnamaíoch. Ós rud é go bhfuil laghdú den chineál céanna tagtha ar ioncam an Rialtais, agus laghdú dá réir ar an maoiniú a fhaigheann comhlachtaí stáit ón státchiste, níl sé ar ár gcumas freagra a thabhairt ar an éileamh méadaithe ar ár gcuid seirbhísí faoi mar ba mhaith linn a dhéanamh. Níl aon dul as againn ach laghdú a dhéanamh ar chostas ár seirbhísí agus méadú a dhéanamh ag an am céanna ar líon na seirbhísí a chuirimid ar fáil. Táimid cosúil le formhór na n-eagraíochtaí seirbhíse poiblí sa mhéid is go mbeidh orainn 'níos mó a dhéanamh le níos lú' go ceann i bhfad.

Tá tuiscint i bhfad níos mó againn le cúig bliana anuas ar an mionobair chruinn a gcaithfidh a dhéanamh chun cothromaíocht a fháil idir rochtain ar cheartas a sholáthar dóibh siúd nach bhfuil sé d'acmhainn acu seirbhísí sibhialta dlí a fháil dóibh féin agus an leas is éifeachtúla a bhaint as na hacmhainní atá ar fáil againn chuige sin. I rith an chéad leath dár dtéarma go dtí 2008, d'éirigh linn ár sprioc a bhaint amach tríd is tríd maidir le coinne tosaigh le haturnae a sholáthar do dhaoine laistigh de 2 mhí agus 4 mhí. Bhí an

scéal amhlaidh den chuid is mó toisc go raibh cothromaíocht ann idir na hacmhainní a bhí ar fáil agus an éileamh a bhí ar sheirbhísí.

Bhí an-tionchar ó shin i leith ag cúrsaí eacnamaíochta ar an obair atá ar siúl againn agus tá doiciméadú maith déanta ag an bPríomhfheidhmeannach ina réamhrá ar a tar éis titim amach. De bharr na héagothroime a tháinig go tapa ó 2008 i leith idir acmhainní an Bhoird agus an t-éileamh ar sheirbhísí, níor mhór don Bhord agus do choiste feidhmiúcháin na heagraíochta beart radacach a dhéanamh chun aghaidh a thabhairt ar an scéal. Chuige sin cuireadh i bhfeidhm moltaí cuid de na hathbhreithnithe a rinneadh ar gach gné den eagraíocht ó 2008 i leith, lena n-áirítear athbhreithniú seachtrach ar bhainistíocht rioscaí agus ar fheidhmíocht san eagraíocht.

Is minic a cháintear an tseirbhís phoiblí sna meáin chumarsáide de bharr na heaspa nuálaíochta a mheastar a bheith ag baint linn agus an chaoi a mheastar nach dtugaimid freagra ar ionchas dlísteanaigh an phobail. Cúis áthais dom a thabhairt faoi deara nach réitíonn an fhianaise ón mBord um Chúnammh Dlíthiúil leis an dearcadh ginearálta a léirítear sna meáin faoin tseirbhís phoiblí. Tá freagra réamhghníomhach tugtha ag an mBord ar an dá dhúshlán atá aige maidir le héileamh méadaithe agus acmhainní laghdaithe trí athstruchtúrú a dhéanamh ar ár seirbhísí agus roinnt bealaí nuálacha a thabhairt isteach chun na seirbhísí sin a chur ar fáil ar bhealach atá éifeachtacht ó thaobh costais de. Rinneadh dul chun cinn maidir le roinnt de na tionscnaimh sin i rith 2010. San áireamh leo sin bhí na iarrachtaí a rinneamar ár Seirbhísí Dlí do Dhídeanaithe a chomhcheangal lenár n-ionaid dlí i mBaile Átha Cliath, i gCorcaigh agus i nGaillimh. B'éigean athruithe eagrúcháin agus athruithe ar chleachtais oibre a dhéanamh sna hionaid sin mar chuid den chomhcheangal d'fhonn freagra níos fearr a thabhairt ar an bhfás a bhí ag teacht ar éileamh. Lena chois sin tugadh isteach seirbhís 'comhairle amháin' inár n-ionaid dlí, trína ndéanaimid iarracht a chinntiú go mbeidh coinne tosaigh ag gach cliant le hatarnae laistigh de 4 mhí ar a mhéid. Murach na seirbhíse sin d'fhéadfadh siad a bheith ag fanacht ar feadh tréimhse fhada.

Lena chois sin an Bord reatha ag moladh go mbeadh roghanna eile ann seachas córas na gcúirteanna chun díospóidí teaghlaigh a réiteach. Táimid féin agus ár bhfoireann in ann an tionchar a fheiceáil atá ag cliseadh pósta agus caidrimh ar dhaoine aonair, ar theaghlaigh (go háirithe ar leanaí) agus ar an tsochaí i gcoitinne. Creidimid go daingean go rachadh sé chun tairbhe a lán de na cásanna a ndéantar cinneadh fúthu sna cúirteanna dá mbeadh bealach eile le déileáil leo seachas córas sáraíochta na gcúirteanna. Táimid tar éis oibriú i gcomhar leis an tSeirbhís Chúirteanna agus an tSeirbhís Idirghabhála Teaghlaigh (faoi choimirce na Gníomhaireachta um Thacaíocht Teaghlaigh) chun tionscadal um idirghabháil comhtháite a chur ar siúl i mBaile Átha Cliath ar bhonn póilítach. Tá an tionscadal ar siúl ó Mhárta 2011 i leith. Díritear sa Tionscadal um Idirghabháil Comhtháite seo ar roghanna eile a mholadh chun díospóidí a réiteach seachas dul chun cúirte fúthu agus is cúis misnigh iad torthaí tosaigh an tionscnamh.

Rinneamar ceiliúradh le linn 2010 ar 30 bliain bhunú cúnaimh dlíthiúil shibhialta stát-mhaoinithe sa dlínse seo trí Comhdháil Comórtha 30 Bliain a reáchtáil ar an 15^ú Meán Fómhair 2010. Ba é téama na Comhdhála "Rochtain ar Cheartas agus ar Chúnadh Dlíthiúil - Foghlaim ón am atá thart, Ag Breathnú i dtreo na Todhchaí". Ar na cainteoirí bhí an tUachtarán, Máire Mhic Giolla Íosa, an Príomh-Bhreitheamh, an Breitheamh Onórach John Murray agus an tAire Dlí agus Cirt, Comhionannais agus Athchóirithe Dlí, Dermot Ahern, T.D. Ní amháin go ndearnadh comóradh ar na príomhrudaí a baineadh amach ó bunaíodh an Bhoird ach leagadh amach an chaoi a chuirfear cúnadh dlíthiúil ar fáil sa stát amach anseo.

Cuireann an Bord seirbhís ríthábhachtach ar fáil i 30 áit ar fud na tíre, chomh maith leis an tSeirbhís Dlí do Dhídeanaithe. Tharla méadú an-suntasach (22%) le linn 2010 ar an éileamh a rinneadh i líonra ionaid dlí an Bhoird maidir le hábhair shibhialta ginearálta. Tá tuilleadh eolais i réamhrá an Phríomhfheidhmeannaigh faoin leibhéal éilimh a bhfuil orainn freastal a dhéanamh air agus conas atá muid ag ag iarraidh na dúshláin a chruthaíonn sé sin don eagraíocht a réiteach. Bíodh is gur ábhar mór imní domsa agus don Bhoird an fad a bhíonn ar daoine fanacht ar sheirbhísí ríthábhachtacha agus an tionchar a bhíonn aige sin orthu, mar sin féin tuigimid an dualgas atá orainn leanúint ar aghaidh ag baint an leas is fearr as ár n-acmhainní teoranta. Tá roinnt tionscnamh curtha i bhfeidhm againn chun an scéal a fheabhsú agus tá coimriú tugtha ag an bPríomhfheidhmeannach orthu ina réamhrá. Tá cur síos níos mionsonraithe orthu le fáil sa tuarascáil seo freisin. Bhaineamar leas go forleathan as ár seirbhís Cleachtóirí Príobháideacha in 2010 chun aghaidh a thabhairt ar éileamh atá ag méadú. Tá sé cruthaithe anois gurb é sin an bealach is éifeachtúla le freastal ar riachtanais líon mór dár gcliant. Mar sin féin, ní raibh na hacmhainní againn chun leas chomh mór a bhaint as an áis seo a oiread agus ba mhaith linn chun aghaidh a thabhairt ar an éileamh méadaithe.

Tá an Bord ag forbairt córais mhóir nua chun cásanna nua a bhainistiú a chuirfidh ar ár gcumas cur chuige a bheidh i bhfad níos simplí agus níos úrnua a úsáid. Éascóidh sé iarratais ar líne ar chúnadh dlíthiúil freisin. Ní chuirfear an córas seo i bhfeidhm go dtí go luath in 2012 ach táthar ag súil go mbeidh dea-thionchar aige ar éifeachtúlacht na seirbhíse agus go gcuirfidh sé go mór líon na gcásanna a dhéileálfar leo sna hionaid dlí go léir.

Cúis bhróid dom féin agus do mo chomhghleacaithe ar an mBord a bheith ar thús cadhnaíochta maidir le stiúradh, forbairt agus tacú le seirbhísí cúnaimh dlí shibhialta a chur ar fáil nuair a bhíomar i gceannas na heagraíochta. Ní beag na héilimh a rinneadh ar bhail an Bhoird. Táimid tar éis córas an-éifeachtúil a bhainistiú maidir le hachomhairc in aghaidh cinntí an choiste feidhmiúcháin, gan aon struchtúr fairsing tacaíochta a bheith againn, agus gan aon chostas breise a beith ar an Stát. Chabhraigh na baill sin den Bhoird atá ina ndlíodóirí go mór chun aghaidh a thabhairt ar shaincheisteanna dlí a tháinig chun cinn maidir le cúnadh dlíthiúil. Rinne an Coiste Airgeadais, an Coiste

Acmhainní Daonna, an Coiste Iniúchta agus an Coiste Bainistíochta Riosca an-obair freisin. Ba mhaith liom dá bhrí sin, mo bhuíochas a ghabháil le mo chomhghleacaithe ar an mBord as an obair iontach a rinne siad le cúig bliana anuas. Is mian liom mo bhuíochas leo a thaifeadh go foirmiúil as a dtiomnaithe is a bhí siad don obair a bhí idir lámha acu, agus ómós a thabhairt dóibh as seirbhís riachtanach poiblí a chomhlíonadh - seirbhís ar féidir léi cur go mór le saol cuid de na saoránaigh is leochailí dá bhfuil againn sa tír seo.

Cúis mhór uchtaigh dom chinneadh an rialtais bainistiú agus riaradh an chúnamh dhlíthiúil choiriúil a chur de chúram ar an mBord go luath. Réimse an-tábhachtach é seo a bhfuil roinnt scéimeanna agus caiteachas suntasach ag baint leis. Is ionann aistriú na freagrachta sin chomh maith le scéimeanna eile cúnamh dhlíthiúil choimhdeacha chugainn agus vóta mór muiníne ionainn ag an Rialtas. Is léir go gcreideann siad go bhfuil sé ar chumas na heagraíochta agus a lucht bainistíochta agus foirne a gcion féin a dhéanamh ar mhaithe le riarachán poiblí in Éirinn. Is mór an maise don eagraíocht é sin go mór mór ag an am seo nuair atá athbhreithnithe á ndéanamh ar an réasúnaíocht a bhaineann le gach cuideachta seirbhíse poiblí.

Ba mhaith liom freisin mo bhuíochas a chur in iúl don Roinn Dlí agus Cirt agus Comhionannais nár staon riamh de thacaíocht a thabhairt do chúnamh dlíthiúil agus dár gclár oibre, ná fíospéis a léiriú iontu, tráth a raibh brú mór orthu ó thaobh cúrsaí airgeadais agus eile. Ba mhór an tacaíocht a thug an tArd-Rúnaí agus a fhoireann don Bhord chomh maith.

Mar fhocal scoir, ba mhaith liom buíochas a ghabháil leis an bPríomhfheidhmeannach agus leis na baill foirne sna háiteanna ar fad ina gcuireann an Bord seirbhísí ar fáil. Tá líon ár gcliant ag dul i méid i gcónaí agus tá fíorthiomantas le sonrú ar fud na heagraíochta chun seirbhís dlí éifeachtúil tuisceanach d'ardchaighdeán a sholáthar dóibh. Leanaimid orainn freisin ag lorg bealaí nuálacha inar féidir linn ár seirbhís a sholáthar sna saolta seo nuair atá srian curtha lenár n-acmhainní. Táim ag tnúth le tiomantas leanúnach an Bhoird agus na foirne don ról agus don fheidhm ríthábhachtach atá againn.

Anne Colley
Cathaoirleach

An Bord

Amhail 31 Nollaig 2010

Anne Colley

Cathaoirleach

Bob Browne

Rúnaí Cúnta, An Roinn Díl agus Cirt agus Comhionannais

Michael Buckley

Lia Comhairleach Ar Scor

Dara Foynes

Abhcóide

Kate Hayes

Duine atá páirteach i gCúrsaí Gnó

Elizabeth Murphy

Abhcóide

Séamus Keelan

Cuntasóir ar Scor / Ionadaí Áitiúil

Breege Leonard

Bainisteoir Réigiúnach (Ar Scor), An Roinn Coimirce Sóisialaí

Niamh Moran

Aturnae

Jerry O'Connor

Aturnae

Jim O'Farrell

Príomhoifigeach ar scor, An Roinn Airgeadais

Eamonn Purcell

Ionadaí Foirne

Fergal Rooney

Ionadaí Foirne – Aturnae

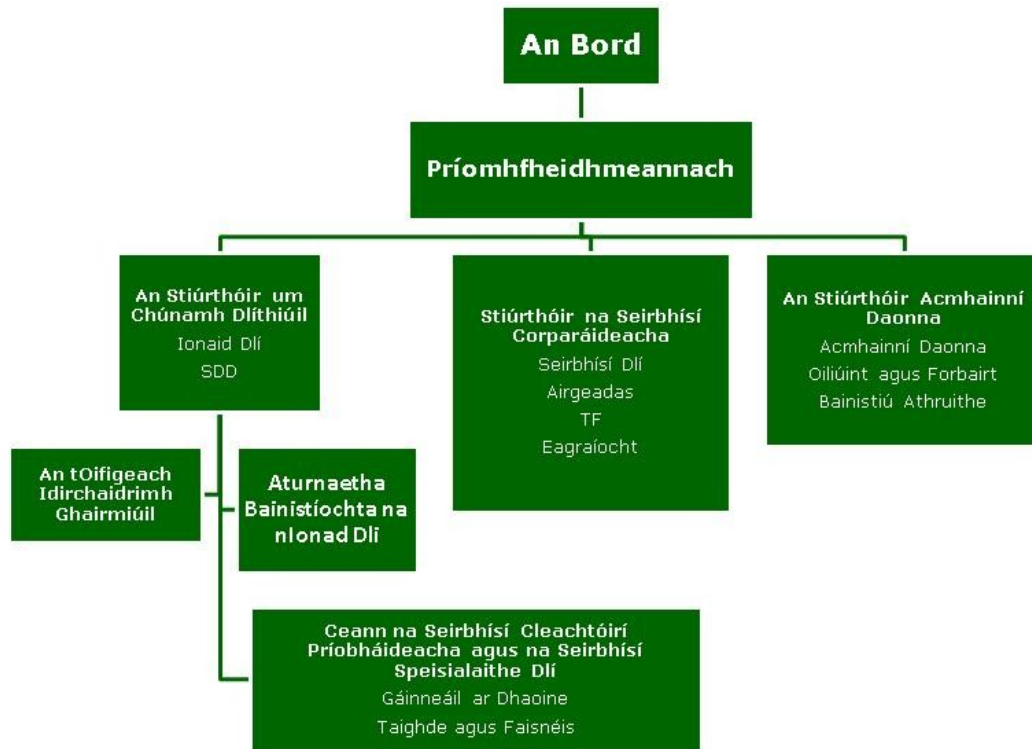

Foireann Feidhmiúcháin na Ceannoifige

An Príomhfheidhmeannach:	Moling Ryan
An Stiúrthóir um Chúnamh Dlíthiúil:	Frank Brady
An Stiúrthóir Acmhainní Daonna:	Pat Fitzsimons
An Stiúrthóir Seirbhísí Corparáideacha:	Eileen Bowden
An tOifigeach Idirchaidrimh Ghairmiúil:	John McDaid
Ceann na gCleachtóirí Príobháideacha agus Seirbhísí Speisialaithe Díl:	Frank Caffrey
An Rialtóir Airgeadais:	Joan Enright
Rúnaí an Bhoird:	Clare Kelly
Iniúcháirí:	An tArd-Reachtair Cuntas agus Ciste
Aturnaetha:	Mason Hayes and Curran
Ceannoifig:	Sráid an Chalaídh Cathair Saidhbhín Co. Chiarraí Teileafón: 066 9471000 Íosghlao 1890 615200 Facs: 066 9471035
Oifig Bhaile Átha Cliath:	47 Sráid an Mhóta Uachtarach Baile Átha Cliath 2 Teileafón: 01 6441900 Facs: 01 6623661
Suíomh Gréasáin:	www.legalaidboard.ie

Struchtúr

Réamhrá ón bPríomhfheidhmeannach

Tagraíodh i dTuarascáil Bhliantúil 2009 don méadú a bhí ag teacht i gcónaí sna trí bliana roimhe sin ar sheirbhísí dlí inár líonra ionad dlí. Tá borradh mór tagtha ar an ráta méadaithe seo le bliain anuas. Tháinig méadú níos mó ná 70 faoin gcéad ar líon na n-iarratas sna ceithre bliana ó 2006 agus níl aon laghdú le sonrú ar an ráta méadaithe in 2011. Tharla méadú beagnach 22% in 2010 amháin ar líon na n-iarratas a rinneadh sna hionaid dlí.

Ní raibh aon dul as, ach gur cuireadh brú mór ar chumas an Bhoird na seirbhísí atá á lorg a chur ar fáil laistigh de thréimhse ama réasúnta nuair a bhí teorainneacha curtha lenár n-acmhainní daonna agus airgeadais. Tá córas seachadta 'measctha' ag an mBord sa mhéid is go n-úsáideann sé seirbhísí aturnaetha agus abhcóidí príobháideacha le cur leis an tseirbhís a chuireann a chuid aturnaetha féin ar fáil d'fhonn seirbhís thráthúil, éifeachtach a sholáthar. Tá an córas seo i bhfeidhm go héifeachtach ar feadh roinnt blianta agus tá sé in úsáid i roinnt dlínsí eile. Chuaigh an lagtrá eacnamaíochta i gcionn ar an mBord ar dhá phríomhbhealach: Tá an t-éileamh méadaithe go mór mar a luadh thuas agus níor cuireadh leis na hacmhainní atá ar fáil le déileáil leo, sa chás is fearr. Dá bhrí sin, is éard atá tarlaithe i níos mó ná leath dár n-ionaid dlí ná go bhfuil na hamanna a mbíonn daoine ag feitheamh le haghaidh coinne iomlán a bheith acu le haturnaé méadaithe thar an sprioc-am ceithre mhí atá againn. Ba chóir a mheabhrú, áfach, go gcuirtear seirbhís ar fáil láithreach nó beagnach láithreach nuair a mheastar gur cásanna tosaíochta atá i gceist. Áirítear leo sin cásanna foréigean teaghlaigh, fuadach leanaí, cásanna a bhaineann le hiarratais ón Stát chun leanaí a thógáil i gcúram nó cásanna ina bhfuil na teorainneacha ama a bhaineann leo ar tí dul in éag. Bhí thart faoi 15 faoin gcéad de na cásanna go léir sa chatagóir seo anuraidh. Ina theannta sin, cuireadh roinnt mhaith cásanna, ar aghaidh gan mhoill chuig Chleachtóirí Príobháideacha, go háirithe i mBaile Átha Cliath.

D'ainneoin na srianta atá curtha le hacmhainní an Bhoird, tháinig méadú 3 faoin gcéad ar líon na gcásanna a láimhseáil líonra ionaid dlí an Bhoird in 2010 i gcomparáid le 2009 agus tá sé gar do bheith 20 faoin gcéad níos airde anois ná mar a bhí in 2007. Tháinig méadú 61 faoin gcéad ar líon na gcásanna comhairle i gcomparáid leis na trí bliana roimhe sin (agus beidh sé riachtanach ionadaíocht dhlíthiúil i gcúirt a chur ar fáil i gcomhair cuid den na cásanna sin).

Faoi mar a tharlaíonn i ndlínsí eile, is i réimse an dlí teaghlaigh a cuireadh formhór mór de na seirbhísí dlí sibhialta ar fáil. Eagraíodh coinní tosaigh maidir le cúrsaí an dlí teaghlaigh i gcomhair beagnach 10,400 cás, agus ba mhéadú beagnach 13 faoin gcéad iad sin ar líon na bliana 2009. Bhí laghdú beag le sonrú i líon na gcásanna ina raibh seans ann go dtógfaí leanaí faoi chúram an Stáit, ach tá an figiúr fós ard ó bhí 517 cás den sórt ann. Bhí tionchar cúrsaí eacnamaíochta reatha le feiceáil sa méadú leanúnach atá ag teacht ar cásanna a bhaineann le cúrsaí fiach. Tugadh comhairle dlí maidir le 277 cás (méadú 27 faoin gcéad ar 2009) agus tionscnaíodh imeachtaí cúirte i 76 cás (méadú ó 60 cás).

Lean an laghdú ar aghaidh in 2010 ar líon na gcliant a bhí ag lorg cúnamh dlí maidir le cúrsaí tearmainn tríd an tSeirbhís Dlí do Dhídeanaithe. Bhí an uimhir sin 37 faoin gcéad níos ísle ná líon na bliana roimhe sin. Tá sé seo ag teacht leis an laghdú foriomlán a taifeadadh maidir le daoine ag lorg stádas daoine faoi thearmann sa Stát. Chuir an laghdú seo ar an éileamh ar chumas an Bhoird tús a chur le próiseas athstruchtúraithe ar seirbhísí iomlána i mBaile Átha Cliath, Corcaigh agus Gaillimh áit a bhfuil ár n-oifigí Seirbhíse Dlí do Dhídeanaithe suite. Ba é a bhí i gceist leis an athstruchtúrú ná na Seirbhísí Dlí do Dhídeanaithe agus na hionaid dlí a chomhtháthú le chéile sna trí áit sin ina gcuirtear Sheirbhísí Dlí do Dhídeanaithe ar fáil. Nuair a bhí an tSeirbhís Dlí do Dhídeanaithe agus an líonra ionad dlí á gcomhtháthú le chéile b'éigean struchtúir nua bhainistíochta a chruthú sna hionaid mar aon le hathruithe a dhéanamh ar imlonnú foirne agus ar chleachtais oibre chun aghaidh a thabhairt ar na réimsí ba mhó éilimh sna hionaid ábhartha.

Is é an t-ábhar is mó inní i gcónaí don Bhord agus dom féin ná an bhfuil sé de chumas ag an eagraíocht freastal a dhéanamh ar an éileamh ar sheirbhísí ó tá an t-éileamh sin ag méadú i gcónaí. Bhí dúshlán shuntasacha le sárú ag an mBord i rith 2010 de bharr na srianta a bhí curtha le hacmhainní agus an borradh a bhí ag teacht ar an éileamh. Rinne an Bord athbhreithniú dian i rith 2008 agus 2009 ar gach gné de na seirbhísí a sholáthraímid, ar fheidhmíocht ar fud na heagraíochta agus ar an chaoi a raibh rioscaí á mbainistiú. Chuir na moltaí a rinneadh de bharr na n-athbhreithnithe éagsúla creat ar fáil don Bhord chun dul i ngleic le ceisteanna a thagann chun cinn sna réimsí seo. Mar thoradh air sin, chuir an Bord roinnt tionscnamh i bhfeidhm i rith 2010 a bhí deartha chun bainistiú níos fearr a dhéanamh ar an éileamh ar sheirbhísí. Ina measc siúd bhí seisiún gearr comhairle a thairiscint do chliant atá ag fanacht níos mó ná ceithre mhí le haghaidh coinne le haturnae agus seirbhísí speisialtóireachta a bheith ar fáil maidir le cásanna faillí leighis agus cúrsaí cúraim leanaí.

Rinne an Bord dul chun cinn suntasach in 2010 maidir le seirbhís idirghabhála comhtháite a fhorbairt ar bhonn píolótach i mBaile Átha Cliath. Is éard atá i gceist leis an tseirbhís seo ná go mbíonn an Bord, an tSeirbhís Chúirteanna agus an tSeirbhís Eadrána Teaghlaigh ag comhoibriú le chéile ar bhealach comhtháite chun cásanna oiriúnach a atreorú ó dhul chun cúirte. Cuireadh tús foirmiúil leis an tseirbhís in 2011. Táimid ag obair faoi láthair chun córas comhtháite bainistithe cásanna a fhorbairt a bheadh bunaithe ar TF agus ba chóir go gcuirfeadh sé le héifeachtúlacht na heagraíochta.

Tá Plean cuimsitheach Gníomhaíochta forbartha ag an mBord freisin faoi "Chomhaontú Pháirc an Chrócaigh". Leagann sé seo amach an bealach a gcuirfeadh clár oibre nuachóirithe na seirbhíse poiblí i bhfeidhm, agus leagan sé béim ar sheirbhísí níos éifeachtúla a chur fáil don phobal ar bhealaí a bheidh éifeachtúil ó thaobh costais de. Cuirfidh an Bord an plean sin chun cinn. Cuireadh tús le hathbhreithniú a dhéanamh ar an mBord in 2010 maidir le luach a fháil ar airgead. Cuirfeadh tuarascáil ar fáil nuair a bheidh an t-athbhreithniú déanta agus is dócha go ndéanfaidh sé comhlánú breise ar iarrachtaí an Bhoird chun costais a laghdú agus an luach is fearr a fháil ar airgead maidir leis na hacmhainní a chuirfeadh ar fáil chun seirbhísí cúnamh dlí shibhialta a sholáthar sa todhchaí.

Tá tionchar éigin ag gach ceann de na tionscnaimh ar tugadh fúthu ar an éileamh méadaithe atá ar seirbhísí. Mar sin féin, ní leor iad chun aghaidh a thabhairt sách tapa na héilimh go léir ar sheirbhísí i rith na tréimhse ama sin a mheasann an Bord a bheith inmhianaithe. Níl aon dul as ach go dtiocfaidh méadú ar na hamanna feithimh do chásanna nach cásanna tosaíochta iad agus go mbeidh strus níos mó ar dhaoine inár n-ionaid dlí.

Cé gur ábhar mór díomá agus imní dúinn na deacrachtaí atá againn freastal a dhéanamh ar éileamh an-mhór breise le blianta beaga anuas, tá rún daingean againn i gcónaí an tseirbhís is fearr agus is féidir a chur ar fáil leis na hacmhainní atá againn. Táim an-bhuíoch go deo do na daoine sin go léir san eagraíochta atá tiomanta go hiomlán chun an cuspóir sin a bhaint amach ar bhonn leanúnach. D'ainneoin na srianta acmhainní bhfuil tionchar acu ar an tseirbhís phoiblí i gcoitinne, táimid tiomanta i gcónaí do leas a bhaint as an saineolas atá againn i roinnt réimsí den dlí chun go mbeidh an Bord in ann an freagra is fearr is féidir linn a thabhairt ar na héilimh atá ag méadú i gcónaí.

An Dr Moling Ryan
An Príomhfheidhmeannach

Príomhghnóthachtálacha agus Forbairtí in 2010

Tharla **méadú 21% ar na hiarratais** a rinneadh le linn 2010 sa líonra ionaid dlí maidir le hábhair shibhialta ginearálta. Tharla sé seo tar éis an méadú 18% a tharla in 2009 ar fhiigiúr 2008. Bhí leibhéal an éilimh in 2010 thart faoi 74% níos airde ná mar a bhí sé in 2007.

Tháinig laghdú níos mó ná 37% ar líon na gcliant nua a chláraigh le **Seirbhís Dlí do Dhídeanaithe** an Bhoird, rud atá ag teacht leis an laghdú le blianta beaga anuas ar líon na ndaoine atá ag lorg tearmainn sa tír seo.

Tháinig laghdú 8% go €24.22 milliún ar **mhaoiniú an státchiste** don tseirbhís um chúnamh dlíthiúil sibhialta. I gcás na Seirbhíse Dlí do Dhídeanaithe, tháinig laghdú 4.3% go €7.96 milliún ar an maoiniú. Tríd is tríd, tharla laghdú 7% ar líon na mball foirne i gcaitheamh na bliana, ó 386 coibhéis lánaimseartha ag deireadh na bliana 2009 go 359 ag deireadh 2010.

Tháinig méadú 3% ar **líon na gcásanna a phróiseáil** an líonra ionaid dlí le linn na bliana go os cionn 16,600. Tháinig méadú 12% ar líon na gcásanna cúraim leanaí.

Cuireadh níos mó brú ar **thréimhsí feithimh** chun coinne a fháil le haturnae in 2010 de bharr an méadú a bhí ag teacht ar an éileamh agus na srianta a bhí curtha le hacmhainní an Bhoird. Bhí an t-am feithimh i 13 d'ionaid Dlí an Bhoird níos lú ná ceithre mhí ag deireadh na bliana, bíodh is go raibh sé níos faide ná ceithre mhí i 16 de na hIonaid. Mar sin féin, lean an Bord de sheirbhís láithreach nó beagnach láithreach a sholáthar do 15% dá chliant (nach raibh ag iarraidh tearmann a fháil) mar gheall ar na cineálacha fadhbanna a bhí ag na cliant sin.

Lean an Bord air ag baint leasa as **cleachtóirí príobháideacha** chun cabhrú le líon na gcliant a bhí ag feitheamh ar sheirbhísí dlí a laghdú. Ní raibh ar a lán de na cliant sin a atreoraíodh chuig cleachtóirí príobháideacha tréimhsí fada a chaitheamh ag fanacht ar sheirbhísí. Ina theannta sin chuir an Bord **seirbhís 'comhairle amháin'** ar fáil d'fhonn réamhchoinne a thabhairt do chliant laistigh de cheithre mhí dá mba rud é nach raibh sé indéanta seirbhís substaintiúil a thairiscint dóibh laistigh den tréimhse sin.

D'oibrigh an Bord go dlúth leis an tSeirbhís Chúirteanna agus an tSeirbhís Eadrána Teaghlaigh d'fhonn tionscnamh idirghabhála a chur ar siúl ar bhonn póilótach sa bhfoirgneamh sin ina bhfuil an Chúirt Teaghlaigh Dúiche i mBaile Átha Cliath. Measadh ag deireadh na bliana go mbeadh an tionscnamh á chur i bhfeidhm go luath in 2011 agus go ndíreodh sé ar dhíospóidí idir tuismitheoirí faoi leas na bpáistí.

Rinne an Bord óstáil ar **chomhdháil** in áitreabh Dhlí-Chumann na na hÉireann i bPlás Blackhall, Baile Átha Cliath i Meán Fómhair chun comóradh a dhéanamh ar 30 bliain bhunú na seirbhíse. Ba é téama na Comhdhála ná 'Rochtain ar Cheartas agus ar Chúnamh Dlíthiúil: Foghlaim ón am atá thart, ag Breathnú i dtreo na Todhchaí' Labhair roinnt cainteoirí mór le rá ag an gcomhdháil faoi ghnéithe éagsúla den dlí sibhialta in Éirinn agus thar lear.

An tSeirbhís a Soláthraíodh in 2010

Is é misean an Bhoird um Chúnamh Dlíthiúil ná seirbhís um chúnamh agus comhairle dhlíthiúil, atá gairmiúil, éifeachtúil, costéifeachtach agus inrochtana a sholáthar do dhaoine ar bheagán acmhainní .i., daoine nach dtig leo aturnaí a fhóstú. Soláthraítear seirbhísí do chliant go príomha trí líonra ionad dlí atá ina gcéad phointí teagmhála ag daoine atá ag iarraidh seirbhísí a fháil ón mBord. Déanann an Bord roinnt cliant a tharchur chuig aturnaetha príobháideacha chun comhlánú a dhéanamh ar obair na n-ionaid dlí agus le cuidiú leo bainistiú a dhéanamh ar an éilimh ar a seirbhísí.

Mar a aibhsítear i réamhrá na tuarascála seo, bhí bliain dhúshlánach ag an mBord in 2010. Ba mhór an dúshlán é na seirbhísí a chur ar fáil i ndiaidh na méaduithe móra a bhí tagtha ar an éileamh orthu i rith 2008 agus 2009. Dá thoradh sin níor baineadh amach sprioc an Bhoird i roinnt ionaid dlí, go mbeadh gach iarratasóir in ann aturnaí a fheiceáil laistigh de cheithre mhí, faoi mar a léirítear thíos i dTábla 10.

Cuireann an Bord seirbhísí ar fáil le déileáil le fadhbanna i bhformhór na réimsí dlí, cé gur bhain formhór na gcásanna in 2010 le fadhbanna dlí teaghlaigh, mar a bhí an scéal ó bunaíodh an Bord in 1980. Bhí líon suntasach daoine ann a lorg seirbhísí freisin i ndáil le héilimh ar thearmann trí Sheirbhís Dlí do Dhídeanaithe an Bhoird, bíodh is gur léir go bhfuil a líon ag laghdú i gcónaí.

Mar sin féin, chuir an Bord seirbhísí dlí ar fáil le haghaidh thart faoi 23,300 cás san iomlán in 2010. Ba mhéadú de thart faoi 800 é sin ar líon na bliana 2009. Tharla méadú ón mbliain roimhe ar líon na gcásanna ar déileáladh leo sna hionaid dlí agus ar líon na gcásanna dlí teaghlaigh a tarchuireadh chuig aturnaetha

príobháideacha ar phainéil an Bhoird bíodh is gur tháinig laghdú, faoi mar a luadh thuas, ar líon na gcásanna tearmainn.

ÉILEAMH AR AN TSEIRBHÍS

Léiríonn an tábla seo a leanas líon na ndaoine a rinne iarratas chuig an mBord ar sheirbhísí in 2010 agus sa dá bhliain roimhe sin.

Tábla 1 - Líon na n-iarratasóirí

Bliain	2010	2009	2008
Ionaid dlí	17,175	14,073	11,888
An tSeirbhís Dlí do Dhídeanaithe	1,448	2,298	3,219
Iomlán	18,623	16,371	15,107

Tríd is tríd tharla méadú de bheagnach 14% ar líon na n-iarratas a rinneadh in 2009. San áireamh sa mhéadú sin, bhí méadú an-suntasach de bheagnach 21% a tháinig ar líon na n-iarratas ag ionaid dlí. Tharla sé sin i ndiaidh an méadú 18% a tharla in 2009 agus an méadú 17% a tharla in 2008. In 2010, tháinig laghdú 37% ar líon na gcliant nua a chláraigh leis an tSeirbhís Dlí do Dhídeanaithe go 1,448. Bhí sé seo ag teacht leis an laghdú leanúnach ar iarratais ar thearmann a tharla le blianta beaga anuas (féach Tábla 12).

Ba cheart a thabhairt faoi deara nach soláthraítear seirbhísí dlí do gach iarratasóir. Cé nach ndéantar taifead i gcónaí ar an líon daoine atá ag lorg seirbhísí dlí trí thagairt a dhéanamh do na ceisteanna dlí a bhfuil siad ag lorg cúnaimh ina dtaobh, is cosúil go dtabharfaidh an miondealú ar cheisteanna dlí i dtaobh daoine ar tugadh céad choinne le hatornaí dóibh in 2010 (cásanna nua) nádúr an éilimh le fios. Tugann an miondealú sin i dTábla 2 thíos. Ba chóir a thabhairt faoi deara go bhfuil cásanna a tarchuireadh chuig aturnaetha príobháideacha chun seirbhís a sholáthar ar áireamh anseo.

Tábla 2 - Coinní tosaigh de réir ábhair 2010

Ábhar	Líon na gcliant nua
Cúrsaí dlí teaghlaigh ghinearálta	7,391
Colscaradh / idirscaradh / neamhniú	2,974
Cásanna eile a bhain le cúram féideartha leanaí ag an Stát	517
Tearmann agus cúrsaí bainteacha	1,448
Cúrsaí sibhialta eile	1,407
Iomlán	13,737

IONAID DLÍ

Cuireadh cúnamh agus comhairle dhlíthiúil ar fáil trí ionaid dlí ghinearálta an Bhoird i 16,632 cás in 2010. Tá eolas comparáideach don dá bhliain roimhe sin agus miondealú idir cásanna cúnaimh agus comhairle leagtha amach thíos.

Tábla 3 - Cásanna ar déileáladh leo in ionaid dlí

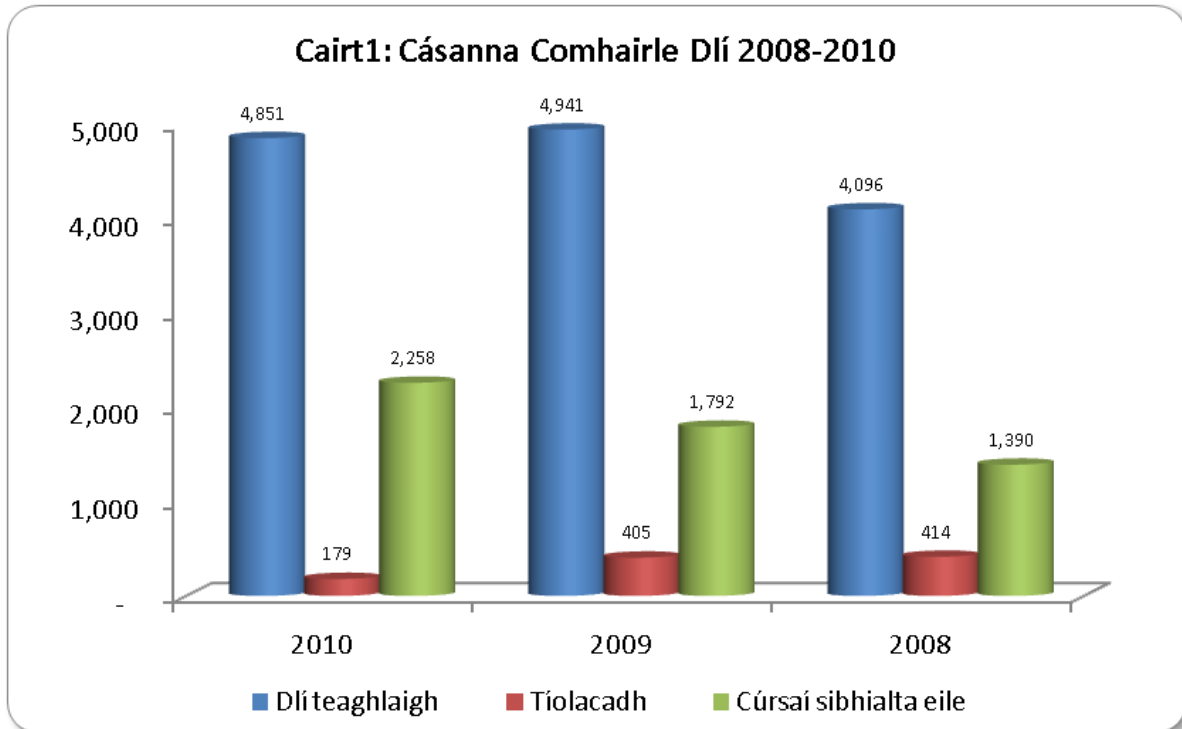
Bliain	2010	2009	2008
Comhairle amháin	7,288	7,138	5,900
Imeachtaí cúirte	9,344	9,032	9,017
Iomlán	16,632	16,170	14,917

Is léir gur tharla méadú bheagán níos lú ná 3% in 2010 ar líon na gcásanna ar dhéileáil an Bord leo ina ionaid dlí i gcomparáid le líon na bliana roimhe.

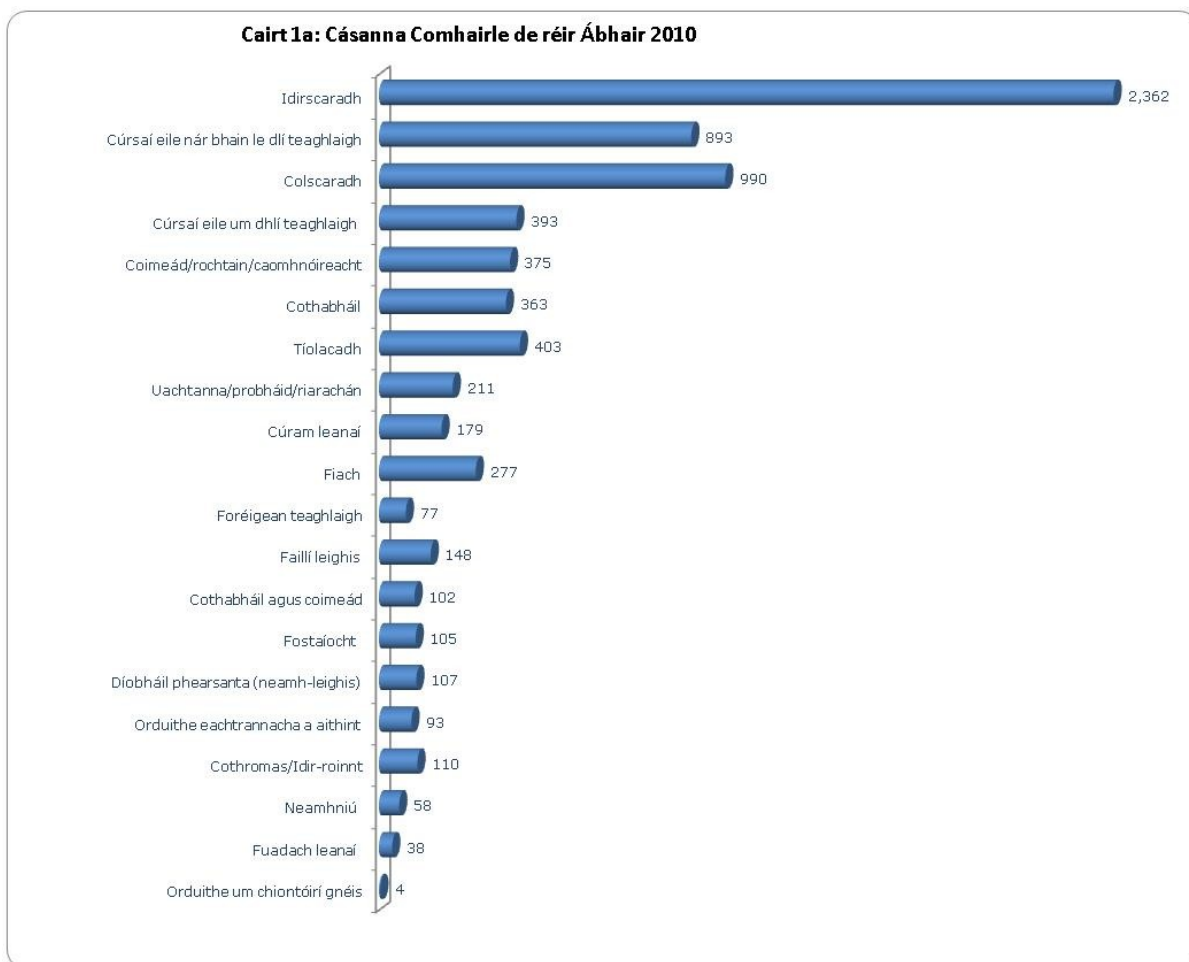
Cásanna A Bhain Le Comhairle Dlí

Léiríonn Cairt 1 thíos gurb é an dlí teaghlaigh an príomhréimse i gcónaí ina gcuireann an Bord comhairle dlí ar fáil. De na cásanna 'comhairle amháin' ar déileáladh leo in 2010, bhain beagnach 67% díobh le réimse an dlí teaghlaigh. Is éard is cásanna comhairle dlí ann ná cásanna inar cuireadh comhairle ar fáil don chliant ach nár cuireadh cúnaimh dlíthiúil ar fáil, .i. ionadaíocht sa chúirt. Deonófar cúnaimh dlí do chuid de na daoine a fuair comhairle in 2010, ag brath ar chúinsí a gcáis.

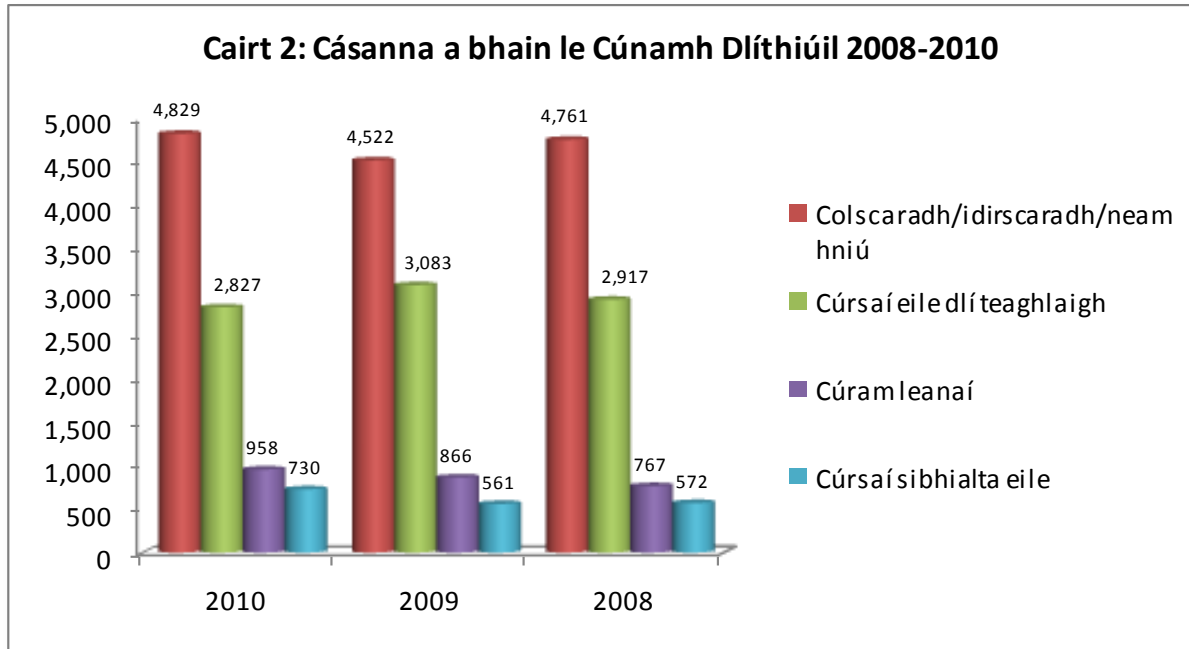
Tugtar miondealú níos iomláine i gCairt 1a ar na príomhcheisteanna ar éirigh na cásanna comhairle dlí seo astu in 2010. Maidir le cuid mhór de chúiseanna idirscartha agus colscartha, is cosúil gur tugadh comhairle freisin i gcás ábhar mar chothabháil, foréigean teaghlaigh agus leas leanaí. Ní dhéantar taifead ar leithligh ar ábhair chomhairle den sórt sin anseo.

Cásanna A Bhain Le Chúnamh Dlíthiúil

Leagtar amach na ceisteanna a ndearna aturnaetha ó ionaid dlí an Bhoird ionadaíocht ina leith in 2010 agus an fhaisnéis chomparáideach don dá bhliain roimhe i gcairt 2 thíos.

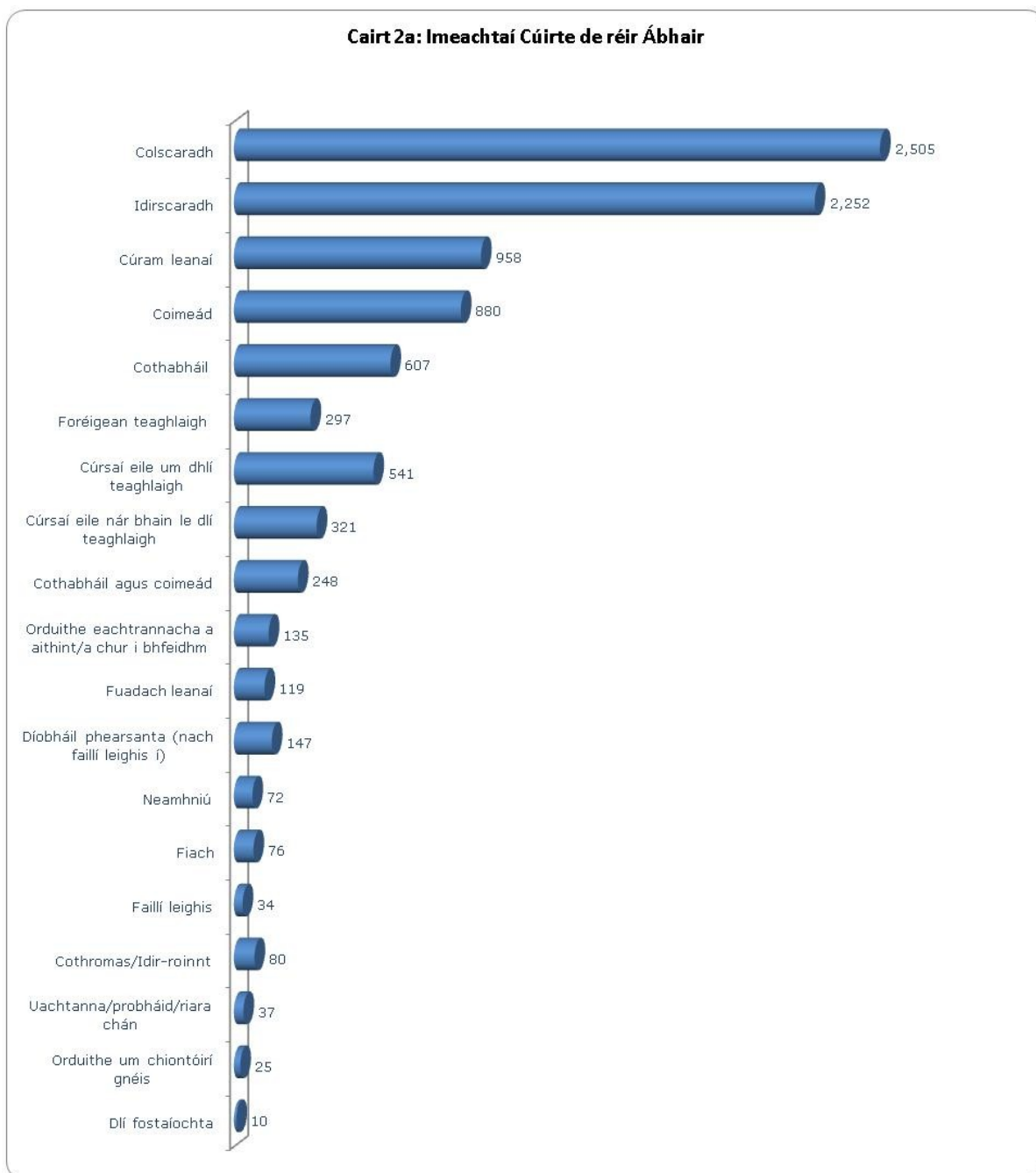

Tháinig méadú de bheagán os cionn 3% in 2010 ar líon na gcásanna ar déileáladh leo i gcomparáid le líon na bliana roimhe sin. San áireamh sa bhfigiúr sin bhí méadú 12% a tháinig ar líon na gcásanna cúraim leanaí a láimhseáladh. Tháinig méadú freisin ar líon na gcásanna scartha, colscartha agus neamhnithe agus cásanna sibhialta eile cé gur tharla laghdú ar líon na gcásanna dlí teaghlaigh eile ar déileáladh leo.

Tugtar miondealú níos cuimsithí thíos ar na ceisteanna ar tugadh cúnamh dlíthiúil ina leith in 2010. Maidir le cuid mhór de chúiseanna idirscartha agus colscartha, is cosúil go raibh ceisteanna mar chothabháil, foréigean teaghlaigh agus coimeád/rochtain/caomhnóireacht i gceist leo freisin. Níl dhéantar taifead ar leithligh orthu siúd anseo.

Cé go bhfuil líon na gcásanna a bhain le horduithe eachtracha a aithint measartha beag, tháinig méadú suntasach ar chéatadán na gcásanna ó fhiigiúr na bliana 2009.

Tréachur cásanna

Ós rud é go bhfuil méadú suntasach tagtha ar an éileamh atá á dhéanamh ar sheirbhísí an Bhoird ní mór an-iarracht a dhéanamh déileáil leis an oiread cásanna agus is féidir sna hionaid dlí agus laistigh de sheirbhísí an Bhoird féin. Is féidir a fheiceáil ó Thábla 4 thíos gur tháinig laghdú suntasach (beagnach os cionn 2%) ar líon na gcásanna nua ar glacadh leo i líonra na n-ionad dlí. Ní mór breathnú an an laghdú seo i gcomhthéacs an laghdaithe atá tagtha ar na hacmhainní, ó thaobh foirne de, sna hionaid sin.

Tábla 4 - Cásanna nua in ionaid dlí

Bliain	2010	2009	2008	2007
Cásanna nua	7,069	7,240	6,479	5,743

Fad cásanna cúirte

Soláthraíonn Tábla 5 thíos próifíl aoise de chásanna ar cuireadh cúnaimh dlíthiúil ar fáil iontu in 2010, de réir cúirte. Taispeánann an bhliain an uair a osclaíodh an comhad.

Tábla 5 - Cásanna cúnaimh dlíthiúil ar déileáladh leo in 2010; bliain a osclaíodh an comhad

Bliain	2010	2009	2008	Roimh 2008	Iomlán
Dúiche	1,447	941	242	187	2,817
Cuarda	1,439	1,595	1,109	1,667	5,810
Ard-Chúirt	245	187	91	174	697
Uachtarach	9	2	2	7	20
Iomlán	3,140	2,725	1,444	2,035	9,344

Mar ba léir blianta roimhe seo, go hiondúil bíonn dul chun cinn na gcásanna sa Chúirt Chuarda (áit a n-éistear cásanna colscartha agus idirscartha) cuid mhaith níos moille ná sa Chúirt Dúiche. Tháinig os cionn 29% de chásanna na Cúirte Chuarda ar dhéileáil an Bord leo in 2010 chun cinn roimh 2008.

As an 9,344 cás cúnaimh dlíthiúil a láimhseáladh sna hionaid dlí in 2010, bhí 3,300 (35%) dóibh curtha i gcrích roimh dheireadh na bliana leis an gcuid eile acu, 6,044, fós gníomhach ar an 31 Nollaig. Tháinig laghdú beagnach 12% ar líon na gcásanna cúirte a cuireadh i gcrích i gcomparáid le figiúir na bliana 2009. I dTábla 6 thíos tugtar próifíl aoise ar na cásanna siúd ar bhain imeachtaí cúirte a críochnaíodh in 2010 leo, de réir ábhair.

Tábla 6 - Cásanna cúnaimh dlíthiúil a cuireadh i gcrích in 2010; bliain a osclaíodh an comhad

Bliain	2010	2009	2008	Roimh 2008	Iomlán
Colscaradh/ idirscaradh/ neamhniú	96	329	363	529	1,317
Cúram leanaí	96	183	46	38	363
Cúrsaí eile dlí teaghlaigh	573	570	155	115	1,413
Cúrsaí nár bhain le dlí teaghlaigh	56	64	33	54	207
Iomlán	821	1,146	597	736	3,300

Is léir ón tábla seo gur gnách go dtógann sé níos faide cúiseanna colscartha, idirscartha agus neamhniithe a chur i gcrích ná an chuid is mó d'ábhair dlí teaghlaigh eile. Bhí thart ar 40% de chásanna colscartha, idirscartha agus neamhniithe a cuireadh i gcrích in 2010 ar siúl ó roimh 2008.

Cásanna idir lámha

I dTábla 7 tugtar an stádas maidir le cásanna cúnamh dlíthiúil an Bhoird ar fad a bhí gníomhach amhail 31 Nollaig 2010.

Tábla 7 - Cásanna cúnamh dlíthiúil a bhí gníomhach amhail 31 Nollaig 2009

Stádas	Líon cásanna
Deimhniú um chúnamh dlíthiúil deonaithe	643
Mionteagasc tugtha don abhcóide	812
Imeachtaí eisithe	955
Ag éisteacht	1966
Orduithe Deireanacha déanta	1538
Athiontráil / achomharc ar siúl	130
Iomlán	6,044

Cuidíonn an cineál seo eolais chun monatóireacht a dhéanamh ar dhul chun cinn na gcásanna trí phróiseas na cúirte.

Cleachtóirí príobháideacha i gcúrsaí dlí teaghlaigh

Fostaíonn an Bord cleachtóirí príobháideacha (CPanna) chun seirbhísí cúnamh dlíthiúil a sholáthar, rud a chomhlánaíonn an tseirbhís a chuireann ionaid dlí ar fáil. Cabhraíonn sé seo leis an mBord a chuspóir a bhaint amach maidir le seirbhísí dlí a sholáthar taobh istigh d'uastréimhse feithimh ceithre mhí. Tá an nós seo ina uirlis thábhachtach anois ó thaobh an sprioc seo a bhaint amach nó ar a laghad na tréimhsí feithimh a choinneáil chomh gearr agus is féidir. Feidhmíonn an tseirbhís CP i gcomhair cúrsaí a bhaineann le dlí teaghlaigh sa Chúirt Dúiche (mar chásanna foréigean teaghlaigh, chothabhála, chaomhnóireachta agus choimeádta/rochtana) agus cásanna a bhaineann le colscaradh agus le hidirscaradh sa Chúirt Chuarda.

Déantar miondealú i dTábla 8 ar líon na ndeimhnithe um chúnamh dlíthiúil deonaithe sa chaoi go bhféadfadh aturnaetha i gcleachtas príobháideach agus atá ar phainéil an Bhoird ionadaíocht a dhéanamh sna Cúirteanna Dúiche agus Cuarda.

Tábla 8 - Deimhnithe CP deonaithe

Bliain	2010	2009	2008	2007
Cúirt Dúiche	5,220	3,921	2,815	1,977
Cúirt Chuarda	59	91	168	329
Iomlán	5,279	4,012	2,983	2,306

Mar is léir, tháinig laghdú suntasach arís in 2010 ar líon na ndeimhnithe um chúnamh dlíthiúil a eisíodh do chleachtóirí príobháideacha i gcásanna colscartha agus idirscartha ar déileáladh leo sa Chúirt Chuarda agus gur tharla laghduithe suntasacha san dá bhliain roimhe sin. An phríomhchúis leis seo ná na cúinsí deacra a bhí ann maidir le maoiniú in 2010, agus an cosúlacht go mbeidh an scéal amhlaidh arís in 2011 agus sna blianta ina dhiaidh sin. Is gnách go mbíonn bearna mór ama idir an dáta a dheonaítear deimhniú um chúnamh dlíthiúil i gcomhair chás colscartha nó idirscartha agus an dáta a dhéantar an t-éileamh ar íocaíocht a fháil. Dá bhrí sin, maidir le deimhnithe a deonaítear i mbliain áirithe, is sna blianta ina dhiaidh sin dhéantar íocaíochtaí ina leith.

Bíonn an aga muille íocaíochta seo i bhfad níos lú i gcás deimhnithe a deonaítear i leith cásanna Cúirte Dúiche, áit a réitítear iad i bhfad níos tapúla de gnáth. Ina theannta sin, níl sna táillí a íoctar le cleachtóirí príobháideacha as cásanna sa Chúirt Dúiche ach 10-15% de na táillí atá iníoctha as cásanna sa Chúirt Chuarda.

Tháinig méadú suntasach eile (33%) ar an líon cásanna sa Chúirt Chuarda a tarchuireadh chuig cleachtóirí príobháideacha in 2010, rud a chuidigh chun déileáil leis an méadú ar an éileamh ar sheirbhísí an Bhoird. Agus é ag glacadh leis an gcur chuige seo maidir le cleachtóirí príobháideacha a úsáid le haghaidh cásanna na Cúirte Dúiche seachas cásanna Cúirte Cuarda thuig an Bord gur minic a bhíonn práinn láithreach ann maidir le réitithe na Cúirte Dúiche, toisc go mbíonn rudaí mar orduithe urchoisc, chothabháil agus rochtain i gceist go minic.

Tráthúlacht na seirbhíse

Bhí brú mór ar thréimhsí feithimh mar gheall ar an méadú ar an éileamh ar sheirbhísí an Bhoird. Leagann an tábla seo a leanas amach an líon daoine a bhí ag feitheamh ar an 31 Nollaig 2010 le céad choinne le haturnae.

Tábla 9 - Líon daoine ar an liosta feithimh

Bliain	2010	2009	2008	2007
Líon na ndaoine ag feitheamh	3,153	2,228	1,681	1,163

Leagtar amach an uastréimhse feithimh do na hionaid dlí éagsúla amhail 31 Nollaig 2010, i míonna, i dtábla 10 thíos. Ní mór béim a leagan air go dtaispeántar na hamanna feithimh ag pointe áirithe amháin san am sa tábla seo.

Tábla 10 - Tréimhsí feithimh i míonna amhail 31 Nollaig 2010

Ionad dlí	Tréimhse feithimh	Ionad dlí	Tréimhse feithimh
Baile Áth Luain	6	Cill Chainnigh	3
Caisleán an Bharraigh	5	Leitir Ceanainn	3
An Cabhán	5	Luimneach	3
Corcaigh		An Longfort	5
Cé Pope	3	Muineachán	4
An Mál Theas	7	An Uaimh	4
Baile Átha Cliath		An tAonach	7
Baile Bhainséir	6	An Droichead Nua	7
Cluain Dolcáin	5	Port Laoise	5
Fionnghlas	5	Sligeach	5
Sr. Ghairdinéir	5	Trá Lí	4
Sr. Brunswick Thuaidh	4	Tulach Mhór	6
Tamhlacht	9	Port Láirge	3
Dún Dealgan	0	Loch Garman	3
Inis	2	Cill Mhantáin	5
Gaillimh	3		

Seirbhís tosaíochta

Lean an Bord ag cur seirbhís tosaíochta ar fáil nuair a mheas sé go raibh seirbhís láithreach nó beagnach láithreach ag teastáil. Tugadh seirbhís tosaíochta i 15% de chásanna na n-ionad dlí. Ina measc bhí cásanna foréigean teaghlaigh, fuadach leanaí, cásanna a bhain le hiarratais ón Stát chun leanaí a thógáil i gcúram nó cásanna a raibh teorainneacha ama a bhí ar tí dul in éag i gceist.

I dteanna leis na cásanna ar tugadh tosaíocht dóibh sna hionaid dlí, rinneadh an chuid is mó de na cásanna a tarchuireadh chuig aturnaetha ar phainéil cleachtóirí príobháideacha an Bhoird a tharchur díreach tar éis don duine iarratas a dhéanamh ar chúnamh dílthiúil nó go luath ina dhiaidh.

Coiste na nAchomharc

Is fochoiste reachtúil den Bhord é seo agus rialaíonn sé ar chásanna áit a ndéanann duine achomharc i gcoinne cinnidh de chuid na feidhmeannachta. Baineann an chuid is mó de na cásanna a thagann roimhe le cinntí diúltú do chúnamh dlíthiúil.

In 2010, tháinig coiste na n-achomharc le chéile 16 huair. Éisteadh le 131 achomharc in 2010. Sna hachomhairc a éisteadh leo in 2010, seasadh le cinneadh na feidhmeannachta i 85 cás. Aisiompaíodh an cinneadh tosaigh i gcás 36 achomharc. Tugann Tábla 11 thíos imlíne ar an gcás.

Tábla 11 - Coiste na nAchomharc

Bliain	2010	2009	2008
Líon na gcinntí ar seasadh leo	85	98	85
- Critéir airgeadais	25	24	24
- Critéir tuillteanas	60	74	61
Líon na gcinntí a aisiompaíodh	36	36	29
Líon na n-achomharc idir lámha	5	2	4
Tarraingthe siar/réitithe	5	3	3
Líon na n-achomharc	131	139	121

Tearmann

Cuireann an tSeirbhís Dlí do Dhídeanaithe seirbhísí dlí ar fáil ag gach céim den phróiseas tearmainn agus i gcásanna cuí maidir le ceisteanna a bhaineann le cúrsaí inimirce agus díbeartha. Lean sí ar aghaidh in 2010 ag cur seirbhísí ar fáil i 3 ionad dlí lánaimseartha; i mBaile Átha Cliath, i gCorcaigh agus i nGaillimh.

SDD: Dúshlán a bhí le sárú in 2010

Ba é comhtháthú na seirbhísí a sholáthraítear an príomhdhúshlán a bhí le sárú do bhaill foirne SDD in 2010 nuair a bhí an Bord ag iarraidh leagan amach nua a chur ar a chuid acmhainní chun aghaidh a thabhairt ar an méadú a bhí tagtha ar na héilimh a bhí á ndéanamh sna

ionaid dlí agus laghdú tagtha ar iarratais maidir le seirbhísí tearmann. Thosaigh na foirne dlí agus na foirne pharaidhlíthiúla sna hoifigí SDD i gCorcaigh agus i nGaillimh ag glacadh le cásanna nár cásanna tearmann iad in 2010. Bhí na hullmhúcháin déanta roimh dheireadh na bliana go ndéanfaí an rud céanna in oifig SDD Bhaile Átha Cliath in 2011. Chuir an fhoireann riaracháin SDD i mBaile Átha Cliath tacaíocht ar fáil do na hionaid dlí eile a bhfuil siad ag obair sna foirgnimh ceanna leo, agus meastar go ndéanfar comhtháthú breise ar sheirbhísí in 2011.

SDD: Clárúcháin cliant nua

Cláraíodh 1,448 cliant nua in 2010. Ba laghdú 37% é sin ar fhigiúr na bliana roimhe agus tharla sé de bharr an laghdú a tháinig ar líon na n-iarrthóirí nua tearmainn atá ag clárú sa stát. Is ionann na clárúcháin SDD agus 75% de na hiarratasóirí tearmainn go léir a cláraíodh le hOifig an Choimisinéara Iarratais do Dhídeanaithe (OCID) sa bhliain, i gcomparáid le 85% díobh sa bhliain 2009 agus 83% sa bhliain 2008.

Tábla 12 Iarratais ar Thearmainn

Bliain	2010	2009	2008
Clárúcháin SDD	1,448	2,298	3,219
Iarratais chuig Oifig an Choimisinéara Iarratais do Dhídeanaithe (OCID)	1,939	2,691	3,866

As na cliant nua a chláraigh leis an tseirbhís in 2010, bhí seirbhísí ag teastáil ó thart ar 70% díobh don chéad chéim den phróiseas tearmainn, agus bhí seirbhísí ag teastáil ón gcuid eile acu le haghaidh achomharc nó ceisteanna gaolmhara eile. Léiríonn sé seo treocht maidir le chlárú ag céim níos luaithe – Ba é 64% an figiúr comhfhreagrach in 2009.

Mionaoisigh

Tá Aonad Leanaí tiomanta ag an SDD atá lonnaithe i mBaile Átha Cliath chun déileáil le hiarratais tearmainn a dhéanann mionaoisigh gan tionlacan. Tugadh oiliúint speisialaithe do na baill foirne san aonad. In 2010, rinne 250 mionaoiseach san iomlán iarratas ar chúnamh dlíthiúil i gcásanna tearmainn. Ba laghdú é seo ón bhfigiúr comhfhreagrach don bhliain 2009, 364 mionaoiseach.

Deimhnithe um chúnamh dlíthiúil

Dheonaigh an Bord 1,013 deimhniú um chúnamh dlíthiúil anuraidh chun ionadaíocht roimh an mBinse Achomhairc do Dhídeanaithe (BAD) a chumasú. Déanann an Binse cinneadh maidir le hachomhairc na n-iarrthóirí tearmainn nár mhol Oifigeach an Choimisinéara Iarratais do Dhídeanaithe a n-iarratas ar stádas dídeanaithe. Sa tábla seo a leanas, taispeántar an miondealú idir líon na ndeimhnithe ina raibh ionadaíocht curtha ar fáil ag aturnaetha SDD agus ag aturnaetha/abhcóidí próbháideacha, a bhí ag gníomhú ar son an SDD.

Tábla 13 – Deimhnithe SDD deonaithe

Bliain	2010	2009	2008
Aturnaetha SDD	548	876	859
Aturnaetha próbháideacha ar phainéil SDD	310	601	496
Abhcóidí faoi theagasc SDD	155	532	703
Iomlán	1,013	2,009	2,058

Bhain an SDD leas as cleachtóirí próbháideacha i gcúrsaí tearmainn in 2010 chun comhairle a thabhairt nó ionadú a dhéanamh ag na céimeanna Fochosanta agus Cead Fanachta mar aon le linn achomharc chuig an mBinse Achomhairc do Dhídeanaithe.

Fochosaint

Tharla laghdú ar na hiarratais ar Fochosaint a rinneadh in 2010 i gcomparáid le líon na bliana roimhe sin. Bíonn sé riachtanach i gcónaí aighneachtaí a thabhairt cothrom le dáta mar gheall ar imthosca athraitheacha i gcuid mhaith de na tíortha tionscnaimh.

Tábla 14 – Iarratais ar fochosaint

Bliain	2010	2009	2008
Líon na n-iarratasóirí	1,339	1,822	1,147

Athbheithniú breithiúnach

Thionscain an Bord imeachtaí athbheithnithe bhreithiúnaigh i 48 cás tearmainn in 2010.

Tionscnaíodh 21 de na himeachtaí sin de bharr chinntí a rinne an Binse Achomhairc do Dhídeanaithe. Tionscnaíodh ceithre chás i gcoinne an Aire Dlí agus Cirt agus Athchóirithe Dlí (faoi mar a bhí ag an am) agus 23 eile in aghaidh Oifig an Choimisinéara Iarratais do Dhídeanaithe (OCID). Tionscnaíodh 22 díobh sin toisc go raibh sé ar intinn ag an Stát daoine áirithe a bhí ag iarraidh tearmainn a aistriú go dtí an Ghréig chun go ndéanfaí cinneadh fúthu ansin, in ainneoin gur mhol Ard-Choimisinéir na Náisiún Aontaithe do Dhídeanaithe nár cheart aistrithe den sórt sin a dhéanamh mar gheall ar easnaimh a bhí i gcóras fáiltithe agus i gcóras próiseála tearmainn na Gréige.

Bhí líon mór torthaí dearfacha ag an mBord maidir leis na cásanna athbheithnithe bhreithiúnaigh a tógadh agus astu siúd a cuireadh i gcrích nó a socraíodh. Go ginearálta i gcásanna a shocraítear, ní bhíonn níos lú míbhuntáiste ag baint leis na téarmaí a socraítear don iarrthóir tearmainn ná mar a bheadh dá ndéanfaí iad a chur chun dlí go rathúil sna cúirteanna. Tá próiseas aige freisin trína ndéantar iarrachtaí i gcomhar leis na comhlachtaí ábhartha cásanna oiriúnach a réiteach sula dtionscnaítear imeachtaí.

Gáinneáil

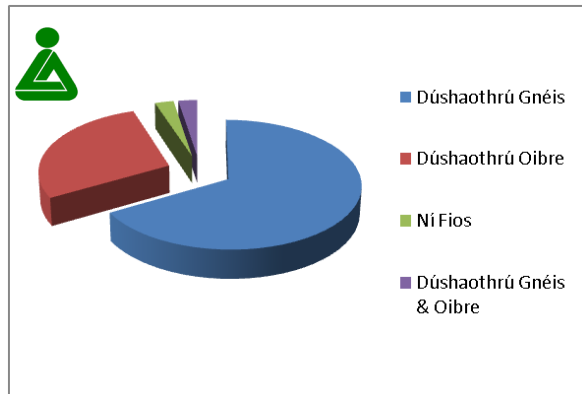
Go déanach sa bhliain 2009 thosaigh an Bord um Chúnamh Dílthiúil ag soláthar seirbhísí dlí a bhaineann le cúrsaí áirithe do dhaoine ar aithin Biúró Náisiúnta an Gharda Síochána um Inimirce iad mar íospartaigh fhéideartha de bharr gáinneáil ar dhaoine faoin Acht um an Díl Coiriúil (Gáinneáil ar Dhaoine) 2008.

Ní bhíonn tástáil acmhainne ná ‘tuilleamais’ i gceist agus ní gá do dhuine a d’fhéadfadh a bheith ina (h)íospartach maidir le gáinneáil ar dhaoine airgead a íoc leis an mBord um Chúnamh Dílthiúil. Cuireann fostaithe an Bhoird a bhfuil oiliúint speisialaithe faighte acu i leith saincheisteanna a bhaineann le gáinneáil ar dhaoine an tseirbhís ar fáil.

Tugann an tseirbhís comhairle tosaigh do dhaoine a aithnítear mar íospartaigh fhéideartha den gháinneáil ar dhaoine maidir lena gcearta faoin dlí. Cuirtear seirbhísí dlí ar fáil freisin do dhaoine a bhfuil amhras fúthu gur íospartaigh den gháinneáil ar dhaoine iad agus atá ina bhfíneithe in ionchúisimh atá á dtógáil faoi fhorálacha sonrtaite den Acht um an Díl Coiriúil (Gáinneáil ar Dhaoine) 2008.

Faoi dheireadh 2010, chuir an GNIB in iúl don Bhord faoi 39 duine a d’fheadfadh a bheith ina n-íospartaigh ó thaobh gáinneála ar dhaoine, agus tugadh a gcéad seisiún comhairliúcháin do 34 duine acu.

Cairt 3 – Cuspóir na Gáinneála

Cuspóir na Gáinneála

Dúshaothrú Gnéis	26
Dúshaothrú Oibre	11
Ní Fios	1
Dúshaothrú Gnéis & Oibre	1
Iomlán (amhail 31 Nollaig 2010)	39

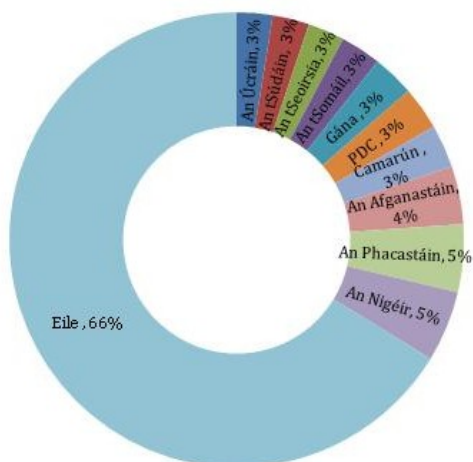

An tIonad Doiciméadiúcháin do Dhídeanaithe

Is seirbhís neamhspleách atá san Ionad Doiciméadiúcháin do Dhídeanaithe (IDD) a fheidhmíonn faoi scáth an Bhoird um Chúnamh Dlíthiúil. Is é príomhról an Ionaid seirbhís taighde agus fiosrúcháin oibiachtúil a chur ar fáil do na heagraíochtaí lárnacha a bhfuil baint acu leis an bpróiseas tearmainn, ag díriú go háirithe ar Fhaisnéis faoi Thíortha Bunaidh (FTB) a sholáthar. Is féidir leis an bpobal i gcoitinne agus le gníomhaireachtaí eile úsáid a bhaint as an Ionad Doiciméadiúcháin freisin chun a gcuid taighde féin a dhéanamh. Bíonn dlúthchaidreamh oibre ag an IDD le hArd-Choimisinéir na Náisiún Aontaithe le haghaidh Dídeanaithe (UNHCR).

Chuir Seirbhís Fiosrúcháin an IDD freagra ar fáil d'fhiafraitheoirí maidir le 1,766 iarratas in 2010. Ba ionann é sin agus laghdú 22% ar fhiúir na bliana 2009. Ar an meán, bhain thart ar 78% de na hiarratais le Faisnéis faoi Thíortha Bunaidh, agus bhí an 22% eile roinnte idir iarratais dlíthiúla/nach mór dlíthiúla agus iarratais leabharlainne. Ba leis an Nigéir a bhain an líon fiosrúcháin ba mhó in 2010. Leagtar amach na príomh-thíortha a ndearnadh iarratais ina leith i gCairt 4 thíos.

Cairt 4: Staitisticí maidir le Ceisteanna SDD 2010

Tugtar sampla gairid den chineál faisnéise a iarrtar sna hiarratais a fuarthas thíos:

- An tSomáil: Eolas faoi iontaofacht na Tuarascálacha Anailíse Teanga maidir le hoileánaigh Bheadúnaí.
- Siarra Leon: Eolas ar eagla na díobhála ó luibhlianna agus uathu siúd atá ag baint úsáide as draíocht dhubh.
- An Iaráic: Faisnéis faoin chaoi a bhfuil an staid reatha i ndiaidh na hidirghabhála idirnáisiúnta míleata (cliseadh dlí agus cirt, athruithe sa tsochaí, Ioslamachas bunúsaíoch ag éirí níos treise) a dul i bhfeidhm ar shaoil na mban maidir lena saoirse eacnamaíoch agus sóisialta.
- An Chirgeastáin: Faisnéis faoi fhoréigean eitneach in Osh, an chaoi a bhfuil gníomhairí Stáit agus neamh-Stáit ag caitheamh le hÚisbéiceastánaigh, an chosaint atá á fáil acu ó na póilíní, an tsaoirse gluaiseachta atá acu, an bhfuil eagraíochtaí neamhrialtasacha i láthair, agus faisnéis faoi thraidisiúin, chultúr, shochoaí agus stair na nÚisbéiceastánach.
- An tSín: Faisnéis faoi náisiúnaigh na Síne a bhaineann leas as seirbhísí soláthraithe iasachtaí neamhfhoirmiúla, na rátaí úis atá iníoctha agus aon phionóis mhainneachtana atá i gceist.
- An Ghuine: Eolas faoi phóstaí agus chleamhnais éigeantais agus an bhfuil cúnaimh ón Stát nó ó eagraíochtaí neamhrialtasacha atá le fáil ag cailíní a dhiúltaíonn dá leithéid de phóstaí nó de chleamhnais.

Lean an IDD ag obair go dlúth le OCID (Oifig an Choimisinéara Iarratais do Dhídeanaithe) agus le húsáideoirí eile na seirbhíse in 2010, d'fhonn comhoibriú a neartú agus freastal a dhéanamh ar riachtanais éagsúla lucht a húsáide.

Foilsíodh trí eagrán de thréimhseachán IDD, *The Researcher*, in 2010, agus cuireadh ar fáil iad go hinmheánach agus do na gníomhaireachtaí seachtracha ábhartha. Mar chomhlánú ar an méid seo, rinneadh trí Bhullaitín Leabharlainne IDD in 2010 freisin, ag tabhairt nuashonruithe maidir le leabhair nua a fuarthas sa leabharlann, léirmheasanna ar leabhair, achoimrí ar chásdlí agus faisnéis eile.

Bhí gníomhaíochtaí oiliúna ar bun ar feadh na bliana 2010 freisin maidir le FTB agus maidir leis an Ríomhleabharlann a úsáid. Lean obair thionscadail an Líonra FTB i réimse na hoiliúna in 2010. Cuireadh cúrsaí foghlama cumaiscthe ar fáil sa bhaile agus ar fud an domhain do ghrúpaí de ghníomhaireachtaí tearmainn Éireannacha agus idirnáisiúnta.

CÁSANNA SAMPLACHA

Fuadach Leanaí

Rinne atur nae an Bhoird ionadaíocht ar údarás áitiúil i Sasana a bhfuil sé de dhualgas dlíthiúil orthu faoi Acht na Leanaí 1989 leas leanaí atá ina gcónaí taobh istigh dá limistéar a chosaint agus a chur chun cinn.

Tháinig an naíonán faoi aird an údaráis áitiúil ar aois na sé sheachtain nuair a thóg a athair agus mháthair é go hionad taisme ospidéal toisc go raibh gortuithe tromchúiseacha fulaingthe aige. Tar éis tástálacha iomadúla liachta cinneadh gur gá scrúdú breise a dhéanamh ar an scéal agus gabhadh an t-athair agus an mháthair toisc go rabhthas in amhras nár ghortú de bharr taisme a bhí tarlaithe don leanbh. Mar gheall ar na tástálacha liachta a rinneadh agus an t-ábhar imní maidir le sábháilteacht leanúnach an linbh, cuireadh in iúl do na páirtithe raibh sé ar intinn ag na húdaráis áitiúla Ordú Cúraim a éileamh. Rinneadh Réamhorduithe sna cúirteanna i Sasana. Mar sin féin, thóg duine muinteartha a raibh baint aici leis an tír seo an leanbh go hÉirinn.

De bhun imeachtaí Ard-Chúirte sa tír seo go dtabharfaí an leanbh ar ais, chinn an Breitheamh gur chóir an naíonán a chur ar ais go Sasana. Rinneadh achomharc chun na Cúirte Uachtaraí faoin chás laistigh de chúpla lá. Díbheadh an t-achomharc. Níor cuireadh an leanbh faoi bhráid na n-údarás chun go bhféadfaí é a thabhairt ar ais go Sasana.

Rinneadh iarratas ag meán oíche chuig Breitheamh na hArd-Chúirte chun críocha an t-iarratas a éisteacht agus Ordú a dhéanamh ag tabhairt treorach do na Gardaí duine muinteartha an linbh a thabhairt chun na Cúirte lena ceistiú faoi cá raibh an leanbh. Rinne an Breitheamh an tOrdú agus ar 03:00 an mhaidin sin thóg na Gardaí an duine seo isteach sa Chúirt. Dhiúltaigh sí aon fhaisnéis a thabhairt. Lean na Gardaí orthu i rith an lae ag tabhairt

cuariteanna ar an mbean seo ag iarraidh faisnéis a fháil uaithe agus sa deireadh thiar go luath maidin an tSathairn thug sí seoladh na háite inar chreid sí go mb'fhéidir go bhféadfadh siad teacht ar an leanbh. Chuaigh na Gardaí go dtí seoladh sin agus bíodh is nach raibh an leanbh ann tugadh tuilleadh eolais dóibh faoi dheireadh agus bhí siad in ann teacht ar an leanbh ag seoladh eile. Bhí ar na Gardaí an leanbh a thabhairt ar ais leo go Baile Átha Cliath áit a raibh socrú déanta ag FSS go dtógfadh oibrí sóisialta an leanbh faoi chúram altrama. Tugadh an leanbh ar ais do sheirbhís sóisialta Shasana an lá céanna.

Díobháil Phearsanta

Ghníomhaigh atur nae de chuid an Bhoird thar ceann fhear a bhain lot inchinne dó nuair a bhí imbhuailadh ag a charr le capaill neamhshrianta. Bhí roinnt capall ar an mbóthar ar oíche na timpiste. Bhí imbhuailadh díreach idir péire de na capaill agus an carr, agus bhris ceann acu tríd an ngaothscáth. Gortaíodh capall amháin agus maraíodh an ceann eile.

Bhí deacrachtaí ag baint le húinéireacht na gcapall a chruthú. Bhí go leor capall in úinéireacht na ndaoine a ndearnadh agair ina leith, agus choinnigh siad iad i láthair in aice le suíomh na timpiste. Tháinig duine de na cosantóirí chuig an suíomh líonta talún ina raibh an capall marbh á chur agus dúirt sé nárbh leis an t-ainmhí. Bhí an cosantóir sin éagtha tráth na héisteachta, agus cé gur fhreagair a eastáit go foirmiúil do na himeachtaí a seoladh ar son an chliaint, níor ghlac siad aon pháirt sa chás cúirte.

Ba é an dara cosantóir, a bhí ina úinéir ar an talamh agus ina mhac ag an gcéad chosantóir, a chosain an cás. Fuarthas micrishlis sa chapall a gortaíodh, blianta tar éis na timpiste, agus agus thángthas ar úinéir capall i dTiobraid Árann mar thoradh air. Dúirt an fear seo leis na Gardaí ar dtús gur dhíol sé an capall a

gortaíodh leis an gcéad chosantóir, ach gur chuala sé go raibh an capall i dtimpiste agus go gcaithfí fáil réidh leis. Shéan sé an ráiteas sin ina dhiaidh sin, agus caitheadh leis mar fhinné naimhdeach i rith na héisteachta. Léirigh leabhar na ndíolachán ón margadh capall gur díoladh an capall leis an micrishlis ag díolachán capall ar leith, gur fhreastail an cosantóir ar an díolachán sin, agus gur cheannaigh sé roinnt capall an lá áirithe sin.

Bhí an cás bunaithe ar fhianaise imthoisceach, .i. an líon capaill, an droch-sconsa san áit inar choinnigh na cosantóirí na capaill, na cineálacha capall, nach raibh aon duine tar éis an capall gortaithe a éileamh, fianaise dhaoine a chónaigh sa cheantar agus saineolaí capall a tugadh tús áite dá fhianaise thar fhianaise thréidlia an chosantóra. Ní bheadh aon phíosa fianaise sách láidir ann féin chun cúirt a spreagadh chun seasamh le cliant an Bhoird, ach nuair a nascadh na píosaí agus na giotaí go léir le chéile, bhí dóthain ann chun an Chúirt a spreagadh chun cinneadh a dhéanamh ar a shon. Scrúdaigh Breitheamh na trialach suíomh na tionóisce, láthair na páirce inar coinníodh na capaill agus an ceantar go ginearálta. Rinneadh achomharc ar an gcás chuig an gCúirt Uachtarach, agus thacaigh an chúirt sin le cinneadh na hArd-Chúirte. Mhair an cás seo roinnt seachtainí san Ard-Chúirt agus lá amháin sa Chúirt Uachtarach.

Fuadach Leanaí

Tarchuireadh cás dlí teaghlaigh ina raibh cúnamh dlí á fháil ag an dá pháirtí faoi bhráid Chúirt Bhreithiúnais na hEorpa. Bhí roinnt leanaí ag lánúin nach raibh pósta. Mhair siad in Éirinn go dtí gur thug an mháthair na leanaí léi go Sasana i ngan fhios don athair agus gan aon chead uaidh. Chuir Cúirteanna Shasana an ábhar faoi bhráid Chúirteanna na hÉireann chun cinneadh a fháil an raibh sé éagórach gur thug an mháthair na leanaí go Sasana. Ní raibh aon díospóid ann faoi go raibh gnáthchónaí ar na

leanaí in Éirinn go dtí gur tógadh as iad.

Chinn an Ard-Chúirt nach raibh tógáil na leanaí éagórach. Rinne an t-athair achomharc ar an gcinneadh chuig an Chúirt Uachtarach. Chuir an Chúirt Uachtarach in iúl go raibh sé ar intinn acu comhaontú le cinneadh na hArd-Chúirte, ach go raibh imní orthu an raibh cearta an athar á sárú trí iallach a bheith air, in éagmais chomhaontaithe, iarratas a dhéanamh chuig cúirt chun éifeacht a thabhairt dá chearta ('cearta coimeáda'). Is faoi dhlí na hEorpa tar éis Chonradh Liospóin agus corprú na Cairte um Chearta Bunúsacha an Aontais Eorpaigh sa dlí seo a bhí imní orthu go mbeadh a chearta á sárú.

Bhí ionadaíocht dlí ag an dá pháirtí os comhair Cúirt na hEorpa agus rinne Éire, an Ghearmáin agus Coimisiún na hEorpa aighneachtaí scríofa agus béil nó aighneachtaí béil amháin, os comhair na Cúirte ina raibh cúigear breitheamh ag suí. Chinn an Chúirt gur í an bhrí atá leis an Rialachán ábhartha de chuid na Comhairle nach bhfuil cosc ar Bhallstát foráil a dhéanamh sa dlí go bhfuil baint amach cearta coimeáda d'athair linbh, sa chás nach bhfuil sé pósta le máthair an linbh, ag brath ar bhreithiúnas a bheith faighte aige ó chúirt náisiúnta le dlínse, ag tabhairt cearta den chineál sin dó. Thug an Chúirt faoi deara agus an cinneadh seo á dhéanamh aici nach mór na cineálacha éagsúla caidrimh taobh amuigh de phósadh, agus na caidrimh idir tuismitheoirí agus linbh a bhíonn mar thoradh orthu seo, a thabhairt san áireamh.

Rochtain agus Foréigean Teaghlaigh

Ba ó Oirthear na hEorpa ó dhúchas don bhean a bhí ina cliant agus dá fear céile. Bhí leanbh amháin acu le chéile. Mhair siad in Éirinn ar feadh trí bliana sular tháinig an cás os comhair na cúirte. Tháinig deireadh leis an gcaidreamh go gairid i ndiaidh a rugadh a leanbh mar gheall ar fhadhbanna foréigin teaghlaigh a bhí ag dul i

ndonas. D'fhan an leanbh leis an mháthair nuair a stop na páirtithe ag maireachtáil le chéile.

Sna míonna tar éis don chaidreamh cliseadh, chonaic an fear céile an leanbh ó am go ham, ach bhagair an fear céile an cliant a mharú, agus bhí sé á stalcaireacht ag an obair agus rinne sé iarracht briseadh isteach ina hárasán. Bhagair an fear céile leanbh na beirte a fhuadach freisin. Bhí iliomad gearáin déanta ag an gcliant chuig na Gardaí. Rinne an cliant iarratas ar Ordú Cosanta sa Chúirt Dúiche agus tugadh di é, agus rinneadh iarratas ar Ordú Sábháilteachta. Rinne an fear céile iarratas ar rochtain ar an leanbh. Tugadh cúnammh dlíthiúil don chliant don éisteacht.

Roimh dháta na héisteachta, gabhadh an fear céile mar gheall gur sháraigh sé an Ordú Cosanta trí ionsaí a dhéanamh ar an gcliant sa tsráid agus iarracht a dhéanamh an leanbh a thógáil.

Sheas an fear céile dó féin ag an éisteacht. Glaodh ar triúr Gardaí mar fhinnéithe. Shéan an fear céile na himthosca a bhain le tabhairt an Ordaithe Cosanta agus an sárú líomhnaithe den Ordú sin. Dúirt sé gur chas sé leis an gcliant ar an tsráid trí sheans agus go ndearna sé iarracht an leanbh a fheiceáil agus go ndeachaigh a bhean chéile thar fóir faoi é a bheith ann.

Cuireadh i gcoinne iarratas rochtana an fhear céile os rud é gur mhothaigh an cliant go raibh an fear céile ina bhagairt do shábháilteacht agus do leas an linbh, agus go raibh eagla uirthi go ndéanfadh sé fuadach ar an leanbh dá dtabharfaí rochtain. D'ordaigh an chúirt Ordú Sábháilteachta ar feadh tréimhse cúig bliana i bhfabhar an chliant. D'ordaigh an chúirt dhá chuairt rochtana, uair an chloig ar fad, in aghaidh na seachtaine, a bheadh maoirsiú á ndéanamh orthu ag ainmní de chuid an chliant.

Nuair a d'fhág siad an chúirt, tháinig an fear céile chuig an gcliant go bagrach. Bhí an cliant

an-trína chéile agus scanraithe aige seo. Chonaic an atur nae a sheas don chliant an méid seo, agus d'inis do dhuine de na Gardaí a bhí ina bhfinnéithe é. Ghabh an Garda an fear céile, thug sé ar ais isteach sa chúirt chéanna an fear, agus chuir sé an breitheamh ar an eolas maidir lenar tharla. Rinne an atur nae iarratas chun an Ordú Rochtana a bhí díreach déanta a chur ar neamhní os rud é gur breis fianaise a bhí i sárú an Ordaithe Sábháilteachta maidir le dearcadh an fhir céile maidir le Ordú na Cúirte agus gur thacaigh sé le dearcadh an chliant gur bagairt a bhí sa bhfear céile don leanbh. D'aontaigh an breitheamh agus cuireadh an tOrdú Rochtana ar neamhní.

Ag éisteacht i gcúirt coiriúil ina dhiaidh sin, ciontaíodh an fear céile as sárú na n-orduithe cosanta agus sábháilteachta. Thug an atur nae a bhí ag seasamh don chliant ráiteas do na Gardaí maidir le sárú an ordaithe sábháilteachta, agus d'fhreastail an atur nae ar an ionchúiseamh coiriúil. Cuireadh pianbhreith choimeádta seacht mí ar an bhfear céile.

Rochtain agus Caomhnóireacht

Ba athair óg neamhphósta a bhí sa gcliant. Bhíodh sé i gcaidreamh le máthair an pháiste, ach theip ar an gcaidreamh go gairid sular rugadh an leanbh. Tar éis bhreith an linbh, ní fhaca an cliant an leanbh ach go hannamh, agus ba é a thuairim nach raibh máthair an linbh ag iarraidh air a bheith bainteach le saol an linbh. Ní raibh a ainm ar theastas breithe an linbh.

Nuair a lorg an t-athair cúnammh dlíthiúil bhí iarratas ar rochtain ar an leanbh agus iarratas ar a bheith ceaptha mar chaomhnóir dlíthiúil an linbh eisithe cheana féin agus seirbheáilte, agus bhí an ábhar le teacht os comhair na cúirte go gairid ina dhiaidh sin. Scríobh an atur nae chuig máthair an linbh, tar éis treoracha a bheith faighte, chun fiafraí an raibh ionadaíocht dlí aici leis an aidhm iarracht a dhéanamh cumarsáid a thosú chun féachaint an bhféadfaí a theacht ar

chomhaontú. Níor tháinig aon fhreagra ar an litir seo. Bhí atur nae i láthair ag an mháthair ar lá na cúirte chun ionadaíocht a dhéanamh uirthi sa chúirt.

Tharla idirbheartaíocht idir na haturnaetha ag an gcúirt. Bhí imní ar an mháthair nach ndéanfadh an t-athair tiomantas leordhóthanach don leanbh, agus in éagmais an tiomantais sin, nach raibh sé ar mhaithe leis an leanbh ordú rochtana a dhéanamh. Aontaíodh ar deireadh go mbeadh rochtain teoranta ar siúl ar bhunús trialach agus rinneadh Ordú Eatramhach chuige sin. Cuireadh na hiarratais rochtana agus caomhnóireachta ar atráth ar feadh roinnt míonna chun a fheiceáil cén chaoi a n-éireodh le cúrsaí.

Nuair a tháinig an cás os comhair na cúirte arís ba shoiléir go raibh an rochtain ag tarlú agus go raibh ag éirí réasúnta maith leis. Bhíothas ábalta uaireanta rochtana feabhsaithe a aontú, agus aontaíodh freisin gur chóir go mbeadh roinnt solúbthachta i gceist chun teacht le riachtanais na bpáirtithe. Rinne ordú le toiliú ag ceapadh an t-athair mar chaomhnóir dlíthiúil don leanbh. Bhí an t-athair in ann an bhreith a athchlárú chun é féin a bheith ainmnithe ar an teastas breithe.

Tearmann

Bean ón Meánoirthear ab í an cliant, a fuair drochíde óna teaghlach. Buaileadh í, coinníodh in áras an teaghlaigh í, caitheadh léi mar sclábhaí agus cuireadh iallach uirthi an obair tí go léir a dhéanamh. Mhaslaigh siad í trí ainmneacha a ghlaoch uirthi mar gur rugadh taobh amuigh de phósadh í. Bhagair siad í a mharú mar gur cúis náire a bhí inti don teaghlach.

Aighníodh go raibh an riosca drochíde a bheadh ann dá bhfillfeadh sé sách tromchúiseach gur géarleanúint a bheadh i gceist. Os rud é gur rugadh taobh amuigh de phósadh í ní raibh aon bhall teaghlaigh aici a thacódh lena hiarratas ar

dhoiciméid aitheantais, os rud é nach dtacódh a deartháireacha léi. Bhí a cás níos measa mar nach raibh na póilíní/an Stát sásta cosaint fiúntach ar bith ar chur ar fáil di, os rud é gur iad a teaghlach féin a bhí eagla uirthi rompu.

Rinneadh argóint gur chóir féachaint ar a cuid deacrachtaí sa chomhthéacs dlíthiúil, reiligiúnach agus cultúrtha ina raibh siad ag tarlú. Ní raibh aon bhealach éifeachtúil aici chun cosaint Stáit a fháil, mar gheall ar an gcás ina raibh sí. Níorbh fhéidir le mná maireachtáil leo féin agus gan cosaint agus caomhnóireacht a dteaghlach, agus, go háirithe, baill teaghlaigh fireann, sa sochaí patrarcach ina raibh cónaí uirthi. Is sochaí bunaithe ar threibheanna a bhí ina Stát, agus bhí ballraíocht de threibh antábachtach don chaoi ar féidir le duine maireachtáil agus don chaoi ina bhfuil aithne ar dhuine. Bhí tacaíocht ann dó seo ó fhaisnéis faoina tír bhunaidh a seoladh isteach ar a son.

Chinn Ball an Bhinse Achomhairc do Dhídeanaithe gur thug an t-iarratasóir fianaise soiléir agus comhsheasmhach i rith na héisteachta agus go raibh sí le inchreidte. Chinn an Ball, mar gheall ar imthosca eisceachtúla an cháis go raibh seans réasúnta nó féidearthacht tromchúiseach ann go ndéanfaí géarleanúint uirthi dá gcuirfí ar ais chuig a tír féin í, agus nár creideadh go mbeadh cosaint Stát ar fáil di. Dá bhrí sin, moladh go dtabharfaí stádas duine faoi thearmann di.

An tSeirbhís a Fhorbairt

Bhí an bhliain 2010 an-dúshlánach don Bhord. Tá timpeallacht an-difriúil ann mar thoradh ar an gcor chun donais sa gheilleagar ón gcaoi ina raibh sé roimh na fadhbanna eacnamaíoch. Bhí deacrachtaí ag an mBord ag baint amach an sprioc a bhí aige a chinntiú go bhfeicfeadh gach iarratasóir incháilithe aturnaie don chéad choinne taobh istigh de thréimhse ceithre mhí, mar thoradh ar na cúinsí airgeadais níos géire a bhí i bhfeidhm, moratorium na rialtais ar phoist a líonadh, agus an méadú an-suntasach a tháinig ar sheirbhísí an Bhoird.

Mar thoradh ar na fachtóirí thuasluaite, tá méadú suntasach tagtha ar thréimhsí feithimh ag ionaid dlí i gcomhair coinní nach bhfuil tosaíocht ag baint leo (féach Tábla 10) agus tá méadú suntasach freisin ar an líon iomlán daoine atá ag fanacht ar a gcéad choinne le haturnaie i gcomparáid leis an líon dhá agus trí bliana ó shin.

Seirbhís ghairmiúil inrochtana d'ardchaighdeán a sholáthar

Ar na cúiseanna thuasluaite, bhí go leor dúshlán ag baint le hinrochtaineacht in 2010. Cé go gcuireann an Bord seirbhís tosaíochta ar fáil do 15% dá chliant agus gur tugadh tosaíocht go timpeall 36% eile trí iad a tharchur go aturnaetha príobháideacha ó Phainéal an Bhoird chun seirbhís a fháil, bhí an tréimhse feithimh do chásanna nach raibh tosaíocht ag baint leo agus nach ndearnadh tarchur orthu os cionn ceithre mhí i 16 d'ionaid dlí an Bhoird ag deireadh na bliana.

Bhí seirbhís 'comhairle amháin' á chur ar fáil ag an mBord i bhformhór na n-ionad dlí a raibh an tréimhse feithimh os cionn trí mhí iontu. Is é cuspóir na seirbhíse seo a chinntiú go mbeidh gach iarratasóir incháilithe in ann bualadh le

haturnaie laistigh de thréimhse ceithre mhí. Oibríonn an tseirbhís ar an mbunús gur chóir coinne gairid leathuair an chloig a thairiscint do dhuine más rud é nach dócha go dtabharfaí coinne iomlán dó/di le haturnaie laistigh de cheithre mhí, ar mhaithe le comhairle a fháil faoin bhfadhb dlí atá aige/aici. Meastar go mbeidh sé ar chumas roinnt iarratasóirí déileáil leis an bhfadhb gan chúnamh dlíthiúil nó go mbeidh siad in ann dul chun cinn suntasach a dhéanamh maidir le déileáil leis an bhfadhb agus iad ag fanacht ar choinne iomlán le haturnaie. Déanfar measúnú ar an tseirbhís seo i rith 2011.

Tá an Bord tar éis diúltú go ginearálta saoire discrídeach a cheadú do fhoireann an líne tosaigh, chun an méid inrochtaineachta agus is féidir a chinntiú, cé go mbíonn ar an mBord é seo a chur i gcoinne an gá atá ann fanacht taobh istigh den bhuiséad.

Lean an Bord ar aghaidh ag glacadh le céimeanna chun caighdeán na seirbhísí a chuirtear ar fáil dá chliant a dhearbhu, trí athbhreithnithe ar chomhaid cáis go príomha. Rinneadh athbhreithniú ar na comhaid arís bunaithe ar sheicliostaí a ndearnadh tagarmharcáil orthu i gcoinne treoirlínte faoin gcleachtas is fearr le haghaidh na bpríomhsheirbhísí a sholáthraíonn an Bord. Rinneadh athbhreithniú ar chomhaid i ndáil le cásanna arna láimhseáil ag aturnaetha fostaithe an Bhoird agus cásanna arna láimhseáil ag aturnaetha príobháideacha ar phainéal an Bhoird.

Chomhoibrigh an Bord le fás, agus de bhun an chomhoibríthe sin, ghlac sé páirt i scéim chun socrúchán a thabhairt do roinnt aturnaetha dífhostaithe ina ionaid dlí. Cé gur íoc an Bord costais choimhdeacha áirithe, níor íoc sé na haturnaetha, a bhí ag fáil Liúntas um Fhilleadh

ar Obair ón Stát. Thug na haturnaetha tiomantas 30 uair an chloig oibre in aghaidh na seachtaine a dhéanamh don Bhord. Is é an réasúnaíocht a bhaineann leis an Scéim ná go bhfuil sé tairbheach don dá thaobh - faigheann an Bord tairbhe shaineolas na n-aturnaetha, agus faigheann na haturnaetha taithe luachmhar a chabhróidh leo fostaíocht a bhaint amach sa mhargadh oscailte.

Próiseas faisnéise, oideachais agus cumarsáide poiblí éifeachtach a chur i bhfeidhm

Cosúil le blianta roimhe seo, ba é an Painéal Comhairliúcháin Seachtrach príomh-uirlis an Bhoird maidir le cumarsáid a dhéanamh lena pháirtithe leasmhara in 2010. Tá ionadaithe ag an ngrúpa ó raon eagraíochtaí a mbaineann a gcuid baill nó cliaint úsáid as na seirbhísí a chuireann an Bord ar fáil, chomh maith le heagraíochtaí ionadaíocha ón lucht dlí. Tháinig an Painéal le chéile ceithre huair i rith na bliana chun na seirbhísí a sholáthraíonn an Bord a phlé agus chun aiseolas a fháil. Rinne roinnt eagraíochtaí atá ina mbaill cur i láthair freisin le heolas níos fearr a chur ar fáil don Bhord faoi na ceisteanna a mbíonn ar na daoine a ndéanann siad ionadaíocht ar a son aghaidh a thabhairt orthu.

Bhí an Bord ina óstach ar chomhdháil rathúil do chomóradh 30 bliana ag Dlí-Chumann na hÉireann i Meán Fómhair 2010, a bhí `Rochtain ar Cheartas agus Cúnamh Dlíthiúil: Foghlaim ón am atá thart, ag Breathnú i dtreo na Todhchaí` Déantar tuilleadh plé ar an gcomhdháil sa tuarascáil seo ar leathanach 41.

An úsáid is fearr a bhaint as na hacmhainní airgeadais agus oibríocháin a leithdháiltear don Bhord agus luach ar airgead a chinntiú

Tá roinnt tionscnaimh curtha ar bun ag an mBord chun cur ar a chumas freagairt do na héilimh bhreise atá ar a sheirbhísí. Bhí Lámhleabhar um Nósanna Imeachta Riaracháin an Bhoird ina threoirphlean maidir le feidhmiú na n-ionad dlí. Ba chóir go gcabhródh sé chun próisis agus nósanna imeachta a chaighdeánú i líonra na n-ionad dlí agus go mbeadh cur chuige níos comhsheasmhaí ann dá bharr. Chomh maith leis sin, rinne an Bord athbhreithniú ar a Threoirlínte maidir le seirbhísí dlí a sholáthar, agus é mar cuspóir anseo freisin cur chuige comhsheasmhach a chinntiú.

Chuaigh an bhainistíocht i ngleic go gníomhach leis na hionaid dlí aonair agus go háirithe leis na haturnaetha bainistíochta aonair leis an aidhm iarracht a dhéanamh tabhairt faoi aon fhadhbanna a d'imir tionchar ar acmhainn tréachur cáis an ionaid.

Cuireadh tús in 2010 le hathbhreithniú luach ar airgead arna stiúradh ag an Roinn Dlí agus Cirt, Comhionannais agus Athchóirithe Dlí agus an Roinn Airgeadais. Bhí obair na n-athbhreithneoirí go maith chun cinn faoi dheireadh na bliana agus táthar ag súil go mbeidh a dtuairisc críochnaithe acu faoi lár 2011.

Cinntiú go bhfuil an Bord nuálaíoch, solúbtha agus freagrúil ina chur chuige maidir le seirbhísí a chur ar fáil go héifeachtach

Lean an Bord ag cur réiteach díospóide nach bhfuil bunaithe sna cúirteanna chun cinn. Meastar go mbíonn sé seo oiriúnach go ginearálta ar an gcéad dul síos i gcás díospóidí teaghlaigh. Maidir le measúnú ar fheidhmíocht na n-ionad dlí agus na n-atarnaetha, táthar fós ag leagan béime ar a gcumas roghanna bríocha nach bhfuil bunaithe sna cúirteanna a thairiscint le díospóidí a réiteach.

In 2010, d'oibrigh an Bord leis an tSeirbhís Chúirteanna agus an tSeirbhís Idirghabhála Teaghlaigh d'fhonn 'tionscnamh idirghabhála' a chur ar siúl ar bhonn píolótach i bhfoirgneamh na Cúirte Teaghlaigh Dúiche i mBaile Átha Cliath. Is éard a shamhlaítear ná go dtabharfaí faisnéis do dhaoine a thagann chuig oifig na Cúirte Dúiche ag lorg leigheas sa Chúirt Dúiche maidir le leas an linbh, go dtabharfaí faisnéis dóibh maidir le freastal ar idirghabháil chun go bhféadfaidh siad iarracht a dhéanamh teacht ar réiteach dá gcuid féin le cabhair ó idirghabhálaí oilte. Gné lárnach den tionscnamh is ea idirghabhálaithe a bheith ar an láthair ag an tSeirbhís Idirghabhála Teaghlaigh, sa bhfoirgneamh céanna, leis an aidhm rochtain chomh maith céanna ar a laghad, nó bhféidir níos fearr, a bheith ar idirghabháil agus ar phróiseas na Cúirte.

In 2010, d'fheabhsaigh an Bord an ionadaíocht atá aige sa Chúirt Teaghlaigh Dúiche i mBaile Átha Cliath d'fhonn méadú a bhaint amach ar a chumas freagairt go tráthúil d'éilimh ar sheirbhísí do thuismitheoirí atá i mbaol a leanaí a bheith glactha isteach i gcúram an Stát (FSS). Chuaigh an tionscnamh seo i mbun feidhme i mí na Nollag agus táthar ag súil go gcuirfear leis an tionscnamh má éiríonn leis.

Forbairt a dhéanamh ar chumas an Bhoird seirbhís ghairmiúil ar ardchaighdeán a chur ar fáil

Ar cheann dá phríomhstraitéisí, bhí córas cuimsitheach chun cásanna dlí a bhainistiú a fhorbairt le húsáid ar fud líonra na n-ionad dlí, agus rinneadh dul chun cinn suntasach chun é seo a bhaint amach in 2010. Bheadh solúbthacht agus éifeachtúlacht níos mó maidir le hacmhainní foirne an Bhoird a úsáid i measc na mbuntáistí a chuirfeadh córas bainistíochta cásanna ar fud an fhiontair ar fáil don Bhoird agus bheadh ar a chumas, go háirithe, staid a chruthú ina mbeadh atarnaetha i mbun obair dlí le luach níos airde i bhfad níos mó ná mar a bhíonn siad faoi láthair. Bhí an próiseas soláthair beagnach tugtha chun críche ag deireadh 2010 agus táthar ag súil go mbeidh an córas i mbun feidhme sna hionaid dlí i lár 2012.

Tacú le Seachadadh Seirbhíse

Bunaithe ar a shamhail ghnó, bíonn an Bord um Chúnadh Dlíthiúil ag brath ar struchtúr tacaíochta lárnach le soláthar seirbhísí a éascú agus a bhainistiú tríd a líonra d'ionaid dlí agus trí mhodhanna eile. Tá an struchtúr tacaíochta lárnach seo bunaithe i gCeannoifig an Bhoird i gCathair Saidhbhín agus oifig tacaíochta i mBaile Átha Cliath.

Seirbhísí Dlí

Is iad na Seirbhísí Dlí atá i mbun na feidhme feidhmiúcháin ó thaobh iarratais ar chúnadh dlíthiúil ó ionaid dlí a cheadú nó a dhiúltú. Roinnt iarratais, mar shampla iad siúd a bhaineann le cúrsaí Cúirte Dúiche, tá rún daingean ag an leibhéal ionad dlí, agus iarratais ar os a chionn Chúirt Chuarda atá ceadaithe i gcoitinne nó a chinnfear de réir na Seirbhísí Dlíthiúla, atá lonnaithe i Ceannoifig an Bhoird i gCathair Saidhbhín. Riarann an t-aonad Scéimeanna na gCleachtóirí Príobháideacha don Bhord freisin.

In 2010, cheadaigh Seirbhísí Dlí 3,154 deimhniú de bhun iarratais a rinne ionaid dlí thar ceann iarratasóirí. Ba ionann é sin agus méadú 10% ón mbliain roimhe sin. Cheadaigh an t-aonad 1,516 leasú ar dheimhnithe um chúnadh dlíthiúil, méadú 10% ar an mbliain roimhe sin. Is údarú i gcomhair seirbhísí breise ar dheimhniú, amhail abhcóide nó tuairisc leighis, atá sna leasuithe seo go bunúsach. Tháinig méadú suntasach ar ghníomhaíocht i Scéim na gCleachtóirí Príobháideacha sa Chúirt Dúiche, atá á riar ag an Aonad. Mar a tuairiscíodh níos luaithe sa tuarascáil, tháinig fás 33% go 5,220 ar an líon deimhnithe Cúirte Dúiche a eisíodh in 2010.

Cúnadh Dlíthiúil (Bainistiú agus Forbairt)

Díríodh go mór in 2010 ar fhorfheidhmiú leanúnach na moltaí ata i dtuarascáil níos luaithe maidir le bainistíocht riosca sa Bhord. Ba ghá nósanna imeachta níos fearr a chur i bhfeidhm in ionaid dlí an Bhoird chuige seo. D'fhoilsigh an Bord Lámhleabhar um Nósanna Imeachta Riaracháin nua leis an aidhm lámhleabhar oibriúcháin iomlán a chur ar fáil d'fhoireann oibre ionaid dlí agus a chinntiú go raibh bainistíocht agus dhéanamh ar ionaid dlí agus iad á n-oibriú ar bhonn chomhsheasmhach ar fud na tíre.

Cuireadh béim shuntasach freisin ar dhul i ngleic leis na hionaid dlí agus go háirithe leis na haturnaetha bainistíochta leis an aidhm an úsáid is fearr is féidir a bhaint as na hacmhainní atá ar fáil don Bhord agus féachaint ar bhealaí ina bhféadfadh an Bord agus ionaid dlí aonair seirbhísí a chur ar fáil ar shlí níos éifeachtúla agus níos éifeachtaí. Bhí sé seo fíorthábhachtach i gcomhthéacs an mhéadaithe leanúnach ar éileamh ar sheirbhísí an Bhoird i gcúinsí ina bhfuil teorainn ar na hacmhainní atá ar fáil.

I Meán Fómhair bhí comhdháil ar siúl ag an mBord chun ceiliúradh a dhéanamh ar 30 bliain ar an bhfód, agus d'fhógair an tAire Dlí agus Cirt, Comhionannais agus Athchóirithe Dlí intinn an Rialtais riaradh na scéime cúnaimh dlíthiúil coiriúil a aistriú chuig an mBord. Tá obair leanúnach ar bun chun na comhshocraíochtaí dlíthiúla agus riaracháin riachtanacha a chur i bhfeidhm chun an aistriú sin a bhaint amach.

Acmhainní Daonna

Ba bhliain an-dúshlánach a bhí sa bhliain 2010 do Rannóg Acmhainní Daonna an Bhoird, agus tharla líon suntasach forbairtí thar gach réimse den fheidhm. Bhí tionchar suntasach ag an moratorium leanúnach ar earcaíocht sa tseirbhís phoiblí ar an mBord, agus ar a chumas seirbhís tráthúil a chur ar fáil i gcás ina bhfuil méadú leanúnach ar an éileamh ar sheirbhísí.

Cuireadh Comhaontú na Seirbhíse Poiblí 2010 - 2014 ("Comhaontú Pháirc an Chrócaigh") le chéile mar thoradh ar phlé idir an Rialtas agus ceardchumainn na seirbhíse poiblí, arna éascú ag an gCoimisiún um Chaidreamh Oibreachais, agus rinneadh ballóidí maidir leis sna ceardchumainn seirbhíse poiblí. Ghlac an ICTU go foirmiúil leis an gComhaontú i lár 2010 tar éis do thorthaí ballóidí éagsúla a theacht isteach.

Chuir an Comhaontú treoirphlean ar fáil chun athstruchtúrú agus athchóiriú suntasach a dhéanamh ar an tseirbhís phoiblí, lena n-áirítear laghdú ordúil leanúnach ar líon na ndaoine sa tseirbhís phoiblí thar saolré an Chomhaontaithe suas go dtí 2014. Bunaíodh Comhlacht Forfheidhmithe neamhspleách chun maoirsiú a dhéanamh ar oibriú an Chomhaontaithe. Bhí ar gach eagraíocht seirbhíse poiblí Plean Gníomhaíochta a fhorbairt ina leagtar amach conas a gcuirfí forálacha an Chomhaontaithe i bhfeidhm ina gcuid réimsí freagrachta.

Réitíodh Plean Gníomhaíochta an Bhoird agus seoladh isteach chuig an gComhlacht Forfheidhmithe é i dtreo dheireadh 2010. Tá roinnt bearta ann a dhíríonn ar tabhairt faoi fhadhbanna a bhaineann le seachadadh seirbhíse i gcomhthéacs an mhéadú ar éileamh tráth a bhfuil acmhainní srianta ar fáil. Cuimsíonn na bearta seo moltaí maidir le hathruithe ar an mbealach ina seachadtar

seirbhísí agus tiomantais maidir le hathbhreithniú leanúnach ar gach gné d'oibríochtaí na heagraíochta leis an aidhm an toradh is fearr is féidir a fháil ó na hacmhainní atá ar fáil. De réir forálacha an Chomhaontaithe, cuirfear an Plean Gníomhaíochta i bhfeidhm i gcomhairle leis na ceardchumainn a sheasann ar son an fhoireann oibre sa Bhord.

Faoin bPlean Gníomhaíochta, cuireadh i bhfeidhm moltaí maidir le comhtháthú Oifig na Seirbhíse Díl do Dhídeanaithe atá lonnaithe i gCorcaigh le hionaid dlí eile an Bhoird sa gceantar sin, i ndeireadh 2010. Ba í an aidhm a bhí leis an gcomhtháthú seo ná úsáid níos fearr a bhaint as na hacmhainní a bhí ar fáil chun tabhairt faoi mhéaduithe ar éileamh i réimsí den dlí sibhialta nach mbaineann le tearmann. Rinneadh dul chun cinn freisin maidir le forbairt mholtaí maidir le comhtháthú Seirbhís Díl do Dhídeanaithe an Bhoird i nGaillimh agus i mBaile Átha Cliath le seirbhísí eile sna ceantair sin.

De réir bheartas an Bhoird ról Acmhainní Daonna an Chomhpháirtí Straitéisí a fhorbairt, cuireadh an dara Plean um Fórsa Oibre an Bhoird i gcrích i rith 2010, chun an tréimhse suas go 2012 a chlúdach. Chuimsigh sé anailís iomlán ar fhórsa oibre an Bhoird, agus cuireann sé struchtúr foriomlán ar fáil chun bainistiú gníomhach a dhéanamh ar thionchar an moratorium ar earcaíocht sa tseirbhís phoiblí, laistigh den Bhord. Cuimsíonn sé seo bearta chun athbhreithniú agus athshannadh a dhéanamh ar fhoireann oibre agus athrú a dhéanamh ar na tosaíochtaí maidir le gníomhaíochtaí agus ualach oibre, le béim ar sheachadadh seirbhíse an líne tosaigh.

Cuireadh Beartas Bainistíochta Neamhláithreachais an Bhoird i bhfeidhm go gníomhach i rith na bliana freisin. Cothaíodh an leibhéal réasúnta íseal saoire bhreiteachta trí bhearta éagsúla mar a leagtar síos iad sa Bheartas Neamhláithreachais. Bhí an meán líon laethanta neamhláithreachais ar shaoire bhreiteachta in aghaidh an fhostaí, 7.9 lá in 2010, 28% níos ísle ná an fhiúir inchoimparáide in 2008 agus beagnach mar an gcéanna leis an leibhéal neamhláithreachais in 2009. Tá sé seo an-dearfach i gcomhthéacs thorthaí i dtuairisc ón Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste a léirigh gurb é an meán líon laethanta neamhláithreachais ar shaoire bhreiteachta in aghaidh an fhostaí sa Státseirbhís ná 11 lá.

Lean an Bord le cur i bhfeidhm chóras taifeadta ama leictreonaigh a chabhraigh le cuíchóiriú a dhéanamh ar riarachán Acmhainní Daonna agus baint amach faisnéise ar mhéadraig Acmhainní Daonna a éascú. Thug an buntáiste seo de chuid an chórais cumas feabhsaithe don Rannóg Acmhainní Daonna maidir le hanailís agus forbairt beartais breise i rith na bliana.

Tháinig fochoiste Acmhainní Daonna an Bhoird le chéile trí huair i rith 2010, agus rinne siad measúnú ar réimse leathan saincheistanna Acmhainní Daonna, lena n-áirítear pleanáil don fhórsa oibre, Comhaontú Pháirc an Chrócaigh agus Plean Gníomhaíochta an Bhoird, Bainistíocht Neamhláithreachais, an timpeallacht Caidrimh Tionsclaíoch san eagraíocht, tionscnaimh foghlama agus forbartha a tugadh fúthu i rith na bliana agus Comhdháil comórtha 30 bliain an Bhoird. Tháinig Coiste Feidhmíochta an Bhoird le chéile uair amháin freisin chun athbhreithniú a dhéanamh ar spriocanna feidhmíochta an Phríomhfheidhmeannaigh i gcomhair 2009 agus

chun cinneadh a dhéanamh maidir lena spriocanna feidhmíochta i gcomhair 2010.

Le linn 2010, de réir bheartas an Rialtas, lean an Bord ag baint úsáide as Clár Socrúcháin Oibre FÁS, atá dírithe ar chéimithe a fhaigheann an Liúntas do Lucht Cuardaigh Fostaíochta. Cuireann an scéim seo deis ar fáil do chéimithe den chineál seo tabhairt faoi shocrúcháin oibre ar feadh suas le naoi mí agus iad fós ag fáil a liúntas do chuardaitheoirí poist. Ghlac an Bord le suas le socrúcháin i rith na bliana.

Foghlaim agus Forbairt

Bhí soláthar na seirbhísí Foghlama agus Forbartha i rith 2010 á bhrú chun cinn ag Straitéis Foghlama agus Forbartha na Bhoird don tréimhse 2009-2011. Tá sé i gceist go spreagadh an Straitéis cultúr foghlama san eagraíocht agus go gcinnteodh sé go gcuirfeadh tionscnaimh forbartha agus foghlama na heagraíochta le baint amach chuspóirí gnó an Bhoird ar bhealach éifeachtach agus éifeachtúil ó thaobh costais de. Cuireadh 635 lá oiliúna ar fáil i rith na bliana. Cé go raibh sé seo níos ísle ná na blianta roimhe sin mar thoradh ar ghanntanas acmhainní, bhí sé leordhóthanach chun oibleagáidí dlí an Bhoird, forbairt ghairmiúil agus riachtanais eile an Bhoird a thagann ó athrú ar thosaíochtaí na heagraíochtaí, a chomhlíonadh.

I measc na dtionscnaimh Foghlama agus Forbartha a tugadh fúthu i rith na bliana bhí tús a chur le clár arna dhearadh chun scileanna TF na foirne a fheabhsú mar réiteach ar thabhairt isteach chóras bainistíochta cásanna dlíthiúla nua, atá sceidealta le dul i mbun oibre i rith 2012. Chuir torthaí an iniúchta scileanna TF a rinneadh in 2009 bunús láidir ar fáil chun na riachtanais oiliúna is práinní sa réimse seo a aithint. Cuireadh oiliúint TF ar fheidhmchlár

Microsoft ar fáil i bhformáid ar líne agus léirigh an oiliúint arna sholáthar i ndlí fostaíochta agus fiacha freagairt an Bhoird don athrú a bhí ag teacht ar éileamh an ionaid oibre.

Cuireadh béim suntasach freisin ar chabhrú le foireann aturnaetha na Bhoird dóthain deiseanna foghlama agus forbartha a fháil chun na riachtanais forbartha leanúnacha atá ag an Dlí-Chumann a chomhlíonadh.

Fuair 47 ball foirne aisíocaíocht/réamhíocaíocht táillí i rith 2010 agus bhain costas iomlán de €69,000 leis seo don Bhord. Ciallaíonn sé seo go raibh timpeall 13.5% de fhoireann an Bhoird ag fáil maoinithe in 2010 chun tabhairt faoi chúrsa oideachais taobh amuigh d'uaireanta oibre. Is gné fíorthábhachtach de thiomantas an Bhoird maidir le forbairt foirne agus méadú bonn scileanna foriomlán fhórsa oibre na heagraíochta atá san tacaíocht do bhreisoideachas.

Comhdháil Comórtha 30 Bliain an Bhoird um Chúnamh Dlíthiúil

An tUachtarán, Máire Mhic Giolla Íosa agus an tUasal Anne Colley, Cathaoirleach

Rinne an Bord óstáil ar comhdháil in áitreabh Dhlí-Chumann na na hÉireann i bPlás Blackhall, Baile Átha Cliath an 15 Meán Fómhair 2010 chun comóradh a dhéanamh ar 30 bliain bhunú na seirbhíse. Ba é téama na Comhdhála ná **'Rochtain ar Cheartas agus ar Chúnamh Dlíthiúil: Foghlaim ón am atá thart, ag Breathnú i dtreo na Todhchaí.'** Labhair roinnt cainteoirí mór le rá ag an gComhdháil faoi ghnéithe éagsúla den dlí sibhialta in Éirinn agus thar lear. I measc na gcainteoirí bhí an tUachtarán, Máire Mhic Giolla Íosa, an tAire Dlí agus Cirt agus Athchóirithe Dlí, an tUasal Dermot Ahern, T.D., a d'oscail an Chomhdháil, agus an Príomh-Bhreitheamh, an Breitheamh Onórach John L. Murray.

Thug an tUachtarán Mhic Giolla Íosa aitheantas do ról an Bhoird maidir le rochtain ar cheartas a chur ar fáil a chuir ar chumas shaoránaigh le fadhbanna dlí tabhairt faoina ndeacrachtaí ar bhealach feiliúnach. Labhair sí faoi mheicníochtaí réiteach díospóide malartacha mar bhealach chun saincheisteanna dlíthiúla a réiteach ar bhealach níos daonna agus níos

pearsanta, a laghdódh an tráma a bhaineann do pháirtithe i ndíospóid dlí teaghlaigh go minic. Chuir an tUachtarán in iúl freisin go raibh lánmhuinín aici i gcumas an Bhoird leanúint ag comhlíonadh a dhúshláin reatha agus don todhchaí ar mhaithe le seirbhís don phobal.

Thréaslaigh an tAire Dlí agus Cirt agus Athchóirithe Dlí, an tUasal Dermot Ahern T.D., leis an mBord as ucht a chuid oibre le 30 bliain anuas, agus d'fhógair sé go mbeadh sé ag tabhairt moltaí os comhair an Rialtais chun athchóiriú a dhéanamh ar chúnamh dlíthiúil coiriúil agus chun freagracht maidir le riaradh an chúnamh sin a aistriú chuig an mBord um Chúnamh Dlíthiúil. Dúirt an tAire freisin gur mhothaigh sé go raibh sé oiriúnach, i gcomhthéacs an bhrú ar airgeadas poiblí, athchóiriú a dhéanamh ar an córas cúnamh dlíthiúil, leis an aidhm caiteachas sa réimse seo a smachtú. Dúirt sé go raibh lánmhuinín aige i gcumas an Bhoird um Chúnamh Dlíthiúil glacadh leis an réimse nua oibre seo, agus d'aithin sé go mbeadh gá acmhainní oiriúnacha a thabhairt don Bhord chuige seo

Chuir an Príomh-Bhreitheamh Murray béim ar an ngá atá le féachaint ar roghanna níos oiriúnaí ná dlíthíocht chun díospóidí sibhialta a réiteach. Chuir sé in iúl gur chóir béim de bhreis a chur ar fhorbairtí dlíthiúla a rinneadh le déanaí maidir le hidirghabháil ar dhíospóidí mar rogha ar dhlíthíocht os comhair na gcúirteanna amach anseo. D'aithin sé nach bhfuil an beartas reatha ina leith seo forbartha i gceart ná comhordaithe i gceart faoi láthair, agus go mbeadh gá le cur chuige níos straitéisí agus le hathrú ar an gcultúr dlíthíochta a rialaíonn gairm na dlí.

Labhair Cathaoirleach an Bhoird um Chúnamh Dlíthiúil, an tUasal Anne Colley, ag an gComhdháil faoin téama "Rochtain ar Cheartas"

agus ról an Bhoird um Chúnamh Dlíthiúil agus labhair an Dr. Maurice Hayes agus an tUasal Patricia Rickard Clarke, ón gCoimisiún um Athchóiriú an Dlí, le toscairí maidir le gnéithe éagsúla den téama céanna - "Rochtain ar Cheartas".

Bhí go leor tionchar idirnáisiúnta ag baint leis an gComhdháil, agus bhí dhá chur i láthair ann ó chainteoirí ó thar lear: Rinne an tUasal Colin Lancaster, Stiúrthóir Beartais agus Forbartha Bhord um Chúnamh Dlíthiúil na hAlban cur síos ar na cosúlachtaí agus na héagsúlachtaí idir córais sibhialta um chúnamh dlíthiúil na hÉireann agus na hAlban. Mhol sé freisin roinnt saincheisteanna beartais agus oibríochtúla féideartha a d'fhéadfaí a mheas in Éirinn nuair a bheadh treorú na seirbhísí um chúnamh dlíthiúil sibhialta sa dlínse seo á leagan síos.

Labhair an tUasal Maja Groff ó Coinbhinsiún na Háige um an Dlí Idirnáisiúnta Príobháideach leis an gComhdháil maidir leis an gCoinbhinsiún agus an gaol atá aige le Rialachán Claonchothaithe nua an AE. Léirigh a cur i láthair an idirnáisiúnú leanúnach atá á dhéanamh ar chúnamh dlíthiúil sibhialta le ceanglais AE agus ceanglais trasnáisiúnta eile atá ag imirt tionchar níos láidre i gcónaí ar shaincheisteanna dlí sibhialta na hÉireann.

Labhair Stiúrthóir um Chúnamh Dlíthiúil an Bhoird, an tUasal Frank Brady, faoin méid atá bainte amach ag an mBord san 30 bliain ón uair a bunaíodh é, agus labhair sé faoi na dúshláin suntasacha atá os a chomhair amach.

Ba é an cur i láthair ón Uasal Fergus Finlay, Príomhfheidhmeannach Barnardos, a bhí mar chríoch leis an gComhdháil. Labhair sé faoin tionchar a bhíonn ag an dlí ar leanaí agus faoi na himpleachtaí a bhíonn aige don Bhord agus do chomhlachtaí eile atá bainteach le saincheisteanna cúraim leanaí.

TEICNEOLAÍOCHT FAISNÉISE AGUS CUMARSÁIDE (TFC)

Foilsíodh an Straitéis TFC 2009 go 2011 in 2009. Dírionn an straitéis seo go láidir ar fhorbairt agus ar fheabhsú feidhmchláir.

Is é an tionscadal is suntasaí sa straitéis seo ná forbairt a dhéanamh ar chóras nua chun cásanna dlí a bhainistiú. Is é an tionscadal TFC is mó é a thug an Bord faoi go dtí seo. Rinneadh obair shuntasach maidir le pleanáil agus anailís a dhéanamh ar na riachtanais don chóras seo in 2009. Seoladh tionscnamh margaíochta i rith 2010, agus bronnadh conradh chun an córas nua seo a sholáthar in Eanáir 2011. Tá an tionscadal forbartha ar siúl anois. Cuirfidh an córas seo stór aonair ar fáil chun sonraí na n-iarratasóirí & na gcásanna dlí a bhainistiú. Beidh sreafaí oibre, litreacha agus fasaigh chaighdeánacha san áireamh ann do na príomhimeachtaí a thugann an Bord fúthu chomh maith le sraith imeachtaí cineálacha le húsáid i bpróiseáil cásanna. Cuimseofar bainistíocht ama, bainistíocht airgeadais, scanadh, dialanna, féilirí lárnacha agus córas meabhrúcháin ann. Cuirfear amharc ar fáil den chomhad cliant / cáis iomlán ón iarratas tosaigh go dtí go ndúnfar an comhad. Beidh an tionscadal seo réidh le cur i bhfeidhm i lár 2012 agus méadóidh sé cumas an Bhoird seirbhísí a sheachadadh ar bhealach atá níos éifeachtaí ó thaobh costais de, agus riosca agus feidhmíocht a bhainistiú san eagraíocht.

I measc na nithe suntasacha eile a baineadh amach i rith 2010, bhí tabhairt isteach áireamhán incháilitheachta ar líne ar shuíomh Gréasáin an Bhoird. Rinneadh feabhsúcháin agus uasghrádú ar chórais an Ionaid Doiciméadúcháin do Dhídeanaithe, lena n-áirítear tionscadal a cuireadh tús leis i rith 2010, chun an córas leabharlainne reatha a

leathnú chun córas leabharlainne seirbhíse comhroinnte a chur ar fáil do leabharlanna an Ionaid Doiciméadúcháin do Dhídeanaithe, an Bord um Chúnamh Dlíthiúil agus an Roinn Dí agus Cirt agus Comhionannais. Cuireadh uasghrádú bogearraí agus crua-earraí i bhfeidhm freisin, chomh maith le cur i bhfeidhm bhogearraí bainistíochta cumhachta.

Lean an Bord leis an obair chun inrochtaineacht an tsuímh Ghréasáin a fheabhsú i rith na bliana 2010, i gcomhairle leis an Údarás Náisiúnta Míchumais.

BAINISTÍOCHT AIRGEADAIS

Rinne Aonad Airgeadais an Bhoird an fheidhm próiseála íocaíochtaí agus párolla a láimhseáil in 2010. Ba hiad na príomhnithe a baineadh amach ná: 1) Gach soláthróir a íoc trí Aistriú Leictreonach Cistí (ACL) agus 2) na duillíní pá a sheoladh chuig gach fostaí. Mhéadaigh an dá bheart seo éifeachtúlacht an Aonaid. Rinne an tAonad éascú freisin ar an iniúchadh bliantúil a dhéantar ar son an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste.

TACAÍOCHT EAGRÚCHÁIN

In 2010, dhírigh Aonad Eagraíochta an Bhoird ar sheirbhísí a choinneáil i gcás ina bhfuil maoiniú ag laghdú an t-am ar fad. Chuir an Aonad soláthair, cothabháil agus seirbhísí tacaíochta ar fáil do gach ceann d'oifigí riaracháin agus ionaid dlí an Bhoird. Bhí na buntáistí a bhain leis an gcur chuige a bhí ann le blianta beaga anuas ó thaobh laghdú costais de soiléir os rud é go bhféadfaí acmhainní a úsáid i soláthar seirbhísí dlí mar thoradh ar chostais laghdaithe. In 2010, bhí costais reatha (costais cóiríochta, costais bhunaíochta agus costais riaracháin) os cionn 21% níos ísle ná mar a bhí ceithre bliana roimhe sin. Baineadh é seo amach den chuid is mó trí úsáid níos mó agus níos straitéisí a bhaint as gníomhartha

tairisceana agus margaíochta, agus trí mhonatóireacht agus rialú cúramach a dhéanamh ar chaiteachas i réimsí éagsúla.

In 2010, ghlac an Bord le Plean Soláthair Corparáideach nua. Chomh maith le freastal ar oibleagáidí an Bhoird faoin gCreat um Beartais Soláthair Phoiblí, tá an Plean dírithe ar a chinntiú go bhfuil gach réimse soláthair sa Bhord ag cloí le dea-chleachtas maidir le soláthar poiblí, agus ag fáil an luach is fearr is féidir ar airgead ar earraí agus seirbhísí a fhaightear.

SCÉIM NA dTEANGACHA OIFIGIÚLA

Chuir an Bord a chéad Scéim Teanga maidir le hAcht na dTeangacha Oifigiúla, 2010 i gcrích. Chuir an Scéim tiomantas ar an mBord tabhairt faoi roinnt gníomhartha leis an aidhm na seirbhísí atá ar fáil trí Ghaeilge ón mBord a chur chun cinn. Rinne oifig an Choimisinéara Teanga athbhreithniú ar fhorfheidhmiú na chéad scéime, agus dhearbhaigh an t-athbhreithniú seo gur comhlíonadh formhór na dtiomantas go sásúil. Faoi dheireadh na bliana, bhí an Bord tar éis bogadh ar aghaidh chun scéim bhreise.

INIÚCHADH INMHEÁNACH

Bhí clár oibre fheidhm iniúchta inmheánaigh an Bhoird leagtha síos sa phlean iniúchta inmheánaigh bhliantúil. Bhí go leor d'obair an aonaid i rith na bliana dírithe ar a chinntiú go raibh nósanna imeachta airgeadais in ord cuí sna hionaid dlí. Rinneadh iniúchtaí ar chaiteachas na ceanncheathrún freisin.

Tháinig Coiste Iniúchta agus Bainistíochta Riosca an Bhoird le chéile sé huaire i rith na bliana. Chomh maith le féachaint ar oibriú na feidhme iniúchta inmheánaigh, chuir an Coiste an-bhéim ar scrúdú a dhéanamh ar riosca corparáideach san eagraíocht, agus chuige sin, chuir sé córas tuairiscithe i bhfeidhm maidir le damhnúchán riosca corparáideach.

Airgeadas

Tugtar ráitis airgeadais an Bhoird don bhliain 2010 in Aguisín 1.

IONCAM

Seo a leanas roinnt nótaí tráchta ar fhoinsí ioncaim an Bhoird.

(a) Deontas i gcabhair

Mar a tharla blianta roimhe seo, tagann an chuid is mó d'ioncam an Bhoird ó dheontas i gcabhair a fhaightear ón Roinn Dlí agus Cirt agus Comhionannais. Chuir an Rialtas maoiniú €24.225 milliún ar fáil in 2010, i gcomparáid le €26.310 milliún in 2009.

(b) Seirbhís Dlí do Dhídeanaithe (SDD)

Ba ionann maoiniú an Státchiste le haghaidh an SDD in 2010 agus €7.967 milliún i gcomparáid le €8.330 milliún in 2009. Ba leor an leibhéal maoinithe leis an gcostas a bhain le seirbhís cúnaimh dhlíthiúil a sholáthair an tSeirbhís Dlí do Dhídeanaithe le haghaidh na bliana ar fad.

(c) Ranníocaíochtaí

Íocann daoine a soláthraítear seirbhísí dlí dóibh ranníocaíocht a bhraitheann ar a gcuid ioncaim, agus ar a gcuid acmhainní caipitiúla i roinnt cásanna. Is é an ranníocaíocht íosta ná €10 le haghaidh comhairle dlí agus €50 le haghaidh ionadaíocht sa chúirt. Is féidir an ranníocaíocht íosta sin a tharscaoileadh i gcás cruatain. Bhí na costais a aisghabháladh in 2010 (€1,274,562) beagnach 8% níos airde ná in 2009 (€783,601) mar gheall ar an méadú ar an mbonn cliant.

(d) Aisghabháil costas

Féadann an Bord an costas as seirbhísí dlí a sholáthar a aisghabháil uathu seo a leanas:

- i. ón bpáirtí eile i ndíospóid, mar thoradh ar chomhaontú cúirte nó mar chuid de chomhaontú leis an bpáirtí eile chun díospóid a shocrú, nó
- ii. ón duine a bhfuil cúnammh dlí aige/aici as airgead/réadmhaoin a fuair an duine mar thoradh ar sheirbhísí dlí a soláthraíodh.

Féadann an méid costas a aisghabháiltear a bheith an-éagsúil ó bhliain go chéile, go háirithe má bronnadh costais ar dhuine a fuair cúnammh dlí i gcás áit a bhfuil an duine eile sa chás in ann na costais a ghlanadh. Ní gnách go dtarlaíonn sé sin i gcásanna dlí teaghlaigh, agus is iad a bhíonn i gceist leis an gcuid is mó de riar cásanna an Bhoird. Bhí na costais a aisghabháladh in 2010 (€921,717) 28% níos ísle ná in 2009 (€1,274,562).

CAITEACHAS

Seo a leanas nótaí ar na míreanna móra caiteachais a léirítear i ráitis airgeadais 2010:

1) Tuarastail

Tháinig laghdú de bheagán os cionn €1.75 milliún ar na tuarastail agus costais ghaolmhara in 2010. Leibhéal foirne níos ísle in 2010 an phríomhchúis a bhí leis seo, de thoradh ar an moratorium ar earcaíocht san earnáil phoiblí agus de thoradh ar na rátaí pá laghdaithe a tugadh isteach an 1 Eanáir 2010.

2) Costais chóiríochta agus bhunaíochta

Laghdaigh caiteachas sa réimse sin €87k (2.2%) in 2010. Is é an phríomhchúis a bhí leis seo ná costais foriomlána níos lú i ndáil le cothabháil ar áitribh agus ar threalamh. D'fhan costais cíosa, fuinnimh agus glantacháin mar an gcéanna tríd is tríd.

3) Táillí agus costais dlí

Tá roinnt gnéithe éagsúla clúdaithe ag an gceannlíne seo - féach Nóta 9 leis na cuntais - agus tugtar trácht ar gach ceann de na ceannlínte éagsúla a chomhdhéanann an t-iomlán mar seo a leanas:

(i) Táillí abhcóidí

Tháinig laghdú €0.33 milliún (6%) ar an gcaiteachas ar tháillí abhcóidí i gcomparáid le 2009. Bhí baint mhór ag an leibhéal caiteachais níos ísle i leith na SDD leis seo. Bhí tionchar an laghdaithe 8% ar tháillí gairmiúla in 2009 le brath in 2010. Cuireadh laghdú breise 8% i bhfeidhm in 2010 ach ní bheadh aon tionchar suntasach aige seo ar na figiúirí seo. Clúdaíonn an fhigiúr foriomlán méadú ar chaiteachas ar thaobh an BCD.

Is é méid iomlán an fhabhráithe le haghaidh táillí abhcóidí, áit a ndearnadh an obair ach nár cuireadh isteach le haghaidh íocaíochta í ar 31 Nollaig 2010, ná €5.151 milliún, 3.8% níos airde ná mar a bhí ag deireadh na bliana 2009.

Léiríonn an tábla seo a leanas an treocht i gcaiteachas ar tháillí abhcóide maidir le cúnaimh agus comhairle dhlíthiúil thar na seacht mbliana seo caite.

Tábla 15 – Táillí Abhcóidí

Bliain	Táillí Abhcóidí
2004	€2,995,000
2005	€5,376,000
2006	€6,847,000
2007	€4,903,000
2008	€3,986,500
2009	€5,125,472
2010	€4,793,475

(ii) Táillí dlí (Sainfhinneithe srl.)

Is é atá sna costais sin a bhaineann le cásanna ná na costais bhreise a thabhaíonn an Bord, de bhreis ar tháillí abhcóide, agus seirbhís chúnaimh agus chomhairle dhlíthiúil sibhialta á sholáthar aige do bhail an phobail. Tá méid an chaiteachais faoin gceannteideal seo díorthaithe as riachtanais na gcásanna a láimhseáil an Bord in aon bhliain ar leith.

Bhí laghdú beag ar chaiteachas ó 2009 go dtí 2010. Bhí caiteachas méadaithe ar thaobh an chúnaimh dhlíthiúil sibhialta, rud a rinne fritháireamh ar an gcaiteachas laghdaithe ar thaobh an SDD. Bhí tionchar ag an laghdú 8% ar tháillí gairmiúla in 2009 agus arís in 2010 ar smachtú caiteachais ar an mír seo.

(iii) Scéim na gcleachtóirí príobháideacha

Tháinig laghdú 29% go €2.6 milliún ar an gcaiteachas ar scéim na gcleachtóirí príobháideacha in 2010. Bhí sé seo mar thoradh ar chaiteachas laghdaithe ar an scéim SDD den chuid is mó, ach bhí tionchar ag scéim sibhialta na Cúirte Cuarda, a rinne breis is fritháireamh ar mhéadú i scéim sibhialta na Cúirte Dúiche, air freisin.

Ar an 31^ú Nollaig 2010, ba é méid iomlán an fhabhráithe le haghaidh táillí cleachtóirí príobháideacha, áit a raibh obair tabhaithe ach nach raibh sí curtha isteach le haghaidh íocaíochta fós, ná €2,029 milliún. Ba é an fabhrú i gcomhair 2009 ná €2.829 milliún, leis an laghdú mar thoradh ar anailís a raibh sé de thionchar aige leibhéal na ndeimhniú a mheastar a bheith amuigh a laghdú.

(iv) Táillí gairmiúla eile

Baineann costais faoin gceannteideal seo le fostú gairmithe ag an mBord le comhairle dlí neamhspleách agus seirbhísí gairmiúla eile a sholáthar don Bhord. Bhí an caiteachas in 2010 9% níos ísle ná mar a bhí in 2009. Léiríonn sé seo leibhéal caiteachais níos lú ar thaighde i bpáirt, ach freisin i dtaca le comhairle dlí agus comhairle ghairmiúil eile.

(v) Costais eile

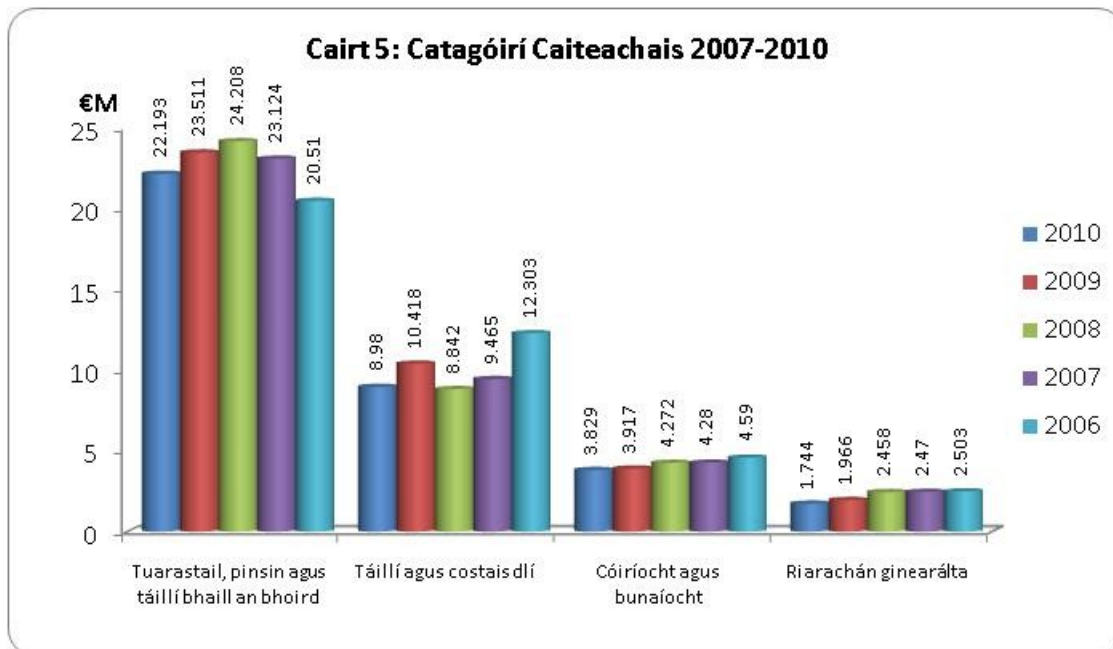
Tháinig laghdú 6% ar chaiteachas sa chatagóir seo in 2010. Laghdú ar chaiteachas sa réimse oiliúna agus oideachais ba mhó ba chúis leis seo.

4) Riarachán ginearálta

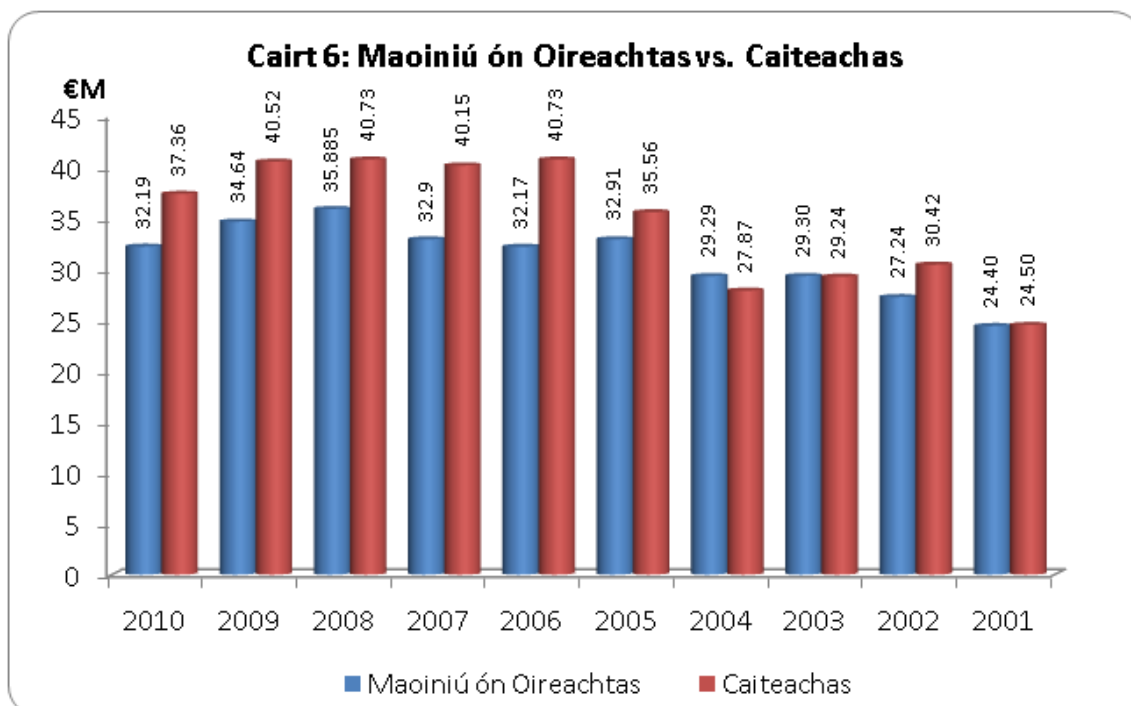
Bhí costais faoin teideal seo 11% níos ísle in 2010 ag €1.744 milliún. Ba é an phríomhchúis a bhí leis seo ná caiteachas cuid mhaith níos lú ar árachas slánaíochta gairmiúil. Bhí tionchar ag na costais níos ísle a bhain le teileachumarsáid air seo freisin.

Léiríonn an graf seo a leanas miondealú ar chaiteachas a rinne an Bord thar na cúig bliana seo caite.

Léiríonn Cairt 6 thíos an gaol idir maoiniú ón Oireachtas agus caiteachas i ndáiríre thar na deich mbliana seo caite.

Airgead sa bhanc agus ar láimh

Léiríonn an Clár Comhardaithe go raibh beagnach €6.3 milliún ar láimh ag an mBord ag deireadh 2010. Bhí €1.2 milliún a bhí á choinneáil thar ceann cliant san áireamh anseo. Is féidir a fheiceáil ó Nóta 12 leis na cuntais gurbh é tréchur na gcistí cliant in 2010 ná €6.1 milliún. Éiríonn sé sin as cásanna áit a bhfuair cliant airgead ón bpáirtí eile nó mar gheall ar dhiúscairt réadmhaoine, mar thoradh ar chomhairle dlí nó ionadaíocht sa chúirt. Lóisteáiltear airgead den sórt sin sa Chuntas Cistí Cliant um Chúnammh Dlíthiúil sula dtugtar ar ais do chliant iad, i roinnt cásanna baintear as méid áirithe a bhaineann le costais a thabhaigh an Bord agus seirbhísí dlí á soláthar aige. Tá an figiúr le haghaidh airgead sa bhanc, seachas cistí cliant, cosúil leis an leibhéal caiteachais a thabhaíonn an Bord gach mí agus meastar gur leibhéal réasúnta maoinithe é le bheith idir lámha ag aon uair faoi leith.

An tAcht um Íoc Pras Cuntas, 1997

Ceanglaíonn Alt 4 den Acht um Íoc Pras Cuntas, 1997 ar an mBord íoc as soláthar earraí nó seirbhísí faoin *dáta íocaíochta forordaithe*. Faoi láthair tagann an dáta sin 30 lá tar éis sonrasc a fháil, nó tréimhse níos giorra a d'fhéadfadh a bheith sonraithe i gconradh scríofa. Má mhainníonn an Bord íocaíocht a dhéanamh faoin dáta íocaíochta forordaithe, beidh ús le hÍoc leis an soláthróir. Cinntíonn nósanna imeachta go gcomhlíonann an Bord ceanglais an Achta i ngach ponc ábhartha. Ba é méid iomlán an úis as íocaíochtaí déanacha a íocadh le soláthróirí earraí agus seirbhísí i rith 2010 ná €0.

Aguisín 1

Ráitis airgeadais don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2010

CLÁR ÁBHAR	<i>Leathanach</i>
Ráiteas ar Fhreagrachtaí an Bhoird	51
Ráiteas ar Rialú Inmheánach Airgeadais	52
Tuarascáil an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste	56
Ráiteas ar Bheartais Chuntasaíochta	57
Cuntas Ioncaim agus Caiteachais	59
Ráiteas ar Iomlán na nGnóthachan agus na gCaillteanas Aitheanta	60
Clár Comhardaithe	61
Sreabhadh Airgid	62
Nótaí leis na Ráitis Airgeadais	63

RÁITEAS AR FHREAGRACHTAÍ AN BHOIRD

Ceanglaíonn Alt 20 den Acht um Chúnamh Dlíthiúil Sibhialta, 1995 ar an mBord, gach cuntas ceart agus gnách a choimeád ar aon airgead a fhaigheann nó a chaitheann sé, i cibé foirm a cheadóidh An tAire Dlí agus Cirt agus Comhionannais, agus le cead an Aire Airgeadais.

Agus na Ráitis Airgeadais sin á n-ullmhú aige, ceanglaítear ar an mBord:

- beartais oiriúnacha cuntasáochta a roghnú agus a chur i bhfeidhm go comhsheasmhach;
- breithiúnais agus meastacháin a dhéanamh atá réasúnta agus críonna;
- na ráitis airgeadais a ullmhú ar bhunús an ghnóthais leantaigh ach amháin má tá sé míchuí a thiomhdiú go leanfaidh an Ciste ar aghaidh i bhfeidhm;

agus

- sonrú ar leanadh caighdeáin infheidhmithe cuntasáochta, faoi réir aon difríochtaí ábhartha a nochtadh agus a míníodh sna ráitis airgeadais.

Tá an Bord freagrach as leabhair chuntais chearta a choimeád a nochtann le cruinneas réasúnta ag aon tráth staid airgeadais an Chiste agus a chuireann ar a chumas cinntiú go gcomhlíonann na ráitis airgeadais Alt 20 den Acht. Tá an Bord freagrach freisin as sócmhainní an Chiste a chosaint agus mar sin as céimeanna réasúnta a ghlacadh le calaois agus neamhrialtachtaí eile a chosc agus a bhrath.

Cathaoirleach

Ball den Bhord

AN BORD UM CHÚNAMH DLÍTHIÚIL

Ráiteas faoi Rialú Inmheánach Airgeadais

1. Ar son Bhord an Bhoird um Chúnamh Dlíthiúil, admhaím go bhfuil an Bord freagrach as cinntiú go gcoimeádtar agus go bhfeidhmítear córas éifeachtach de rialú inmheánach airgeadais le haghaidh na heagraíochta.
2. Ní féidir le haon chóras ach dearbhú réasúnta seachas dearbhú iomlán a sholáthar i gcoinne earráide ábhartha. Agus éifeachtacht na rialuithe inmheánacha airgeadais á meas aige d'fhéach an Bord, i measc rudaí eile, chuig riachtanais an Chóid Chleachtais um Rialachas Comhlachtaí Stáit.
3. Áirítear leis na príomhnósanna imeachta a chuir an Bord ar bun, atá ceaptha le rialú éifeachtach inmheánach airgeadais a sholáthar:
 - Timpeallacht Rialála: déantar feidhmeanna bainistíochta agus feidhmiúcháin an Bhoird a tharmligean don Phríomhfheidhmeannach agus bainistíocht shinsearach na heagraíochta trí rúin an Bhoird reachtúil, a dhéanann maoirseacht agus athbhreithniú ar obair na bainistíochta sinsearaí, a thugann tuairisc dó ag a chruinnithe míosúla agus trí mheán a choistí éagsúla. Forbraíodh Lámhleabhar um Rialachas Corparáideach in 2006 chun achoimre shoiléir chuimsitheach a chur ar fáil maidir leis na príomhghnéithe a bhaineann le rialachas corparáideach le haghaidh an Bhoird agus na bainistíochta sinsearaí. Ceapadh an Bord reatha i Samhain 2006 agus tugadh coimre iomlán dó ar ról agus ar fhreagrachtaí an Bhoird. Tugadh faisnéisiú iomlán do gach ball nua den Bhord a ceapadh ó Shamhain 2006 i leith. Chuir an Bord gníomhartha i gcrích anuraidh le cinntiú go gcomhlíontar an Cód Cleachtais um Rialachas Comhlachtaí Stáit athbhreithnithe, a foilsíodh i Meitheamh 2009. I measc na ngníomhartha sin, leasaíodh Lámhleabhar um Rialachas Corparáideach an Bhoird féin chun Cód Cleachtais na bliana 2009 a chur san áireamh. Rinne an Bord an Lámhleabhar um Rialachas Corparáideach athbhreithnithe a fhaomhadh go foirmiúil ag a chruinniú i Samhain 2009. D'fhaomh an Bord Cód Iompair i gCúrsaí Gnó athbhreithnithe do Bhaill an Bhoird i nDeireadh Fómhair 2009 freisin.
 - Mar a éilítear faoi Chód Cleachtais na bliana 2009, rinne an Bord Beartas Taistil a chur i bhfeidhm agus a fhorbairt le linn 2009 ina leagtar amach na bealaí a gcomhlíonaimid rialacháin agus treoirlínte reatha na Roinne Airgeadais maidir le liúntas cothaithe agus taistil. Ullmhaíodh beartas um chosc ar chalaois airgeadais don Bhord agus cuireadh i bhfeidhm é le linn 2008. Cuimsíonn an beartas i measc nithe eile, nósanna imeachta trínar féidir le fostaithe an Bhoird ábhair is cúram dóibh maidir le mírialtachtaí i dTuairisciú Airgeadais agus cúrsaí eile a ardú faoi rún agus a chinntiú go leanfar suas na hábhair seo ar bhealach éifeachtúil. Cuireadh Beartas ar Sholáthar Corparáideach i gcrích i Meán Fómhair 2010 agus cuireadh ar aghaidh é chuig na Coistí Airgeadais agus Iniúchta agus Bainistíochta Riosca le haghaidh faisnéise sula bhforfheidhmíodh é.

- **Córais Faisnéise Buiséid:** Tá córas cuimsitheach buiséadaithe againn, a áiríonn faomhadh buiséid bhliantúla ag an mBord reachtúil chomh maith le maoirseacht ar thuarascálacha airgeadais míosúla. Baintear úsáid as buiséid leis an gcaoi a ndéantar maoiniú an Bhoird a shocrú, a dháileadh agus a chaitheamh a phleanáil, a údarú, a mhaoirsiú agus a rialú. Áirítear ar na socruithe um rialú buiséadach faisnéis airgeadais rialta, ábhartha agus thráthúil a sholáthar le maoirseacht a dhéanamh ar ioncam agus ar chaiteachas i ngach réimse agus glactar gníomh ceartúcháin, nuair is gá. Is coiste de chuid an Bhoird é an Coiste Airgeadais a dhéanann cúrsaí airgeadais na heagraíochta a mheas go mionsonrach agus a thuiriscíonn don Bhord ar bheartais agus ar chúrsaí airgeadais an Bhoird. Cuimsíonn sé seo athbhreithniú a dhéanamh ar bhuiséid agus ar thuarascálacha airgeadais, faomhadh ár gcuntas bliantúil a moladh agus breithniú go mion ar chúrsaí airgeadais d'fhonn moltaí cuí a dhéanamh don Bhord agus comhairle a chur ar an lucht bainistíochta. Glacann an Bord nó an bhainistíocht cinntí, mar is cuí, agus iad ag féachaint do mholtaí agus do chomhairle an choiste. Bhuail an coiste le chéile seacht n-uaire i rith 2010 agus, mar chuid dá fheidhme, bhreathnaigh sé ar thuarascálacha anailíse mionsonraithe maidir le táillí dlíthiúla, lena n-áirítear, luachálacha agus bhreathnaigh siad ar dhliteanais amuigh Scéim na gCleachtóirí Príobháideacha um an Chúirt Chuarda. Ag úsáid faisnéise a bailíodh ó roinnt foinsí rinne an Bhainistíocht anailís chuimsitheach ina dhiaidh sin ar na deimhnithe um chúnamh dlíthiúil a deonaíodh faoi Scéim na gCleachtóirí Príobháideacha um an Chúirt Chuarda idir 2005 agus 2010, agus cuireadh an anailís faoi bhráid an choiste i Márta 2011. Le ceithre bliana anuas, tá an coiste tar éis breathnú ar ocht gcinn déag de phríomhréimsí caiteachais. Le linn 2010, tháinig an Bhainistíocht tuarascáil ilbhliantúil dheireadh na ráithe ar athbhreithniú airgeadais ar dtús lena chur faoi bhráid an choiste trínár féidir leis an gcoiste scrúdú a dhéanamh ar threochtaí ar chaiteachas le haghaidh gach fotheidil thar thréimhse trí bliana. Le linn 2010, le cois na dtuarascálacha airgeadais míosúla, bhreathnaigh an coiste ar athbhreithniú airgeadais lár na bliana, dhá thuarascáil ilbhliantúla, dheireadh na ráithe agus figiúirí toraidh dheireadh na bliana chomh maith.
- **Bainistíocht Riosca:** ghlac an Bord le beartas Bainistíochta Riosca atá sainithe go soiléir agus chuir sé i bhfeidhm é agus coimeádann sé Clár Riosca foirmiúil a dhéanann taifead ar rioscaí gnó agus maolú bainteach agus rialuithe agus gníomhartha bainteacha le haghaidh gach gné de ghníomhaíochtaí na heagraíochta trí theicnící anailíse riosca a chur i bhfeidhm ar a chuid cuspóirí gnó. Cuireadh prionsabail anailíse riosca i bhfeidhm go córasach ar chuspóirí gach Plean Gnó don eagraíocht agus tá bainistíocht riosca ina cuid lárnach den phróiseas Pleanála Gnó. Ar cheann d'fheidhmeanna an Choiste Iniúchta agus Bainistíochta Riosca tá tuairim neamhspleách a sholáthar ar a leorgacht shocruithe bhainistíochta riosca an Bhoird. I mí Feabhra 2009, ghlac an coiste le hathrú ar a nósanna imeachta agus téarmaí tagartha chun an tábhacht mhór a bhaineann le riosca corparáideach a bhainistiú agus an bhéim mhór a leagtar air i láthair na huairé a léiriú. Mar thoradh ar an athrú seo, athainmníodh an coiste agus tugtar an Coiste

Iniúchta agus Bainistíochta Riosca anois air (An Coiste Iniúchta roimhe sin). Ceapadh ball ó lasmuigh chun an choiste in Aibreán 2009. Bhuaill an coiste le chéile sé huairé in 2010. Faoi mar a mhol an coiste, chuir an Bhainistíocht córas tuairiscithe damhnúchán riosca foirmiúil i bhfeidhm i Márta 2010 maidir le rioscaí a d'fhéadfadh a bheith ann agus fíor-rioscaí a tháinig i gcrích nó tarluithe neasteagmhais. Cuireadh an chéad tuarascáil damhnúchán riosca i láthair an Choiste in Iúil 2010. Rinneadh an tuarascáil a mhúnlú ar Chlár Rioscaí Corparáideacha an Bhoird agus déanfar í a nuashonrú i gcomhar leis an gclár rioscaí dhá uair sa bhliain. Rinneadh an clár rioscaí a athbhreithniú agus a chur i láthair an Choiste i mBealtaine 2010 agus i Feabhra 2011, i gcomhar leis an dara tuarascáil damhnúchán rioscaí. Ghlac an coiste leis na moltaí a tháinig as athbhreithniú an Bhoird ar phróiseas an iniúchta inmheánaigh i nDeireadh Fómhair 2010. Mar chuid den athbhreithniú seo, rinne an Bhainistíocht scrúdú ar inniúlacht agus ról fheidhm iniúchta inmheánaigh an Bhoird agus chuir siad tograí ar an gceist seo ar aghaidh chuig an gcoiste. Sainithníodh san athbhreithniú, inter alia, gur cheart breathnú ar an gclár rioscaí agus gur cheart na réimsí is airde riosca a shainaithint i gcomhthéacs na príomhréimsí ba cheart scrúdú a dhéanamh orthu tríd an bhfeidhm iniúchta inmheánaigh a chinneadh.

- Nósanna Imeachta: Tá teoracha agus nósanna imeachta airgeadais atá sainithe go soiléir ag an mBord, lena n-áirítear caitheamh tarmligthe agus teorannacha ar údarú agus leithscaradh dualgas, a fhaomhtar de réir rúin ón mBord reachtúil. Ina theannta sin, choimeád an Bord reachtúil faomhadh caiteachais do chonarthaí le luach sa bhreis ar €65,000, agus tugtar fógra do Choiste Airgeadais an Bhoird reachtúil faoi gach conradh lena mbaineann luach sa bhreis ar €10,000 agus níos lú ná €65,000. I rith 2010, rinne feidhm iniúchta inmheánaigh an Bhoird iniúchtaí ar chuntais agus ar nósanna imeachta i ndeich gcinn d'ionaid dlí an eagraíochta. Rinneadh é a mholadh san athbhreithniú ar phróiseas an iniúchta inmheánaigh gur cheart go ndéanfaí i bpróiseas iniúchta na n-ionad dlí ar réimsí a ghineann an riosca is airde san ionad dlí agus gur cheart minicíocht iniúchtaí na n-aonad dlí a laghdú go dtí gach trí bliana ag féachaint d'iniúcháireacht na Ceannoifige agus/nó iniúcháireacht nós imeachta a mhéadú agus tagairt a dhéanamh den chlár rioscaí agus de cheisteanna ábhartha eile. Le linn 2010, rinneadh iniúchadh tríd an bhfeidhm iniúchta inmheánaigh ar Tháilí Abhcóidí agus rinneadh moltaí a cuireadh i láthair an Choiste Iniúchta agus Bainistíochta Riosca. Chuir an bhainistíocht freagairt isteach chuig an gcoiste ar chur i bhfeidhm na moltaí agus déanfar monatóireacht ar an réimse seo le linn 2011.
- Maoirseacht ar Rialú Inmheánach: tá feidhm Iniúchta Inmheánaigh ag an mBord a ndéanann Coiste Iniúchta agus Bainistíochta Riosca an Bhoird reachtúil a clár iniúchta bliantúil a fhaomhadh agus a bhfuil aici mar cheann amháin dá feidhmeanna athbhreithniú a dhéanamh ar gach gné de rialuithe inmheánacha airgeadais. Leathnaíodh an réimse a bhaineann le hiniúchadh an ionaid dlí in 2009 le measúnú airgeadais ar an gcomhad cliant a chuimsiú. Déanann an Coiste Iniúchta agus

Bainistíochta Riosca athbhreithniú ar obair agus ar mholtaí na feidhme Iniúchta Inmheánaigh agus déanann sé maoirseacht ar na gníomhartha a ghlacann an bhainistíocht le haon fhadhbanna a aithníodh a réiteach. Rinne an coiste athbhreithniú cuimsitheach ar inniúlacht agus ról na feidhme Iniúchta Inmheánaigh in 2010 i gcomhthéacs phróiseas athbhreithnithe an iniúchta inmheánaigh. Is é an príomhchuspóir atá le próiseas athbhreithnithe an iniúchta inmheánaigh ná an áit is fearr le béim na feidhme iniúchta inmheánaigh a chur a shainiú faoi réir ag infhaighteacht acmhainní agus riachtanais an Bhoird. Chomh maith leis seo, déanann an coiste athbhreithniú ar gach tuarascáil mhór a fhaigheann an Bord ó na hiniúcháirí seachtracha lena n-áirítear freagraí na bainistíochta orthu siúd agus déanann sé moltaí maidir leis na ceisteanna a ardaíodh. Tarraingítear aird an Choiste Iniúchta agus Bainistíochta Riosca agus an Bhoird reachtúil ar chomhfhreagras leis an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste, lena n-áirítear an Litir Bhainistíochta Iniúchta, agus aon cheisteanna a ardaíodh, rud a chinntíonn go ndéantar beart de réir na gceisteanna a thagann chun cinn. Seachas forbairt beartas maidir le bainistíocht taifead don Bhord a chur i gcrích, féadaim a dhearbú gur pléadh le gach ceist eile a ardaíodh ó iniúchadh 2009 agus gur glacadh le haon moltaí. Tabharfar aghaidh ar an mbeartas maidir le bainistíocht taifead i gcomhthéacs chóras nua na heagraíochta chun Cásanna Dlí a Bhainistiú. Rinne Aonad Iniúchta Inmheánaigh na Roinne Dlí agus Cirt agus Athchóirithe Dlí iniúchadh ar an eagraíocht in 2010 chomh maith. Rinneadh scrúdú san iniúchadh ar na córais um rialuithe inmheánacha, ar na próisis ghnó, nósanna imeachta agus na cleachtais atá i bhfeidhm laistigh den Bhord um Chúnamh Dlíthiúil Go hachomair, cinneadh sa tuarascáil ar a bhreathnaigh an Coiste Iniúchta agus Bainistíochta Riosca go bhfuil an córas um rialuithe inmheánacha réasúnta agus go n-oibríonn sé go héifeachtúil. Ceanglaítear ar an gCoiste Iniúchta agus Bainistíochta Riosca tuarascáil fhoirmiúil a dhéanamh laistigh de thrí mhí ó dheireadh na bliana féilire, ag leagan amach a chuid gníomhaíochtaí, i dteannta le haon chomhairle agus moltaí is cuí leis. Críochnaíodh an tuarascáil le haghaidh 2010 i Márta 2011 agus cuireadh faoi bhráid an Bhoird í ag a chruinniú ar an 15 Aibreán 2011.

Dearbhaím go ndearna an Bord athbhreithniú ar éifeachtacht ár gcórais um rialuithe inmheánacha airgeadais i rith na bliana dar críoch 31 Nollaig 2010.

Sínte: Cathaoirleach

Dáta: 22 Meitheamh 2011

An tArd-Reachtaire Cuntas agus Ciste Tuarascáil le cur faoi bhráid Thithe an Oireachtais

An Ciste Cúnaimh Dhlíthiúil

Tá iniúchadh déanta agam ar ráitis airgeadais an Chiste Cúnaimh Dlí don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2010 faoin Acht um Pleanáil agus Forbairt, 1995. Tá na ráitis airgeadais, a ullmhaíodh faoi na beartais chuntasaíochta arna leagan amach sna ráitis, comhdhéanta de na beartais chuntasaíochta, an cuntas ioncaim agus caiteachais, an ráiteas gnóthachan agus cailteanas aitheanta iomlán, an clár comhardaithe, an ráiteas ar shreabhadh airgid agus na nótaí gaolmhara. Is é an creat tuairiscithe airgeadais a cuireadh i bhfeidhm ina n-ullmhúchán ná an dlí is infheidhme agus an Cleachtas Cuntasaíochta a bhfuil Glacadh leis in Éirinn.

Freagrachtaí an Bhoird

Tá an Bord freagrach as na ráitis airgeadais a ullmhú, as a chinntiú go dtugtar léargas fíor agus cothrom iontu ar riocht ghnóthaí an Chiste Cúnaimh Dhlíthiúil agus ar a ioncam agus caiteachas, agus as rialtacht na n-idirbheart a chinntiú.

Freagrachtaí an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste

Is é m'fhreagrachta ná na ráitis airgeadais a iniúchadh agus tuairisciú a dhéanamh orthu de réir an dlí is infheidhme.

Rinne mé m'iniúchadh trí thagairt a dhéanamh do na nithe ar leith is gá a chur san áireamh i ndáil le cúrsaí bainisteoireachta agus oibriúcháin a ghabhann le comhlachtaí Stáit.

Rinneamar ár n-iniúchadh de réir na gCaighdeán Idirnáisiúnta Iniúcháireachta (sa Ríocht Aontaithe agus in Éirinn) agus i gcomhlíonadh Chaighdeáin Eiticiúla d'Iniúcháirí an Bhoird um Chleachtas Iniúcháireachta.

Raon an Iniúchta ar na Ráitis Airgeadais

Baineann iniúchadh leis an bhfaisnéis faoi na méideanna agus na neamhchosaintí sna ráitis airgeadais a fháil, chun dearbhú réasúnta a thabhairt go bhfuil na ráitis airgeadais saor ó mhíríteas ábhartha, cibé acu trí chalaos nó trí earráid. Cuimsíonn sé seo measúnú ar

- cibé an bhfuil na beartais chuntasaíochta oiriúnach maidir le cúinsí an Bhoird nó nach bhfuil, cibé ar cuireadh na beartais sin i bhfeidhm go comhsheasmhach nó nár cuireadh agus cibé ar nochtadh iad ar bhealach sásúil nó nár nochtadh.
- réasúntacht na meastachán cuntasaíochta suntasach a rinneadh agus na ráitis airgeadais á n-ullmhú,

agus

- cur i láthair iomlán na Ráiteas Airgeadais

Féachaim d'fhianaise a fháil faoi rialtacht na n-idirbheart airgeadais le linn an iniúchta chomh maith.

Lena chois sin, léigh mé an fhaisnéis airgeadais agus neamhairgeadais uile sa Tuarascáil Bhliantúil d'fhonn neamhréireachtaí ábhartha leis na ráitis airgeadais iniúchta a shainithint. Má thagaim ar mhíríteis fhollasacha nó ar neamhréireachtaí follasacha ar bith breathnaím ar na himpleachtaí a bheadh i gceist do mo thuarascáil.

Tuairim ar na Ráitis Airgeadais

Is é mo thuairim go dtugann na ráitis airgeadais, a ullmhaíodh go cuí de réir an Cleachtas Chuntasaíochta a bhfuil Glacadh leis in Éirinn, léargas fíor agus cothrom ar riocht ghnóthaí an Chiste Cúnaimh Dhlíthiúil ag 31 Nollaig 2010 agus ar a ioncam agus ar a chaiteachas don bhliain dar críoch sin.

Is í mo thuairim ná gur choinnigh an Bord leabhair chuntais chuí. Tá na ráitis airgeadais ag teacht leis na leabhair chuntais.

Cúrsaí ar a ndéanaim Tuairisciú trí Eisceacht

Déanaim tuairisciú trí eisceacht

- mura bhfaighim an fhaisnéis agus na mínithe uile a theastaigh uaim do m'iniúchadh, nó
- má thugaim aon chás ábhartha faoi deara i m'iniúchadh nuair nár caitheadh suimeanna airgid chun na críocha sin ar ceapadh iad nó nach raibh na hidirbhearta de réir na n-údarás a rialaíonn iad, nó
- mura bhfuil an fhaisnéis a tugadh i dTuarascáil Bhliantúil an Bhoird dá bhfuil na ráitis airgeadais ullmhaithhe comhsheasmhach leis na ráitis airgeadais, nó
- mura léiríonn an Ráitis maidir le Rialú Inmheánach Airgeadais go bhfuil an Bord ag cloígh leis an gCód Cleachtas do Rialáil Chomhlachtaí Stáit, nó
- má thagaim ar chúrsaí ábhartha eile a bhaineann leis an dóigh a stiúradh gnó poiblí.

Níl rud ar bith le tuairisciú agam i ndáil leis na cúrsaí sin faoina ndéantar tuairisciú trí eisceacht.

John Buckley

**An tArd-Reachtaire Cuntas agus Ciste
27th Meitheamh 2011**

Ráiteas ar Bheartais Chuntasaíochta

Ginearálta

Déanann an Bord um Chúnamh Dlíthiúil a cheap an tAire Dlí agus Cirt agus Comhionannais bainistíocht ar an gCiste Cúnaimh Dhlíthiúil a fhoráiltear dó faoi Alt 19 den Acht um Chúnamh Dlíthiúil Sibhialta, 1995. Tá an Ciste comhdhéanta d'acmhainní airgeadais uile an Bhoird. In 2010, d'oibrigh an Bord as 33 ionad dlí lánaimseartha agus 12 ionad páirtaimseartha ar fud na tíre.

Bunús na Cuntasaíochta

Réitítear na ráitis airgeadais faoin modh fabhráithe de chuntasaíocht, ach amháin mar atá sonraithe thíos, agus de réir na gcleachtas cuntasaíochta coitianta faoi choinbhinsiún an chostais stairiúil. Glactar le Caighdeán Tuairiscithe Airgeadais a mholann na comhlachtaí cuntasaíochta aitheanta, de réir mar a théann siad i bhfeidhm.

Gnóthas Leantach

Is comhlacht reachtúil é an Bord um Chúnamh Dlíthiúil a bunaíodh faoin Acht um Chúnamh Dlíthiúil Sibhialta 1995. Déantar gníomhaíochtaí an Bhoird a mhaoiniú go príomha trí dheontas i gcabhair agus trí mhaoiniú státchiste ón Roinn Dlí agus Cirt agus Comhionannais.

I rith na bliana airgeadais rinne an Bord cleachtadh cuimsitheach chun críocha measúnú a dhéanamh ar fhigiúr um dhliteanais fhabhráithe an Bhoird, go háirithe Táillí Abhcóide agus seirbhís na gCleachtóirí Príobháideacha.

Léiríonn an clár comhardaithe amhail 31 Nollaig 2010 breis ar na dliteanais thar na sócmhainní de €1,969,993. Éiríonn an t-easnamh sin as na huaireanta difriúla a fhaightear maoiniú le dliteanais le haghaidh seirbhísí dlí a íoc nuair atá siad dlite le hÍoc agus an soláthar do na

dliteanais sin a aithnítear sna cuntais seo faoin modh fabhráithe de chuntasaíochta.

Fuarthas litir maidir le tacaíocht leanúnach ó Rúnaí na Roinne Dlí agus Cirt agus Comhionannais ag dearbhú go maioineofar gníomhaíochtaí an Bhoird amach anseo.

Is é tuairim an Bhoird ná go mbaineann an coinbhinsiún cuntasaíochta maidir le gnóthas leantach leis na cuntais a dhéanann ionadaíocht ar oibríochtaí an Bhoird fad is atá forálacha an Achta um Chúnamh Dlíthiúil Sibhialta 1995 fós i bhfeidhm.

Níl eolas ag an mBord ar aon athbhreithniú ar a chuid oibríochtaí ná aon rún a chuid gníomhaíochtaí a fhionraí ná é a chumascadh le heagraíochtaí eile. Mar sin measadh go raibh sé cuí glacadh le bunús an ghnóthais leantaigh chun na ráitis airgeadais seo a ullmhú.

Deontais Stáit

Tugtar cuntas ar an ioncam faoin gceannnteideal seo ar bhunús fáltas airgid.

Ranníocaíochtaí ó Dhaoine Cuidithe

Mar gheall ar nádúr an ioncaim seo, i. ranníocaíochtaí ó dhaoine d'acmhainn mheasartha, meastar go bhfuil sé cuí cuntas a thabhairt ar ioncam den sórt sin ar bhunús fáltas airgid. Ba é an méid inbhailithe measta amhail 31 Nollaig, 2010 ná thart ar €20,000. Ní raibh aon drochfhiacha le díscríobh in 2010.

Costais Aisghafa

Féadann an Bord na costais as seirbhísí dlí a sholáthar a aisghabháil ó:

- ón bpáirtí eile i ndíospóid, mar thoradh ar chomhaontú cúirte nó mar chuid de chomhaontú leis an bpáirtí eile chun díospóid a shocrú, nó
- ón duine a bhfuil cúnaimh dlí aige/aici as airgead/réadmhaoin a fuair an duine mar thoradh ar sheirbhísí dlí a soláthraíodh.

Sócmhainní Seasta agus Dímheas

Léirítear sócmhainní seasta ar an gClár Comhardaithe ag costas lúide dímheas carntha. Gearrtar dímheas, a ríomhtar thar shaol úsáideach na sócmhainní agus an modh dronlíneach á úsáid, ag na rátaí bliantúla seo a leanas:-

Léasanna, troscán & trealamh oifige, agus an t-áitreabh a fheistiú	20%
Trealamh ríomhaireachta	33%

Gearrtar dímheas leathbhliana sa bhliain a cheannaítear agus sa bhliain a dhiúsraítear.

Cistí Cliant

Léiríonn na cistí sin an hollmhéideanna móide ús fabhráithe, a bhí ag an mBord an 31 Nollaig 2010, de bharr dámhachtainí nó socrúithe a rinneadh i bhfabhar cliant a rinne an Bord ionadaíocht dóibh. Mar sin féadann an Bord an costas iomlán as seirbhísí dlí den sórt sin a aisghabháil agus íoctar an t-iarmhéid do na daoine a rinneadh ionadaíocht dóibh.

Cuntas Caipitil

Léiríonn an cuntas caipitil an méid ioncaim gan amúchadh a úsáidtear chun sócmhainní seasta a cheannach.

Pinsin

Feidhmíonn an Bord um Chúnamh Dlíthiúil scéim pinsean sochair shainithe, a mhaoinítear go bliantúil ar bhunús íoctar mar a úsáidtear ó airgead atá ar fáil dó, lena n-áirítear airgead a sholáthraíonn an Roinn Dlí agus Cirt agus Comhionannais agus ó ranníocaíochtaí a bhaintear as tuarastail aturnaetha.

Léiríonn costais pinsean sochair pinsean a thuilleann baill foirne aturnaetha sa tréimhse agus léirítear iad glan ó ranníocaíochtaí pinsean foirne a choimeádann an Bord um Chúnamh Dlíthiúil. Tá méid comhfhreagrach don chostas pinsin aitheanta mar ioncam sa méid agus gur

féidir é a fháil ar ais, agus é cúitithe ag deontais a fhaightear i rith na bliana chun íocaíochta pinsin a urscaoileadh.

Léirítear gnóthachain nó cailiteanais achtúireacha a thagann chun cinn ar dhliteanais scéime sa Ráiteas ar Iomlán na nGnóthachan agus na gCailiteanas Aitheanta agus aithnítear leasú dá réir sa mhéid atá inghnóthaithe ón Roinn Dlí agus Cirt agus Comhionannais.

Léiríonn luach reatha na ndlíteanas pinsean luach reatha na n-íocaíochtaí pinsean le haghaidh na todhchaí a thuill baill foirne aturnaetha go dtí seo. Léiríonn maoiniú pinsean iarchurtha an tsócmhainn chomhfhreagrach atá le haisghabháil i dtréimhsí amach anseo ón Roinn Dlí agus Cirt agus Comhionannais.

Soláthairtí

Aithnítear soláthar nuair a thagann oibleagáid (bíodh gur oibleagáid dhlíthiúil nó chuiditheach atá i gceist) chun cinn mar thoradh ar imeacht a tharla, agus nuair is cosúil go mbeadh gá le haistriú tairbhe eacnamaíoch leis an oibleagáid a shocrú agus gur féidir é sin a mheas go réasúnta.

Measann an Bille um Chúnamh Dlíthiúil luach na gcásanna beo nár tugadh bille lena n-aghaidh le teacht chuig an méid atá nochtaithe laistigh de na cuntais mar sholáthar. Is é atá sa mhéid ná meastachán ar an gcaiteachas a bheidh ag teastáil le haon oibleagáid a shocrú ag dáta an chláir comhardaithe.

Agus an soláthar á mheas, ghlac an Bord le teicnící críonna um thomhas atá bunaithe ar na sonraí is deireanaí atá ar fáil. Baineadh úsáid as modhanna feabhsaithe um ghabháil sonraí i meastachán an Bhoird le haghaidh na bliana reatha. Níltear ag súil le haon ioncam le haghaidh cásanna a d'fhéadfadh costais a aisghabháil.

AN CISTE CÚNAIMH DHLÍTHIÚIL

CUNTAS IONCAIM AGUS CAITEACHAIS

don bhliain dár chríoch 31 Nollaig 2010

	Nóta	2010		2009	
		€	€	€	€
Ioncam					
Maoiniú Stáit	1	32,192,000		34,640,000	
Glanmhaoiniú iarchurtha le haghaidh pinsean	2 c	4,065,932		3,495,456	
Ranníocaíochtaí ó dhaoine cuidithe		844,201		783,601	
Costais aisghafa		921,717		1,274,562	
Cailteanas ar shócmhainní a dhíol		0		(14,110)	
Ioncam eile	3	<u>493,327</u>		<u>566,646</u>	
			38,517,177		40,746,155
Aistriú ó Chuntas Caipitil	4		<u>393,802</u>		<u>478,041</u>
			<u>38,910,979</u>		<u>41,224,196</u>
Caiteachas					
Tuarastail agus costais bhainteacha	5	18,158,935		19,917,500	
Costais Pinsean	0	3,934,823		3,479,560	
Táillí do bhaill Boird		99,619		113,867	
Costais chóiríochta agus bhunaíochta	8	3,829,478		3,916,917	
Costais agus táillí dlí	9	8,980,156		10,417,600	
Riarachán ginearálta	10	1,744,234		1,966,229	
Dímheas	11	590,184		693,692	
Táille iniúchta		<u>18,095</u>		<u>18,095</u>	
			<u>37,355,524</u>		<u>40,523,460</u>
Barrachas don bhliain			<u>1,555,455</u>		<u>700,736</u>
Iarmhéid tosaigh amhail 1 Eanáir			<u>(4,265,960)</u>		<u>(4,966,696)</u>
Iarmhéid deiridh amhail 31 Nollaig			<u>(2,710,505)</u>		<u>(4,265,960)</u>

Baineann an t-ioncam agus caiteachas go léir don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2010 le gníomhaíochtaí leantacha.

Tá an Ráiteas ar Bheartais Chuntasaíochta i dteannta le Nótaí 1 go 20, ina gcuid de na ráitis airgeadais seo.

Cathaoirleach

Príomhfheidhmeannach

Ráiteas ar Iomlán na nGnóthachan agus na gCailteanas Aitheanta

DON BHLIAIN DAR CRÍOCH 31 NOLLAIG 2010

		2010 €	2009 €
Barrachas / (Easnamh) don bhliain		1,555,455	700,736
Cailteanas / (gnóthachain) ó thaithí ar dhliteanas na scéime pinsin	2 d	(4,865,932)	2,704,544
Athrú ar thoimhdí is bun le luach reatha na ndliteanas scéime pinsin		0	0
Cailteanas / (gnóthachan) achtúireach ar Dhliteanas Pinsin	2 b	(4,865,932)	2,704,544
Athrú ar Mhaoiniú Pinsean Iarchurtha		4,865,932	(2,704,544)
Iomlán na ngnóthachan / na gcaillteanas aitheanta		1,555,455	700,736

Tá an Ráiteas ar Bheartais Chuntasaíochta i dteannta le Nótaí 1 go 20, ina gcuid de na ráitis airgeadais seo.

Cathaoirleach

Príomhfheidhmeannach

Clár Comhardaithe

AMHAIL AN 31 NOLLAIG 2010

	Nóta	2010		2009	
		€	€	€	€
Sócmhainní seasta	11		740,512		1,134,314
Sócmhainní reatha					
Airgead sa bhanc agus ar láimh Féichiúnaithe agus réamhíocaíochtaí		6,272,217		4,550,896	
	12	<u>767,658</u>		<u>828,635</u>	
		7,039,875		5,379,531	
Lúide dliteanais reatha					
Creidiúnaithe agus fabhruithe Cistí cliant		8,527,896		8,713,712	
	13	<u>1,222,484</u>		<u>931,779</u>	
	14	9,750,380		9,645,491	
Glandliteanais reatha			<u>(2,710,505)</u>		<u>(4,265,960)</u>
Sócmhainní iomlána lúide Dliteanais reatha roimh Phinsean			(1,969,993)		(3,131,646)
Maoiniú pinsean iarchurtha Dliteanais pinsin			36,400,000		37,200,000
	2 c		<u>(36,400,000)</u>		<u>(37,200,000)</u>
	2 b		0		0
Iomlán na sócmhainní			<u>(1,969,993)</u>		<u>(3,131,646)</u>
Léirithe ag:					
Cuntas Ioncaim agus Caiteachais			(2,710,505)		(4,265,960)
Cuntas Caipitil	4		<u>740,512</u>		<u>1,134,314</u>
			<u>(1,969,993)</u>		<u>(3,131,646)</u>

Tá an Ráiteas ar Bheartais Chuntasaíochta i dteannta le Nótaí 1 go 20, ina gcuid de na ráitis airgeadais seo.

Cathaoirleach

Príomhfheidhmeannach

Ráiteas faoi Shreabhadh Airgid

DON BHLIAIN DAR CRÍOCH 31 NOLLAIG 2010

	Nóta	2010 €	2009 €
(Glan-eis-sreabhadh) / glan-insreabhadh airgid ó ghníomhaíochtaí oibriúcháin	16	1,793,006	527,324
Torthaí ar infheistíocht agus fónamh ar airgeadas			
Ús faighte		137,200	122,712
Ús a íoctar ar shocraíochtaí cliant		(16,079)	(25,180)
Gníomhaíochtaí infheistíochta			
Díolachán sócmhainní inláimhsithe		0	15,652
Ceannach sócmhainní inláimhsithe		(192,806)	(231,303)
Glan-insreabhadh airgid/(glan-eis-sreabhadh airgid)		<u>1,721,321</u>	<u>409,205</u>
Méadú/(Laghdú) ar airgead	17	<u>1,721,321</u>	<u>409,205</u>

Tá an Ráiteas ar Bheartais Chuntasaíochta i dteannta le Nótaí 1 go 20, ina gcuid de na ráitis airgeadais seo.

Cathaoirleach

Príomhfheidhmeannach

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais

DON BHLIAIN DAR CRÍOCH 31 NOLLAIG 2010

1. Maoiniú Stáit

Fuarthas maoiniú Stáit ó Vóta 19- Oifig an Aire Dlí agus Cirt agus Comhionannais mar seo a leanas:

Focheannteideal:	2010 €	2009 €
C.2 Deontas i gCabhair	24,225,000	26,310,000
D.2 Tascfhórsa ar Iarrthóirí Tearmainn - Cúnammh Dlí*	<u>7,967,000</u>	<u>8,330,000</u>
	<u>32,192,000</u>	<u>34,640,000</u>

2. Costais Pinsean**(a) Anailís ar iomlán na gcostas pinsean a gearradh ar Chaiteachas**

Costas fónaimh reatha
Ús ar Dhlíteanas na Scéime Pinsin
Ranníocaíochtaí Fostaithe

2010 €	2009 €
2,400,000	2,300,000
2,000,000	1,700,000
(465,177)	(520,440)
<u>3,934,823</u>	<u>3,479,560</u>

(b) Gluaiseacht i nGlandlíteanas Pinsean i rith na bliana airgeadais

Glandlíteanas Pinsean ar 1 Eanáir
Costas Fónaimh Reatha
Costais Úis
(Brabús)/Cailteanas Achtúireach
Pinsin íochta sa bhliain
Glandlíteanas Pinsean ar 31 Nollaig

2010 €	2009 €
37,200,000	31,000,000
2,400,000	2,300,000
2,000,000	1,700,000
(4,865,932)	2,704,544
(334,068)	(504,544)
<u>36,400,000</u>	<u>37,200,000</u>

(c) Sócmhainn Maoinithe Iarchurtha do Phinsin

Aithníonn an Bord um Chúnammh Dlíthiúil na méideanna sin mar shócmhainn a chomhfhreagraíonn don dlíteanas neamh-mhaoinithe iarchurtha do phinsin ar bhunús na sraithe toimhdí a ndéantar cur síos uirthi thuas agus roinnt imeachtaí ón am atá thart. Áirítear leis na himeachtaí sin an bunús reatha um bhunús na scéime aoisliúntais, agus an beartas agus cleachtas atá i bhfeidhm faoi láthair maidir le pinsin seirbhíse poiblí a mhaoiniú lena n-áirítear ranníocaíochtaí ag fostaithe agus an próiseas bliantúil meastachán. Cé nach bhfuil aon chomhaontú foirmiúil maidir leis na méideanna sonracha sin leis an Roinn Dlí agus Cirt, Comhionannais agus Athchóirithe Dlí, níl aon fhianaise ag an mBord a thugann le fios nach leanfaidh an beartas maoinithe sin ar aghaidh ag déanamh méideanna den sórt sin a riar de réir an chleachtais reatha.

Bhí an Glanmhaoiniú Iarchurtha le haghaidh Pinsean a aithníodh sa Chuntas Ioncaim agus Caiteachais mar seo a leanas:

Maoiniú in-aisghabhála i dtaobh chostais pinsean na bliana reatha
Deontas stáit a cuireadh i bhfeidhm le pinsinéirí a íoc

2010 €	2009 €
4,400,000	4,000,000
(334,068)	(504,544)
<u>4,065,932</u>	<u>3,495,456</u>

Ba é méid na sócmhainne maoinithe iarchurtha le haghaidh pinsean amhail 31 Nollaig 2010 ná €36.4 milliún (€37.2 milliún in 2009).

(d) Stair na n-oibleagáidí sochair sainithe

Oibleagáidí Sochair Sainithe
Caillteanas / (gnóthachain) ó thaití ar mhéid na nDliteanas Scéime
Céatadán de luach reatha na ndliteanas scéime

2010 €	2009 €	2008 €
36,400,000	37,200,000	31,000,000
(4,865,932)	2,704,544	2,567,783
-13%	7%	8%

Is é €2,685,795 an caillteanas achtúireach carnach a aithnítear sa Ráiteas ar Iomlán na nGnóthachan agus na gCaillteanas Aitheanta.

(e) Cur Síos Ginearálta ar an Scéim

Is é atá sa scéim pinsean ná socrú pinsean tuarastail deiridh sochair sainithe le sochair agus ranníocaíochtaí arna sainiú de réir rialacháin "eiseamláireacha" reatha na scéimeanna san earnáil phoiblí. Soláthraíonn an scéim pinsean (ochtóduithe in aghaidh na bliana seirbhíse), aisce nó cnapshuim (trí ochtóduithe in aghaidh na bliana seirbhíse) agus pinsin do chéilí agus leanaí. Is é atá i gceist le Gnáth Aois Scoir ná 65ú breithlá an bhaill, agus tá daoine a bhí ina mbaill roimh 2004 i dteideal imeacht ar scor gan laghdú achtúireach ó aois a 60 bliana. Méadaítear íocaíochtaí (agus iarchur) pinsean de ghnáth i gcomhréir le gnáthbhoilsciú tuarastail na hearnála poiblí.

Bhí an luacháil a úsáideadh do nochtadh FRS 17 (Leasaithe) bunaithe ar luacháil achtúireach iomlán (Márta '11) a rinne achtúire neamhspleách incháilithe, agus riachtanais an FRS á thabhairt faoi deara aige, d'fhonn measúnú a dhéanamh ar dhliteanas na scéime amhail 31 Nollaig 2010.

Ba hiad seo a leanas na príomhthoimhdí achtúireacha:

	2010	2009
Ráta méadaithe i dtuarastail	4.0%	4.0%
Ráta méadaithe i bpinsin in íocaíocht	4.0%	4.0%
Ráta Lascaine	5.5%	5.5%
Ráta Boilscithe	2.0%	2.0%

Is iad seo a leanas na rátaí ionchais saoil de réir na dtáblaí ráta báis a úsáideadh chun dliteanas pinsin a chinntiú:

	2010	2009
Fear atá 65 bliain d'aois	22	22
Bean atá 65 bliain d'aois	25	25

3. Ioncam Eile

	2010 €	2009 €
Ús faighte agus infhaighte	146,145	146,503
Fáltais éagsúla	<u>347,182</u>	<u>420,143</u>
	<u><u>493,327</u></u>	<u><u>566,646</u></u>

4. Cuntas Caipitil

	€	€
Iarmhéid amhail 1 Eanáir		1,134,314
Aistriú go Cuntas Ioncaim agus Caiteachais		
- Ioncam a úsáideadh le sócmhainní seasta a cheannach	196,382	
- Méid scaoilte ar dhiúscairt sócmhainní seasta	0	
- Ioncam amúchta sa bhliain ar aon dul le dímheas ar shócmhainní	<u>(590,184)</u>	
		<u>(393,802)</u>
Iarmhéid amhail 31 Nollaig		<u><u>740,512</u></u>

5. Líon agus Costais Fostaithe

Ba é an líon iomlán ball foirne arna cheadú ag an Aire ar 31 Nollaig 2010 ná 384. Ba é an líon ball foirne a bhí fostaithe ag an mBord ar 31 Nollaig, 2010 ná 360 (2009 - 358) Ba é meánlíon na bhfostaithe sa Bhord i rith na bliana ná 359 (2009 - 374). Bhí costais fostaithe agus costais bhainteacha mar seo a leanas:

	2010 €	2009 €
Tuarastail	16,898,865	18,537,150
Costas Foirne ar Iasacht	57,683	59,135
ÁSPC Fostóra	<u>1,202,387</u>	<u>1,321,215</u>
	<u><u>18,158,935</u></u>	<u><u>19,917,500</u></u>

Asbhaineadh €1,020,125 ón bhfoireann trí bhíthin an tobhaigh phinsin agus íocadh é leis an Roinn Dílí agus Cirt agus Athchóirithe Dílí.

6. Tuarastal agus Sochair an Príomhoifigigh Fheidhmiúcháin

	2010 €	2009 €
Tuarastal an Phríomhoifigigh Fheidhmiúcháin	145,998	150,422
Sochair an Phríomhoifigigh Fheidhmiúcháin	<u>3,635</u>	<u>4,476</u>
	<u><u>149,633</u></u>	<u><u>154,898</u></u>

Fuair an Príomhfheidhmeannach íocaíochtaí tuarastail €145,988. Tarraingíodh siar an scéim íocaíochta bunaithe ar fheidhmíocht a bhí ann roimhe sin agus níor íocadh bónas ar bith in 2010. Fuair an Príomhfheidhmeannach suim €3,635 maidir le taisteal agus cothabháil freisin.

Tá an Príomhfheidhmeannach ina bhall de scéim neamhchistithe na hearnála poiblí le sochar sainithe agus ní théann a theidlíochtaí pinsin thar na gnáth-theidlíochtaí i scéim aoisliúntais na hearnála poiblí le sochar sainithe.

7. Táillí agus Costais Bhaill an Bhoird

	2010 €	2009 €
Táillí Bhaill an Bhoird	99,619	113,867
Speansais Bhaill an Bhoird	24,558	28,207
	<u>124,177</u>	<u>142,074</u>

Táillí Bhaill an Bhoird

Anne Colley

11,970

Jerry O'Connor

7,695

Margaret Heneghan

386

Michael Buckley

7,695

Eamonn Purcell

7,695

Breege Leonard

7,695

Niamh Moran

7,695

Táillí Bhaill an Bhoird

Kate Hayes

7,695

Robert Browne

7,695

Jim O'Farrell

7,695

Seamus Keelan

7,695

Dara Foynes

7,695

Fergal Rooney

7,695

Elizabeth Murphy

2,618

8. Costais Chóiríochta agus Bhunaíochta

	2010 €	2009 €
Cíosanna	2,548,148	2,583,704
Glantachán	280,156	261,851
Soilsiú agus teas	238,702	243,027
Cothabháil - Áitribh	434,896	607,013
Cothabháil - Trealamh	327,577	221,322
	<u>3,829,478</u>	<u>3,916,917</u>

9. Táillí Dí agus Costais Eile

	2010 €	2009 €
Táillí abhcóidí	4,793,475	5,125,472
Táillí dlí (Táillí sainfhinneithe san áireamh)	888,943	893,025
Scéimeanna na gCleachtóirí Príobháideacha	2,611,655	3,662,871
Táillí gairmiúla eile	196,740	216,219
Costais eile	489,343	520,013
	<u>8,980,156</u>	<u>10,417,600</u>

10. Riarachán Ginearálta

	2010 €	2009 €
Stáiseanóireacht agus costais oifige	316,671	344,252
Leabhair agus priontáil	146,431	111,229
Post agus teileafón	782,739	856,177
Árachas	54,440	188,487
Taisteal agus cothabháil	443,953	466,084
	<u>1,744,234</u>	<u>1,966,229</u>

11. Sócmhainní Seasta

	Léasanna €	Trealamh Troscán €	Oifige & Ríomhairí €	Aitreabh Feistiú €	Iomlán €
Costas					
Iarmhéid amhail 01/01/10	2,292,177	1,302,134	6,863,728	3,406,661	13,864,700
Fáltais	0	0	189,342	7,040	196,382
Diúscairtí	0	(337,026)	(4,162,978)	0	(4,500,004)
Iarmhéid amhail 31/12/10	<u>2,292,177</u>	<u>965,108</u>	<u>2,890,092</u>	<u>3,413,701</u>	<u>9,561,078</u>
Dímheas ar shócmhainní seasta					
Iarmhéid amhail 01/01/10	2,212,737	1,245,098	6,317,378	2,955,173	12,730,386
Muirear sa bhliain	67,703	29,465	309,885	183,131	590,184
Diúscairtí	0	(337,026)	(4,162,978)	0	(4,500,004)
Iarmhéid amhail 31/12/10	<u>2,280,440</u>	<u>937,537</u>	<u>2,464,285</u>	<u>3,138,304</u>	<u>8,820,566</u>
Glanluach leabhar amhail 31/12/10	<u>11,737</u>	<u>27,571</u>	<u>425,807</u>	<u>275,397</u>	<u>740,512</u>
Glanluach leabhar amhail 31/12/09	<u>79,440</u>	<u>57,036</u>	<u>546,350</u>	<u>451,488</u>	<u>1,134,314</u>

Rinneadh athbhreithniú ar shócmhainní seasta le linn 2010 trína sainathnódh sócmhainní atá imithe i léig. Rinneadh na sócmhainní seo ar fad a dhímheas go hiomlán agus rinneadh an trealamh TF a dhiúscairt de réir Threoir an AE 2002/96/CE.

12. Féichiúnaithe agus Réamhíocaíochtaí

	2010 €	2009 €
Féichiúnaithe - ús ar thaiscí	106,500	138,236
Réamhíocaíochtaí		
- Cíos	117,002	116,991
- Árachas	19,314	21,370
- Tuarastail	26,870	53,213
- Eile	497,971	498,825
	<u>767,658</u>	<u>828,635</u>

13. Creidiúnaithe agus Fabhruithe

	2010	2009
	€	€
Méideanna dlite laistigh d'aon bhliain amháin: Creidiúnaithe & fabhruithe	8,527,896	8,713,712
	<u>8,527,896</u>	<u>8,713,712</u>

Measann an Bille um Chúnamh Dílíthiúil luach na gcásanna beo nár tugadh bille lena n-aghaidh le teacht chuig an méid atá nochtaithe laistigh de na cuntais mar sholáthar. Is é atá sa mhéid ná meastachán ar an gcaiteachas a bheidh ag teastáil le haon oibleagáid a shocrú ag dáta an chlár chomhardaithe.

Agus an soláthar á mheas, ghlac an Bord le teicnící críonna um thomhas atá bunaithe ar na sonraí is deireanaí atá ar fáil. Baineadh úsáid as modhanna feabhsaithe um ghabháil sonraí i meastachán an Bhoird le haghaidh na bliana reatha.

Níltear ag súil le haon ioncam le haghaidh cásanna a d'fhéadfadh costais a aisghabháil.

14. Cistí Cliant

	€
Cistí cliant coimeádta ar 1 Eanáir (Ollmhéid)	931,779
Ús	<u>(21,106)</u>
Cistí cliant coimeádta ar 1 Eanáir (glan ó ús)	910,673
<i>Móide</i> Dámhachtainí/socraíochtaí a fuarthas i rith 2010	6,096,129
<i>Lúide</i> Socraíochtaí a íocadh, lena n-áirítear ús a ceadaíodh agus costais a aisghabhadh	<u>(5,806,272)</u>
Cistí cliant coimeádta ar 31 Nollaig	1,200,530
Ús ag fabhrú ar chistí cliant coimeádta	21,954
Iomlán dlite do chliant	<u>1,222,484</u>

15. Gealltanais**(a) Gealltanais faoi léasanna oibriúcháin**

Áitíonn an Bord áitreabh i gCathair Saidhbhín, Co. Chiarraí agus Sráid an Mhóta, Baile Átha Cliath agus feidhmíonn sé as 33 ionad eile ar fud na tíre. Tá an Bord tiomanta do chíos €2,536,713 a íoc i rith 2011 maidir le léasanna a éagann mar seo a leanas:

	€
2011	0
2012-2016	622,169
2017 ar aghaidh	1,823,153

(b) Gealltanais maidir le Táillí Dí

Gealltanais maidir le Táillí Dí

Táillí Abhcóidí agus Scéimeanna na gCleachtóirí Príobháideacha	Iomlán
	€
Cás oscailte arna dhearbú an 1 Eanáir 2010	15,872,779
Táillí breise arna ndearbú in 2010	7,879,039
Íocaíochtaí 2010	<u>(8,414,926)</u>
	15,336,892
Dá ndearnadh foráil amhail an 31 Nollaig 2010	<u>(7,179,575)</u>
Gealltanais gan íoc amhail an 31 Nollaig 2010	<u>8,157,317</u>

Bhí roinnt cásanna ar siúl ag an mBord um Chúnadh Dílíúil amhail an 31 Nollaig 2010 nach raibh ceisteanna faoi tháillí socraithe fúthu fós. Faoi réir bheartas gníomhaíochta an Bhoird um Chúnadh Dílíúil i leith na gcúrsaí sin, déanann an Bord páirtsoláthar i gcomhair na dtáillí sin bunaithe ar shamhail staitistiúil a aithníonn an gnáth-théarma ina ndéantar soiléiriú ar na costais sin. Cuirtear an tsamhail sin i bhfeidhm go comhsheasmhach sna cásanna go léir a láimhseáiltear. Amhail an 31 Nollaig 2010, bhí €7,179,575 táillí dí íochta ag an mBord um Chúnadh Dílíúil agus bhí €8,157,317 air mar ghealltanais gan íoc.

16. Réiteach an Bharrachais don Bhliain le hAirgead ó Gníomhaíochtaí Oibriúcháin

	2010 €	2009 €
(Easnamh) / Barrachas don bhliain	1,555,455	700,736
Athrú i leith míreanna neamhoibriúcháin		
Ús bainc infhaighte	(146,145)	(146,503)
Gluaiseacht ar Chuntas Caipítíl	(393,802)	(478,041)
Athrú i leith míreanna neamhairgid		
Dímheas	590,184	693,692
(Méadú) / Laghdú ar fhéichiúnaithe	86,849	44,106
Méadú / (Laghdú) ar chreidiúnaithe	100,465	(286,666)
	<u>1,793,006</u>	<u>527,324</u>

17. Gluaiseacht Airgid

	2010 €	2009 €
Iarmhéid ar 1 Eanáir	4,550,896	4,141,691
Glan-insreabhadh airgid	1,721,321	409,205
Iarmhéid ar 31 Nollaig	<u>6,272,217</u>	<u>4,550,896</u>

18. An tSeirbhís Díl do Dhídeanaithe

	2010 €	2009 €
Airítear ioncam agus caiteachais i dtaobh na Seirbhíse Díl do Dhídeanaithe sna ráitis airgeadais mar seo a leanas:		
Tuarastail agus costais bhainteacha	4,395,738	5,006,445
Costais chóiríochta	1,208,437	1,318,103
Táillí dlí agus táillí gairmiúla	1,283,424	2,191,434
Riarachán ginearálta	352,095	396,950
Sócmhainní seasta ceannaithe	<u>50,614</u>	<u>22,873</u>
	7,290,308	8,935,805
Lúide ranníocaíochtaí ó dhaoine a fuair cúnamh dlíthiúil agus costais aisghafa	<u>(276,952)</u>	<u>(607,856)</u>
Iomlán an ghlancaiteachais sa bhliain	<u>7,013,356</u>	<u>8,327,949</u>

19. Figiúirí Chomparáideacha

Rinneadh roinnt athruithe ar chur i láthair na míreanna sna ráitis airgeadais agus athshonraíodh na figiúirí comparáideacha áit arbh ghá ar bhunús a réitíonn le cur i láthair na bliana reatha.

20. Ceadú na Ráiteas Airgeadais

Rinne an Bord na Ráitis Airgeadais a fhaomhadh ar an 22 Meitheamh 2011

Aguisín 2

Úsáid Fuinnimh

Úsáid Fuinnimh a bhainistiú

Tá líonra de 34 oifig ag an mBord ar fud na tíre. Is é an leictreachas an phríomhfhoinsé fuinnimh, agus tá téamh gáis i sé oifig agus téamh ola i gceannoifig Chathair Saidhbhín.

Forbhreathnú ar úsáid fuinnimh in 2010

D'ídigh an Bord 1,552 MWh leictreachais thar a líonra oifigí in 2010. Níorbh fhéidir figiúr cruinn a fháil maidir le húsáid breoslaí iontaise in 2010. Leigheasfar sin i dtuarascálacha amach anseo. Taispeántar le hiniúchtaí Oifig na nOibreacha Poiblí go raibh méid an ola a úsáideadh sa cheannoifig i gCathair Saidhbhín, is é sin thart ar 160 MWh le linn na bliana, thart ar 5% níos ísle ná an méid a úsáideadh in 2007.

Gníomhartha a rinneadh in 2010

In 2010 rinne an Bord roinnt tionscnamh chun ár bhfeidhmíocht maidir le breosla a fheabhsú, lena n-áirítear na cinn a leanas:

- Bhí ceannoifig an Bhoird i gCathair Saidhbhín rannpháirteach i dtionscnamh Oifig na nOibreacha Poiblí *Optimising Power at Work (Úsáid Fuinnimh ag an Obair a Bharrfheabhsú)*. Léirítear leis na hiniúchtaí ar an gceannoifig i gCathair Saidhbhín gur laghdaíodh ídiú foriomlán fuinnimh na hoifige sin faoi 70MW/h ar an meán in aghaidh na bliana ó 2007 i leith.
- Suiteáladh bogearraí ar fud na heagraíochta lena gcastar as go huathoibríoch gach tráthnóna aon ríomhaire pearsanta a fágadh ar fuireachas.
- Tugadh treoir don fhoireann i ngach láthair soilsiú agus trealamh oifige a chasadh as nuair nach mbíonn sé in úsáid.

Ar an iomlán in 2010, laghdaigh an Bord ídiú leictreachais i 13 dá oifigí a raibh coigilt bhliantúil 46 MWh sna hoifigí sin mar thoradh air.

Gníomhartha beartaithe le haghaidh 2011

Bhí méadú in ídiú leictreachais foriomlán i roinnt oifigí in 2010. Díreoidh an Bord ar ídiú sna hoifigí sin a rialú agus a laghdú in 2011, chomh maith le dul chun cinn a chothabháil sna hoifigí sin ina raibh ídiú laghdaithe. Bhí an Bord réamhghníomhach le blianta beaga anuas ag tabhairt isteach bearta chun a chinntiú go gcastar as na ríomhairí pearsanta uile go huathoibríoch san oíche agus ag an deireadh seachtaine. Cuirfear in iúl don fhoireann uile nach mór soilse a chasadh as nuair nach mbíonn an oifig in úsáid. Casfar as (seachas iad a fhágáil ar fuireachas) na hinnill, fótachóipirí, printéirí, ríomhairí pearsanta uile nuair nach mbíonn siad in úsáid, go háirithe sa tráthnóna agus ag an deireadh seachtaine. Déanfar mionchoigeartuithe do rialaitheoirí téimh nuair is gá sin chun ídiú fuinnimh a laghdú.

Aguisín 3

Liosta d'ionaid dlí

IONAID DLÍ LÁNAIMSEARTHA

IONAD DLÍ	ATURNAE BAINISTÍOCHTA
AN CABHÁN Ionad Siopadóireachta na Cúirte Nua, Sráid na hEaglaise, an Cabhán Teil: (049) 433 1110 Facs: (049) 433 1304	Patricia O'Reilly
AN CLÁR Aonad 6A, Cearnóg na gCeannaithe, Inis, Co. an Chláir Teil: (065) 682 1929 Facs: (065) 682 1939	Mary Cuffe
CORCAIGH Teach an Ché Thuaidh, Cé Pope, Corcaigh Teil: (021) 455 1686 Facs: (021) 455 1690 1A An Mál Theas, Corcaigh Teil: (021) 427 5998 Facs: (021) 427 6927	Betty Dineen Deirdre Kissane
DÚN NA nGALL Ionad Baile Leitir Ceanainn, Bóthar an Ghiúistís Breathnach, Leitir Ceanainn, Co. Dhún na nGall Teil: (074) 912 6177 Facs: (074) 912 6086	Ray Finucane
BAILE ÁTHA CLIATH 45 Sráid Ghairdinéir Íochtarach, Baile Átha Cliath 1 Teil: (01) 874 5440 Facs: (01) 874 6896	Shane Dooley
BAILE ÁTHA CLIATH Ionad an Túir, Sráidbhaile Chluain Dolcáin, Baile Átha Cliath 22 Teil: (01) 457 6011 Facs: (01) 457 6007	Tom Nally

IONAD DLÍ

ATURNAE

BAILE ÁTHA CLIATH

Faiche an tSráidbhaile, Tamhlacht, Baile Átha Cliath 24
Teil: (01) 451 1519 Facs: (01) 451 7989

Pauline Corcoran

BAILE ÁTHA CLIATH

44/49 An Phríomhshráid, Fionnghlas, Baile Átha Cliath 11
Teil: (01) 864 0314 Facs: (01) 864 0362

Marie Quirke

BAILE ÁTHA CLIATH

48/49 Sráid Brunswick Thuaidh, Lána Sheoirse, Baile Átha
Cliath 7
Teil: (01) 646 9700 Facs: (01) 646 9799

Hugh Cunniam

BAILE ÁTHA CLIATH

Aonad 6-8, Ionad Gnó, Bóthar Chluain Saileach
Baile Bhlainséir, Baile Átha Cliath 15
Teil: (01) 820 0455 Facs: (01) 820 0450

Joan Crawford

BAILE ÁTHA CLIATH

An tAonad Faillí Leighis
Cúirt Montague, 7 – 11 Sráid Montague Baile Átha Cliath 2
Teil: (01) 477 6200 Facs: (01) 477 6241

**Margaret O'Shea-
Grewcock**

BAILE ÁTHA CLIATH

Lána Sheoirse, 48/49 Sráid Brunswick Thuaidh,
Baile Átha Cliath 7
Teil: (01) 646 9740 Facs: (01) 646 9750

Anke Hartas

Oifig Theach an Charnáin
Sráid Essex Thoir, Baile Átha Cliath 2
Teil: (01) 888 6998/888 6957 Facs: (01) 888 6007

IONAD DLÍ

ATURNAE

GAILLIMH

9 Sráid Phroinsias, Gaillimh
Teil: (091) 561 650 Facs: (091) 563 825

Mary Griffin

CIARRAÍ

1 Plás Day, Trá Lí, Co. Chiarraí
Teil: (066) 712 6900 Facs: (066) 712 3631

Carol Anne Coolican

CILL DARA

Plás Canning, An Droichead Nua, Co. Chill Dara
Teil: (045) 435 777 Facs: (045) 435 766

Edel Poole

CILL CHAINNIGH

87 Sráid Maudlin, Cill Chainnigh
Teil: (056) 776 1611 Facs: (056) 776 1562

Niall Murphy

LAOIS

Aonad 6A, Sráid an Droichid, Port Laoise, Co Laoise
Teil: (057)866 1366 Facs: (057) 866 1362

Catherine Martin

LUIMNEACH

Aonad F, Cé Lock, Luimneach
Teil: (061) 314 599 Facs: (061) 318 330

Fergal Rooney

AN LONGFORT

Clós an Chomhair Chreidmheasa, 50A An Phríomhshráid,
An Longfort
Teil: (043) 47590 Facs: (043) 47594

Edel Hamilton

LÚ

Teach Condil, Plás Roden, Dún Dealgan, Co. Lú
Teil: (042) 933 0448 Facs: (042) 933 0991

Deirdre McMichael

IONAD DLÍ

ATURNAE

MAIGH EO

Meal Humbert, An Phríomhshráid, Caisleán an Bharraigh,
Co. Mhaigh Eo
Teil: (094) 902 4334 Facs: (094) 902 3721

Thomas O' Mahony

AN MHÍ

Bóthar Uí Chinnéide, An Uaimh, Co. na Mí
Teil: (046) 907 2515 Facs: (046) 907 2519

Mary Pat Ahern

MUINEACHÁN

Teach Alma, An Diamant, Muineachán
Teil: (047) 848 88 Facs: (047) 848 79

Stephanie Coggans

UIBH FHAILÍ

Sráid an Chuain, Tulach Mhór
Teil: (057) 935 1177 Facs: (057) 935 1544

Orla Connolly

SLIGEACH

Teach Bridgewater, Paráid Rockwood, Sligeach
Teil: (071) 916 1670 Facs: (071) 916 1681

Fiona McGuire

TIOBRAID ÁRANN

Cúirt na Manach, Sráid na Mainistreach, An tAonach, Co.
Thiobraid Árann
Teil: (067) 341 81 Facs: (067) 340 83

Josephine Fair

PORT LÁIRGE

Teach Cheanada, Sráid Cheanada, Port Láirge
Teil: (051) 855 814 Facs: (051) 871 237

Aidan Lynch

AN IARMHÍ

Lána Payne, An Baile Gaelach, Baile Áth Luain, Co. na
hIarmhí
Teil: (090) 647 4694 Facs: (090) 647 2160

Phil O'Laoide

IONAD DLÍ

ATURNAE

LOCH GARMAN

Aonad 8, Cearnóg Redmond, Loch Garman
Teil: (053) 912 2622 Facs: (053) 912 4927

Niamh Murran

CILL MHANTÁIN

Sráid an Droichid, Cill Mhantáin
Teil: (0404) 661 66 Facs: (0404) 66 197

Barbara Smyth

SEIRBHÍS DLÍ DO DHÍDEANAITHE

48/49 Sráid Brunswick Thuaidh,
Lána Sheoirse, Baile Átha Cliath 7
Teil: (01) 646 9600 Facs: (01) 671 0200

Gráinne Brophy

An Oifig Chlárúcháin

Teach Timberlay
79/83 Sráid an Mhóta Íochtarach, Baile Átha Cliath 2
Teil: (01) 631 0800 Facs: (01) 661 5011

IONAID DLÍ PÁIRTAIMSEARHA

Ionad agus teileafón	Ar oscailt	Ionad Dlí
CEATHARLACH Biúró Chaitríona um Fhaisnéis do Shaoránaigh, Bóthar Sheosaimh, Ceatharlach. Teil: (059) 913 8700	Faoi dhó sa mhí	Cill Chainnigh
CORCAIGH Biúró um Fhaisnéis do Shaoránaigh, Cearnóg Wolfe Tone, Beantraí (021) 455 168	Uair amháin sa mhí	Corcaigh (Cé Pope)
DÚN NA nGALL Teach na Cúirte, Baile Dhún na nGall Teil: (074) 912 6177	Uair amháin sa mhí	Leitir Ceanainn
CIARRAÍ Óstán Arbutus, Cill Airne Teil: (066) 712 6900	Trí choinne	Trá Lí
LIATROIM An tIonad Sláinte, Bóthar Liatroma, Cora Droma Rúisc Teil: (043) 475 90	Uair amháin sa mhí	An Longfort
LÚ Ionad Seirbhísí Pobail Dhroichead Átha, Corrán Scarlett, Droichead Átha Teil: (041) 983 6084/983 3490	Trí choinne	Muineachán
MAIGH EO An tIonad Tréadach (Tailte na hArdeaglaise) Béal an Átha, Co. Mhaigh Eo Teil: (094) 902 4334	Uair amháin sa mhí	Caisleán an Bharraigh
An tIonad Sláinte, Bóthar Chnoc Mhuire, Béal Átha hAmhnais Teil: (094) 902 334	An ceathrú Máirt de gach mí	Caisleán an Bharraigh

Ionad agus teileafón	Ar oscailt	Ionad Dí
ROS COMÁIN An tIonad Faisnéise do Shaoránaigh, 7 Sráid Ail Finn, Mainistir na Búille Teil: (071) 916 1670	Uair amháin gach dara mí	Sligeach
TIOBRAID ÁRANN Seirbhísí Sóisialta Pobail Dhurlais Sráid Rossa, Durlas Teil: (0504) 221 69	An dara Máirt de gach mí	An tAonach
An tIonad Faisnéise do Shaoránaigh, 14 Sráid Wellington, Cluain Meala. Teil: (052) 222 67	Ceithre huaire sa mhí	An tAonach
AN IARMHÍ Aonad 11, An tIonad Fiontair, Sráid Gheata an Easpaig, An Muileann gCearr Teil: (090) 647 4694	Uair amháin sa mhí	Baile Áth Luain

CLINICÍ FAISNÉISE NA SEIRBHÍSE DLÍ DO DHÍDEANAITHE

Ba cheart a thabhairt faoi deara go bhféadfadh dátaí agus amanna na gclinicí sin athrú ag brath ar an éileamh ar an tseirbhís.

Clinic Doras (Luimneach)

Mount St. Vincent,
Ascaill Uí Chonaill,
Luimneach

Déan teagmháil le: Ella / An tSiúr Teresa (087) 775 4160 / (061) 310 328

Gach 8-10 seachtaine